

GIG
CYMRU
NHS
WALES

Addysg a Gwellu Iechyd
Cymru (AaGIC)
Health Education and
Improvement Wales (HEIW)

Cynllun Addysg a Hyfforddiant AaGIC 2022/23

Cynnwys

PWRPAS YR ADRODDIAD	1
MATERION ALLWEDDOL	1
CYFLWYNIAD.....	2
ARGYMHELLION ADDYSG PROFFESIYNOL IECHYD.....	3
Nyrsio	3
Bydwreigiaeth	4
Proffesiynau Perthynol i Iechyd	4
Cymdeithion Meddygol	5
Gweithwyr Cynnal Gofal Iechyd.....	5
Addysg Proffesiynol Iechyd Ôl-gofrestru.....	6
Fferylliaeth	6
Deintyddol.....	Error! Bookmark not defined.
Argymhellion Cynllunio'r Gweithlu Meddygol	7
Practis Cyffredinol.....	8
ADBORTH RHANDDEILIAID	Error! Bookmark not defined.
CYLLID.....	8
MYND I'R AFAEL AG AMRYWIAETH.....	9
RISGIAU	10
ATODIADAU Un i Naw	12
Twf mewn Myfyrwyr	13
Argymhellion Staff Proffesiynol Iechyd	14
Argymhellion Gweithlu Meddygol ar gyfer 2022/23.....	15
Dadansoddiad o'r Gweithlu.....	18
Tueddiadau Comisiynu – Staff Proffesiynol Iechyd.....	23
Swyddi a Newidiadau Hyfforddiant Arbenigedd Meddygol	28
Cyfan swm Cost Hyfforddi Myfyriwr dros gyfnod y cwrs	32
Gwybodaeth Ategol	33
Meysydd Blaenoriaeth y Gweithlu.....	79

GIG
CYMRU
NHS
WALES

Addysg a Gwellu Iechyd
Cymru (AaGIC)
Health Education and
Improvement Wales (HEIW)

CYNLLUN ADDYSG A HYFFORDDIANT AaGIC 2022/23

PWRPAS YR ADRODDIAD

Mae'r adroddiad hwn yn cyflwyno trosolwg lefel uchel o gynllun addysg a hyfforddiant AaGIC ar gyfer 2022/23. Mae'r cynllun yn nodi'r argymhelliad ar gyfer ein niferoedd comisiynu ar gyfer addysg y gweithlu iechyd proffesiynol ynghyd ag argymhellion cynllunio'r gweithlu meddygol.

Mae datblygu'r cynllun addysg a hyfforddiant yn swyddogaeth statudol i AaGIC, o ystyried ei rôl fel y gweithlu a'r corff addysg ar gyfer GIG Cymru. Wrth ddatblygu'r cynllun, mae AaGIC yn ystyried y cynlluniau gweithlu gan Fyrddau Iechyd ac Ymddiriedolaethau'r GIG, a safbwyntiau a chynghor rhanddeiliaid eraill. Yn y pen draw, cyfrifoldeb AaGIC yw cynhyrchu cynllun y gellir ei gyflawni yng nghyd-destun y capasiti addysg a hyfforddiant sydd ar gael. Dyma'r drydedd flwyddyn i AaGIC ddatblygu'r cynllun addysg a hyfforddiant cenedlaethol ar gyfer y gweithlu iechyd. Mae'n adeiladu ar y twf yn niferoedd myfyrwyr a hyfforddiant fel y nodwyd mewn cynlluniau blaenorol ac yn argymhell buddsoddi mewn comisiynau addysg sy'n cynnal neu'n adeiladu ar y twf mewn blynyddoedd blaenorol (Atodiad un).

MATERION ALLWEDDOL

Mae cynllun addysg a hyfforddiant AaGIC yn parhau â'r buddsoddiad mewn addysg a hyfforddiant yng Nghymru sydd wedi bod yn cynyddu dros y blynyddoedd diwethaf. Mae hyn yn hanfodol i gefnogi gweithrediad y strategaeth gweithlu ar gyfer iechyd a gofal cymdeithasol, ac i adlewyrchu profiad o'r pandemig.

Y cynllun:

- yn adeiladu ar '*Strategaeth Gweithlu ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol Cymru (Hydref 2020)* a *Chynllun Blynyddol Addysg a Gwellu Iechyd Cymru 2021/22*
- yn cynnal y twf yn yr arfaeth hyfforddi, gyda chynnydd pellach mewn rhai meysydd
- yn seiliedig ar ystyriaeth o anghenion a heriau'r gweithlu a gwybodaeth ehangach am y gweithlu gan gynnwys gwybodaeth o gynlluniau blynyddol sefydliadau
- yn myfyrio ar brofiadau recriwtio graddedigion yn 2020 a 2021
- yn ystyried effaith Covid-19, ailosod ac adfer gwasanaethau, capasiti hyfforddi o fewn y sefydliadau addysg uwch (SAU) a'r GIG, a newidiadau i'r

ddarpariaeth addysg yn dilyn yr Adolygiad Strategol o Addysg Proffesiynol Gofal Iechyd. Bydd yr olaf yn ailgynllunio cynnwys, darpariaeth a phatrwm addysg gweithwyr iechyd proffesiynol ledled Cymru

- yn cydnabod yr angen i greu amgylcheddau dysgu a gwasanaeth o safon i gynnwys ffyrdd newydd o weithio, datblygiadau gwasanaeth a newidiadau mewn safonau rheoleiddio proffesiynol.

CYFLWYNIAD

Nid yw'r argymhellion yng nghynllun addysg a hyfforddiant AaGIC 2022/23 wedi'u seilio ar angen un flwyddyn o'r gweithlu ond yn cael eu llywio gan:

- anghenion a heriau'r gweithlu a nodir trwy gynllun sefydliadau
- gwybodaeth gweithlu ehangach
- gallu o fewn y system i gefnogi hyfforddiant/myfyrwyr/hyfforddeion,
- anghenion sawl maes blaenoriaeth gweithlu a rhaglenni gwaith cenedlaethol
- myfyrdodau ar recriwtio graddedigion yn 2020 a 2021
- adolygiad o safonau addysg gan gyrff rheoleiddio proffesiynol.

Mae cynllun eleni yn seiliedig ar sawl rhagdybiaeth, a luniwyd i gynnal twf myfyrwyr a hyfforddeion, yn enwedig o ystyried effaith Covid-19 ac ailosod ac adfer gwasanaethau yn dilyn y pandemig.

Mae'r argymhellion yn y cynllun hwn yn cynnwys:

- cynyddu comisiynau nyrsio ar gyfer oedolion, iechyd meddwl ac anabledd dysgu
- cynnal y niferoedd comisiynu presennol ar gyfer nyrsio pediatrig
- cynnal y niferoedd comisiynu presennol ar gyfer bydwreigiaeth
- cynnal y niferoedd comisiynu presennol ar gyfer gweithwyr proffesiynol perthynol i iechyd (AHP) / gwyddonwyr gofal iechyd (HCS) ac eithrio ychydig o broffesiynau llai lle mae angen cynnydd
- cynnal y niferoedd comisiynu cyfredol ar gyfer meddygon cyswllt
- cynnal y lefelau presennol o fuddsoddiad ar gyfer gweithiwr cymorth, practisau uwch ac addysg ôl-raddedig
- cynnydd yn nifer yr hyfforddeion meddygol ar draws ystod o arbenigeddau
- cynnal y targed gofynnol presennol o 160 ar gyfer meddygon teulu dan hyfforddiant
- cynnal y lefel gomisiynu bresennol ar gyfer hyfforddeion cyn-gofrestru fferyllol/sylfaen
- cynnal y system gomisiynu bresennol ar gyfer y gweithlu deintyddol sydd wedi'i effeithio'n arbennig gan Covid-19.

Mae AaGIC wedi egluro'r cyd-destun strategol newidiol ar gyfer datblygu cynllun eleni trwy gyfres o gyflwyniadau i Brif Weithredwyr, grwpiau cymheiriaid Gweithredol, Fforwm Partneriaeth Cymru a mecanweithiau mewnol eraill, gan gynnwys y Pwyllgor Ansawdd a Chomisiynu Addysg. Mae'r cynllun wedi'i ddatblygu a'i fireinio oherwydd

y trafodaethau hyn ac mae wedi'i gymeradwyo gan Dîm Gweithredol AaGIC. Cefnogwyd y cynllun gan Fwrdd Gweithredol GIG Cymru ym mis Gorffennaf 2021 ac fe'i cymeradwywyd gan Lywodraeth Cymru ym mis Rhagfyr 2021.

Ceir manylion yr argymhellion yn Atodiadau dau a thri. Dangosir costau'r cynllun yn Atodiad pedwar. Ceir rhagor o fanylion am gefndir yr argymhellion hyn yn Atodiadau pump i ddeg.

ARGYMHELLION ADDYSG PROFFESIYNOL IECHYD

Y cynnig allweddol ar gyfer addysg gweithwyr iechyd proffesiynol yw **cynnal lefelau 2021/22 o gomisiynu addysg, sy'n adeiladu ar dair blynedd o dwf sylweddol** ac eithrio:

- cynnydd yn y proffesiynau iechyd lle mae'r derbyniadau'n fach iawn a gall newidiadau bach gael effaith fawr ar wasanaethau, er enghraifft, gwyddor gofal iechyd, seicoleg glinigol a rhai o'r proffesiynau iechyd llai
- cynnydd mewn nyrsio oedolion, iechyd meddwl (MH) ac anabledd dysgu (AD).

Nyrsio

Mae comisiynau cynyddol dros y tair blynedd diwethaf wedi arwain at y niferoedd uchaf erioed o nyrsio oedolion, IM ac AD yn cael eu hyfforddi ond erys bwlch rhwng y niferoedd y gofynnwyd amdanynt drwy'r IMTP a nifer y myfyrwyr a fydd yn graddio ac ar gael i weithio yng Nghymru. Mae cyfraddau ceisiadau ar draws nyrsio oedolion ac iechyd meddwl wedi cyrraedd y lefelau uchaf erioed yn 2021/22 ac mae 89% o ymgeiswyr nyrsio i brifysgolion Cymru yn hanu o Gymru. Bydd dysgu cyfunol a chyfleoedd dysgu efelychiadol yn parhau y tu hwnt i 2021, gan olygu llai o bwysau ar yr ystâd ac felly ar uchafswm maint y garfan. Mae symleiddio ar gyfer nyrsio wedi dangos nad oes prinder swyddi a bydd mwy o raddedigion nyrsio yn lleihau effaith y bil asiantaeth. Mae'r prif fater sy'n ymwneud â chynyddu niferoedd comisiynu y tu hwnt i lefelau 2021/22 yn ymwneud ag argaeledd lleoliadau a bu **ymrwymiad gan Fyrddau Iechyd ac Ymddiriedolaethau, i weithio gydag AaGIC a'r prifysgolion i ddatblygu mwy o gapasiti lleoliadau ac atebion arloesol ar gyfer nyrsys sy'n dysgu ychwanegol nyrsys a'u cyflogaeth ar ôl graddio yn 2025.**

Mae'r argymhelliad hwn yn galluogi 194 o fyfyrwyr nyrsio ychwanegol wedi'u rhannu ar draws oedolion, IM ac AD fel yr amlinellir isod:

	Comisiynu ar lefelau 2021/22	Cynnydd posibl	Comisiynau 2022/23 diwygiedig
Maes oedolion	1,540	111	1,651
Maes MH	410	73	483
Maes LD	77	10	87

Y costau ar gyfer cynyddu comisiynau nyrsys 194 yn fwy rheolaidd fyddai:

BLWYDDYN ARIANNOL	2022.23 £m	2023.24 £m	2024.25 £m
CONTRACT	1.166	2. 914	4.662
BWRSARI	0.490	1.388	2. 323
	1.656	4.302	6.985

Bydwreigiaeth

Dros y pedair blynedd diwethaf, mae comisiynau bydwreigiaeth wedi cynyddu o 134 i'r 185 arfaethedig, sy'n cynrychioli cynnydd o 38% yn y niferoedd comisiynu. Mae'r niferoedd ychwanegol a gomisiynwyd bellach wedi dechrau graddio ac mae proses symleiddio i baru graddedigion â swyddi yng Nghymru wedi'i chyflwyno. Mae sicrhau bod digon o swyddi ar gael ar yr adeg gywir i recriwtio'r graddedigion wedi bod yn uchelgaais allweddol i'r cynllun. O 2022 ymlaen, bydd dau o'r pedwar cwrs bydwreigiaeth, un yn y Gogledd ac un yn y De yn cael ei dderbyn, ac felly o 2025 bydd gan y GIG ddau allbwn i gynorthwyo gyda recriwtio graddedigion. Oherwydd y cynnydd sylweddol diweddar a'r pwysau ar recriwtio, **yr argymhelliad yw cynnal lefel comisiynu 2021 sef 185.**

Proffesiynau Perthynol i Iechyd

Mae'r rhan fwyaf o broffesiynau perthynol i iechyd wedi gweld cynnydd mewn comisiynu o rhwng 18% a 43% dros y tair blynedd diwethaf. Mae hyn wedi bod yn dwf heriol ond cyraeddadwy. Y prif ffactor sy'n cyfyngu ar dwf fu argaeledd lleoliadau clinigol lle gall myfyrwyr Gronni eu canlyniadau dysgu. Mae'r pwysau hwn wedi'i waethgu gan effaith y pandemig ar wasanaethau. Yr argymhelliad yw cynnal comisiynau ar lefelau 2021/22. Gan fod comisiynau'n uwch nawr nag yr oeddent dair blynedd yn ôl mae hyn yn golygu y bydd y niferoedd uchaf erioed o AHP dan hyfforddiant ac yn rhoi pwysau pellach ar y gylchdaith lleoli. Mae AaGIC wedi penodi Pennaeth Profiad a Gwelliant Lleoliad i arwain a gweithio mewn partneriaeth â Byrddau Iechyd, Ymddiriedolaethau GIG a phrifysgolion i ddatblygu cyfleoedd lleoliadau newydd ac arloesol. Yn ogystal, mae angen trafodaethau pellach gyda rhai o'r meysydd proffesiynol hyn i alinio cynllunio'r gweithlu, y broses gomisiynu a recriwtio graddedigion. Mae cynnal twf y system yn 2022/23 yn darged heriol o hyd

ond mae'n darparu sefydlogrwydd a chyfleoedd ar gyfer ymgysylltu er mwyn adeiladu ar gyfer twf a datblygiad yn y dyfodol.

	Increase in commissioning numbers between 19/20 & 21/22	WFP Numbers from last 3 IMTP cycles	Expected available graduates to Wales - next 3 years	Numbers available to Wales over next 3 years compared to request in IMTP	% Expected available graduates to Wales - next 3 years against WFP
Human Nutrition / Dietetics	43%	192	113	-79	59%
Occupational Therapy	35%	543	319	-224	59%
ODP	0%	169	96	-73	57%
Physiotherapy	18%	576	375	-201	65%
Podiatry	13%	61	56	-5	92%
Clinical Psychology Doctorate	19%	211	71	-140	34%
Speech & Language Therapy	11%	154	108	-46	70%
Diagnostic Radiography	25%	398	298	-100	75%
Therapeutic Radiography	30%	73	50	-23	68%

Cymdeithion Meddygol

Eleni graddiodd y drydedd garfan o feddygon cyswllt. Mae'r niferoedd mewn hyfforddiant wedi cynyddu'n raddol, ac fel rhan o drefniadau clymu bwrsariaethau, mae meddygon cyswllt sy'n graddio yn 2021 wedi'u recriwtio fel rhan o'r prosesau symleiddio. Mae AaGIC wedi gweithio gyda sefydliadau i nodi swyddi addas ar gyfer y graddedigion, ac mae hyn wedi arwain at gynnydd yn y diddordeb mewn cyflogi meddygon cyswllt ar draws ystod eang o arbenigeddau meddygol mewn gofal eilaidd ac mewn nifer o bractisau mewn gofal sylfaenol. Mae AaGIC yn gweithio ar y cyd â Phrifysgol Bangor a Phrifysgol Abertawe, y Byrddau Iechyd ac arweinwyr gofal sylfaenol i ddatblygu mwy o leoliadau ar gyfer meddygon cyswllt. Mae cynnal comisiynau ar lefel 54 yn heriol yn yr hinsawdd bresennol ac felly, hyd nes y datblygir capasiti lleoliadau arloesol pellach, **mae AaGIC yn argymhell cynnal lefel y ddarpariaeth addysg ar lefel 54.**

Gweithwyr Cynnal Gofal Iechyd

AaGIC bellach yw partner datblygu Llywodraeth Cymru ar gyfer y Fframweithiau Prentisiaethau Gofal Iechyd, rôl a oedd yn cael ei gwneud yn flaenorol gan Sgiliau Iechyd. Mae AaGIC wedi ymrwmo i sicrhau bod gan Gymru gyfres o fframweithiau prentisiaeth sy'n diwallu anghenion y gweithlu gweithwyr cymorth gofal iechyd (HCSW). Mae datblygu'r gweithlu hwn hefyd yn rhoi'r dyhead i'r rheini barhau â'u gyrfa a symud ymlaen i raglenni hyfforddi ffurfiol i ddod yn weithwyr gofal iechyd proffesiynol cofrestredig, a thrwy hynny ddarparu'r ethos 'Gwnaed yng Nghymru' a hefyd galluogi unigolion i 'ennill wrth ddysgu'.

Bu cynnydd sylweddol mewn cyllid gweithwyr cymorth gofal iechyd dros y blyneddau diwethaf gyda'r gyllideb yn cynyddu o £500,000 yn 2016 i £2.5m yn 2021/22. Oherwydd cyfyngiadau ar absenoldeb astudio staff yn ystod 2020/21 ni

chafodd y gyllideb ei defnyddio'n llawn. Felly, mae defnyddio'r gyllideb lawn o £2.5m yn 2021/22 yn gyraeddadwy ond yn heriol a bydd yn arwain at y nifer uchaf o HCSW yn cael eu cefnogi yng Nghymru. **Mae AaGIC felly yn argymhell gosod lefelau ariannu o £2.5m ar gyfer 2022/23 sy'n cynnal y twf yn y system.**

Addysg Proffesiynol Iechyd Ôl-gofrestru

Mae'r gyllideb ôl-gofrestru wedi tyfu'n sylweddol dros y pum mlynedd diwethaf o £500,000 yn 2016 i £2m yn 2021/22. Yn 2020/21 roedd y gyllideb yn £1.5m ac, oherwydd Covid-19 a chyfyngiadau ar absenoldeb astudio staff, ni chafodd hwn ei ddefnyddio'n llawn. Mae AaGIC yn cynyddu ymhellach ei ymgysylltiad a'i gefnogaeth i Fyrddau Iechyd ac Ymddiriedolaethau yn 2021/22 i sicrhau bod y gyllideb hon yn cael ei defnyddio'n llawn ac y manteisir i'r eithaf ar y buddion a'r gwerth mwyaf posibl o'r buddsoddiad. **Yr argymhelliad ar gyfer 2022/23 yw cynnal y gyllideb ar £2m.** Mae hwn yn darged heriol ond cyraeddadwy a bydd yn cynnig cyfleoedd i fwy o staff nag erioed o'r blaen ymgymryd â modiwlau ymarfer uwch a lefel meistr.

Argymhellir bod y gyllideb ar gyfer y rhaglenni nyrsio iechyd y cyhoedd cymunedol arbenigol (SCPHN) yn parhau ar yr un lefelau a 2021/22.

Yn unol ag adolygiad y Cyngor Nyrsio a Bydwreigiaeth (NMC) o safonau ôl-gofrestru sy'n adeiladu ar uchelgeisiau ar gyfer nyrsio iechyd cymunedol ac iechyd y cyhoedd yn y DU, bydd hwn yn faes blaenoriaeth yng nghanau AaGIC o adolygiad strategol o addysg i weithwyr iechyd proffesiynol. Byddwn yn ymgysylltu â rhanddeiliaid i baratoi ar gyfer gweithredu'r safonau newydd, gan gydnabod yr angen i greu amgylcheddau dysgu a gwasanaeth o safon i gynnwys ffyrdd newydd o weithio a gwella sgiliau -ein gweithlu presennol i fodloni safonau newydd.

Fferylliaeth

Yn 2021 bydd newidiadau sylweddol i safonau addysg a hyfforddiant cychwynnol (IET) ar gyfer fferyllwyr a thechnegwyr fferyllol. Mae'r gofyniad i uwchsgilio'r gweithlu fferyllol presennol i'r un lefel o sgiliau wedi llywio'r cais gan y gwasanaeth i gynyddu buddsoddiad yn y tîm fferylliaeth. I gydnabod hyn mae AaGIC wedi:

- cynnwys 50 o swyddi sylfaen ôl-gofrestru newydd a fydd yn cael eu huwchsgilio, yn bennaf ar gyfer gofal sylfaenol a fferylliaeth gymunedol
- parhau â 40 o swyddi diploma fferylliaeth glinigol ar gyfer y sector ysbytai ar gyfer 2022
- mwy o fuddsoddiad mewn bwrsariaethau hyfforddi technegwyr fferylliaeth sylfaen ar gyfer unedau lefel pedwar Agored o 20 i 30 a chynyddu BTEC lefel pedwar sgiliau clinigol i 20
- cynyddu nifer y cyrsiau rhagnodi annibynnol ar gyfer fferyllwyr i 200
- mwy o arian ar gyfer ymarfer uwch ac estynedig i fferyllwyr
- cynnwys gwasanaethau technegol fferyllol DIP/MSc a sicrwydd ansawdd i gefnogi'r rhaglen Trawsnewid Mynediad at Feddyginiaethau (TRAMS).

Deintyddiaeth

Ym mis Awst 2020, cymerodd AaGIC y cyllid rhaglen Hyfforddiant Sylfaenol Deintyddol (DFT) oddi wrth Lywodraeth Cymru ac felly dyma'r tro cyntaf i'r gweithlu deintyddol gael ei gynnwys yn y cynllun hwn.

Fel cefndir, mae 74 o leoedd yn cael eu hariannu'n flynyddol ar gyfer DFT, sy'n cynnwys cyflog hyfforddai, grant hyfforddwyr a chostau gwasanaeth i bractisau deintyddol. Cyllideb 2020/21 oedd y flwyddyn gyntaf i AaGIC ddal cyllid ar gyfer swyddi Hyfforddiant Deintyddol Sylfaen (DFT) a Deintyddion Datblygu Gyrfa.

Yn 2020, yn dilyn trafodaethau gyda Llywodraeth Cymru, crëwyd rolau dilyniant gyrfa (Deintyddion Datblygu Gyrfa (CDD)) i gadw deintyddion ifanc mewn practis deintyddol cyffredinol yng Nghymru. Mae'r rhain wedi cael eu hail-enwi yn Hyfforddeion Craidd Gwasanaeth Deintyddol Cyffredinol (GDSCT) ar gyfer 2021.

Ar gyfer 2020-21 dyrannwyd y lleoedd hyn fel â ganlyn:

- dau le wedi'u hariannu a'u brigdorri a chyllid wedi'i ddyrannu gan Lywodraeth Cymru i Fwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr (BIPBC) ar gyfer dau gymrawd clinigol
- Recriwtiwyd 62 o swyddi DFT a ariennir gan Lywodraeth Cymru
- pum swydd CDD wedi'u recriwtio
- roedd pum swydd yn dal yn wag (effeithiwyd ar recriwtio gan Covid-19).

Ar gyfer 2021-22, dyrennir y rhain fel a ganlyn:

- dau le wedi'u hariannu a'u brigdorri a chyllid wedi'i ddyrannu gan Lywodraeth Cymru i BIPBC ar gyfer dau gymrawd clinigol
- 65 o swyddi DFT a ariennir gan LIC
- saith swydd GDSCT (CDD yn flaenorol).

Ar gyfer 2022-23 ac ymlaen, byddem yn gofyn bod AaGIC yn cael y dyraniad llawn o gyllid fel y gall 74 o leoedd gael ei ddosbarthu i'r DFT a GDSCT i gynnal y gweithlu deintyddol yng Nghymru. Oherwydd y ffocws cynyddol ar yr agenda atal, mae argymhellion i gynyddu comisiynu addysg ar gyfer hylenyddion deintyddol.

Argymhellion Cynllunio'r Gweithlu Meddygol

Mae nifer o arbenigeddau wedi'u hadolygu'n fanwl yn seiliedig ar adolygiad o wybodaeth am y gweithlu a data a gyflwynwyd gan Gyfarwyddwyr Rhaglenni Hyfforddi, Penaethiaid Ysgolion Colegau Brenhinol a Chynlluniau Tymor Canolig Integredig Byrddau Iechyd. Roedd hyn yn cynnwys:

- demograffeg y gweithlu meddygol presennol yn yr arbenigedd gan gynnwys data a thueddiadau dros amser
- galw rhanbarthol a chenedlaethol a ragwelir ar gyfer gweithlu'r dyfodol
- llwybrau cyflenwi presennol ar gyfer y gweithlu
- effaith ar ansawdd y rhaglen hyfforddi pe bai lleoedd yn cael eu cynyddu/gostwng
- cyfleoedd ar gyfer newidiadau i ddarpariaeth gwasanaethau, er enghraifft, uwchsgilio gweithwyr gofal iechyd proffesiynol eraill

- tueddiadau recriwtio a chadw o fewn yr arbenigedd.

Mae hyn wedi llywio'r argymhellion ar gyfer cynnydd mewn swyddi mewn nifer o feysydd sydd i'w gweld yn y tabl yn Atodiad tri. Mae argymhellion cynllunio'r gweithlu meddygol wedi'u datblygu gan ystyried gofynion ehangach y gweithlu a'r broses ar gyfer gweithwyr gofal iechyd proffesiynol eraill gan ei bod yn gynyddol bwysig deall sut y gallai rolau a ffyrdd newydd o weithio gefnogi'r gwaith o ddarparu gwasanaethau mewn meysydd a ystyriwyd yn draddodiadol yn glych gorchwyl y meddyg.

Practis Cyffredinol

Yn gynnar yn 2019, cefnogodd Llywodraeth Cymru AaGIC i gynyddu ei darged mewnbyn hyfforddiant meddygon teulu o 136 i 160 gyda'r opsiwn i recriwtio hyd at 200 pe bai ymgeiswyr addas ar gael. Mae gallu hyfforddi meddygon teulu wedi cynyddu'n sylweddol i gefnogi'r cynnydd hwn. Darparwyd y ffenestr darged hon gan wybod y byddai amrywioldeb yn y dyfodol o ran nifer yr ymgeiswyr sy'n pasio asesiadau dethol, a hefyd capasiti lleoliadau rhwng y terfynau hyn yn debygol o amrywio rhywfaint o flwyddyn i flwyddyn yn dibynnu ar gapasiti hyfforddi, nifer yr ymgeiswyr a'r niferoedd sydd angen estyniadau i hyfforddiant, a fydd, yn anochel, yn cynyddu o ganlyniad i'r cynnydd mewn cymeriant a ffactorau cysylltiedig â Covid-19.

Yn 2019, cafodd 187 o Feddygon eu recriwtio'n llwyddiannus i hyfforddiant meddygon teulu yng Nghymru. Yn 2020, cynyddodd y nifer hwn i 200. Mae AaGIC yn cwmpasu dulliau i helpu i ddeall lefelau gweithlu meddygon teulu cymwys presennol Cymru ac i helpu i ddatblygu ffyrdd o ragweld y gweithlu gofynnol yn y dyfodol. Bydd y mentrau hyn yn helpu i lywio gwelliannau yn y dyfodol i'r ffenestr darged ar gyfer recriwtio i hyfforddiant arbenigol meddygon teulu yng Nghymru. **Yn y cyfamser, yr argymhelliad yw bod y targed presennol o 160, gydag opsiwn i or-recriwtio i 200 pan fo hynny'n ymarferol, yn cael ei gynnal.**

Roedd cynnwys rhanddeiliaid yn natblygiad y cynllun yn bwysig, a chroesawn yr adborth a ddarparwyd ganddynt.

Roedd hyn yn pwysleisio'r angen i weithio mewn partneriaeth i greu a datblygu amgylcheddau dysgu a gwasanaeth o safon i gynnwys ffyrdd newydd o weithio, datblygiadau gwasanaeth a newidiadau mewn safonau rheoleiddio proffesiynol.

CYLLID

Mae'r manylion canlynol yn nodi cyfanswm y cyllid gofynnol ar gyfer comisiynu addysg a hyfforddiant ar gyfer 2022/23 wedi'i gyfrifo fel **£262.3m** yn cynyddu i **£287.4m** erbyn 2024/25.

Call y cyfanswm sy'n angenrheidiol ar gyfer 2022/23 ei ddyrannu i **£146m** ar gyfer addysg proffesiynol iechyd ehangach, **£12m** ar gyfer hyfforddiant fferylliaeth, **£60.5m** ar gyfer lleoedd hyfforddiant meddygol, **£34.2m** ar gyfer hyfforddiant i Feddygon Teulu a **£9.5m** ar gyfer hyfforddiant ddeintyddol.

	2022-23 £m	2023-24 £m	2024-25 £m
Comisiynu Gweithwyr Iechyd Proffesiynol	146.009	157.956	163.790
Fferylliaeth	12.041	14.110	14.117
Hyfforddiant Meddygol	60.503	62.939	64.191
Hyfforddiant Meddyg Teulu	34.195	33.196	35.393
Hyfforddiant Deintyddol	9.547	9.738	9.933
Cyfanswm	262.295	277.939	287.424

Y cynnydd yn y gofyniad ar gyfer 2022/23 dros y gwariant a gynlluniwyd ar gyfer 2021/22 yw £32.2m. Mae hyn oherwydd amrywiaeth o ffactorau a ddisgrifir yn fanylach yn y tabl isod.

	Budget 2021-22 £m	E&T Plan 2022-23 £m	Increase £m	Notes
Health Professional Commissioning	125.355	146.009	20.654	Impact of increased commissioning numbers
Pharmacy	11.412	12.041	0.629	Post-registration foundation programme
Medical Training	56.801	60.503	3.702	£3.1m additional workforce plus impact of pay award
GP Training	28.504	34.195	5.691	£2.5m relating to increasing numbers of extensions and protected pay. Further £3.1m due to increase in numbers in original model and inflation
Dental Training	8.028	9.547	1.519	Plan based on 74 trainees. The 21/22 budget based on allocation of 68 trainees
Total	230.100	262.295	32.195	

Fodd bynnag, oherwydd effaith gronnu niferoedd cynyddol o fyfyrwyr a hyfforddeion yn y system lefel y gyllideb ar gyfer 2022/23 fel y'i nodwyd yng nghynllun 2021/22 oedd £251m. Felly, mae'r cynnydd yn y buddsoddiad sydd ei angen uwchlaw'r lefel a nodwyd yng nghynllun y llynedd yn £11.3m. Mae hyn oherwydd y cynnydd a argymhellir a nodir yn y papur hwn a'r rhesymau a geir yn y tabl uchod.

MYND I'R AFAEL AG AMRYWIAETH

Mae AaGIC wedi ymrwymo i annog a chefnogi amrywiaeth o fewn y gweithlu gofal iechyd a hyrwyddo'r agenda ehangu mynediad i sicrhau bod y rhai rydym yn eu hyfforddi yn gynrychioliadol o'r cymunedau y maent yn eu gwasanaethu. Mae amrywiaeth graddedigion y DU o ran ethnigrwydd a nodweddion gwarchodedig eraill yn parhau i gynyddu, sydd i'w groesawu a'i gefnogi.

Rhwng 2018 a 2020, cynhaliodd AaGIC waith ymchwil sylweddol, dadansoddi data ac ymgysylltu â rhanddeiliaid allweddol, gan gynnwys myfyrwyr, defnyddwyr gwasanaeth, Byrddau Iechyd, Ymddiriedolaethau a phrifysgolion. Roedd hyn er mwyn sicrhau strwythuro addysg ledled Cymru yn y dyfodol a byddai cynnwys addysg a hyfforddiant gweithwyr iechyd proffesiynol yn cefnogi amrywiaeth ar gyfer pob unigolyn â nodweddion gwarchodedig yn unol â chyfraith cydraddoldeb. O ganlyniad, mae contractau gweithwyr iechyd proffesiynol newydd AaGIC, sy'n

dechrau yn 2022, yn ymgorffori mesurau sy'n hyrwyddo recriwtio a chymorth parhaus myfyrwyr o gefndiroedd du, Asiaidd a lleiafrifoedd ethnig (BAME). Mae data cyfredol AaGIC yn cynnig sicrwydd bod ein SAU partner yn cael eu recriwtio o ystod eang o grwpiau ethnig. Fodd bynnag, i gefnogi'r SAU hwn ymhellach, bydd yn ofynnol i SAU weithredu polisi derbyn cyd-destunol sydd wedi'i gynnwys yn y contract newydd, lle bydd tariffau mynediad rhaglen yn cael eu gostwng ar gyfer myfyrwyr sydd â nodwedd warchodedig ac sy'n cael eu tangynrychioli mewn addysg. Bydd y contractau newydd yn ei gwneud yn ofynnol i'n prifysgolion partner ddarparu cyngor a chymorth arbenigol i fyfyrwyr ynghylch amrywiaeth, cynhwysiant ac ymarfer crefydd; a hefyd yn caniatáu ar gyfer casglu data ac ymgysylltu â myfyrwyr a fydd yn caniatáu ar gyfer nodi unrhyw amrywiadau posibl mewn profiad, canfyddiadau, neu gyrhaeddiad ar gyfer gwahanol grwpiau â nodweddion gwarchodedig.

Mae'r cysylltiad rhwng ethnigrwydd a dilyniant mewn hyfforddiant meddygol ôl-raddedig wedi cael sylw arbennig yn y DU dros yr ychydig flynyddoedd diwethaf. Bu ffocws ar ddeall a mynd i'r afael â'r bwlch cyrhaeddiad gwahaniaethol a nodwyd rhwng graddedigion o raddedigion meddygol rhyngwladol (img), du a lleiafrifoedd ethnig o'r DU (BME) a chefnidir gwyn y DU. Mae'r ddau grŵp cyntaf yn fwy tebygol o brofi materion sy'n effeithio ar eu dilyniant.

Mae AaGIC wedi sefydlu rhaglen waith i gynyddu dealltwriaeth o wahaniaethau o'r fath a chyflwyno ystod o fentrau i fynd i'r afael â hyn. Mae'r rhain yn cynnwys sicrhau bod ein hyfforddwyr wedi'u hyfforddi'n briodol a bod ganddynt y sgiliau i ddeall amrywiaeth ddiwylliannol a thuedd anymwybodol i gefnogi'r unigolion hyn yn well.

Mae'r gwaith hwn yn hanfodol gan fod recriwtio IMG wedi bod ac yn parhau i fod yn rhan bwysig o sicrhau cynaliadwyedd y gweithlu meddygol yng Nghymru. Er gwaethaf cynlluniau i gynyddu niferoedd myfyrwyr meddygol y DU a Chymru, mae'n debygol y bydd y ddibyniaeth hon ar IMG yn parhau i fod yn elfen hanfodol o'n cynlluniau gweithlu ac felly mae angen sylw arbennig.

Mae AaGIC hefyd wedi ymrwymo i ddeall yn llawn y rhwystrau a'r heriau a wynebier gan hyfforddeion â nodweddion gwarchodedig eraill, yr effaith y mae hyn yn ei chael ar eu profiad hyfforddi a, lle bo angen, i gyflwyno mesurau i fynd i'r afael ag unrhyw faterion a nodir. Bydd hyn yn sicrhau bod amrywiaeth, cydraddoldeb a thegwch yn sylfaenol i bob agwedd ar hyfforddiant yng Nghymru.

RISGIAU

Mae'r cynllun yn heriol tra ei fod yn gyraeddadwy hefyd. Hyd yn oed pan argymhellir cynnal y niferoedd ar lefelau 2021 mae'n dal i arwain at y niferoedd uchaf erioed o fyfyrwyr mewn hyfforddiant yng Nghymru, gan fod y niferoedd sydd newydd eu comisiynu yn uwch na'r carfannau sy'n graddio. Felly, mae mwy o fyfyrwyr yn y brifysgol ac ar leoliadau yn y GIG a'r sector iechyd ehangach nag erioed o'r blaen.

Wrth i brifysgolion barhau i ddatblygu dulliau dysgu cyfunol i gefnogi myfyrwyr a hyfforddeion, mae eu hisadeiledd ffisegol yn dod yn llai o rwystr i dwf. Fodd bynnag, mae sicrhau bod myfyrwyr a hyfforddeion yn cael profiad diogel o ansawdd yn hanfodol ac mae AaGIC yn cydweithio ar draws Cyfarwyddiafethau i sicrhau ansawdd y ddarpariaeth addysg. Mae profiadau dysgu mewn practisau yn rhan

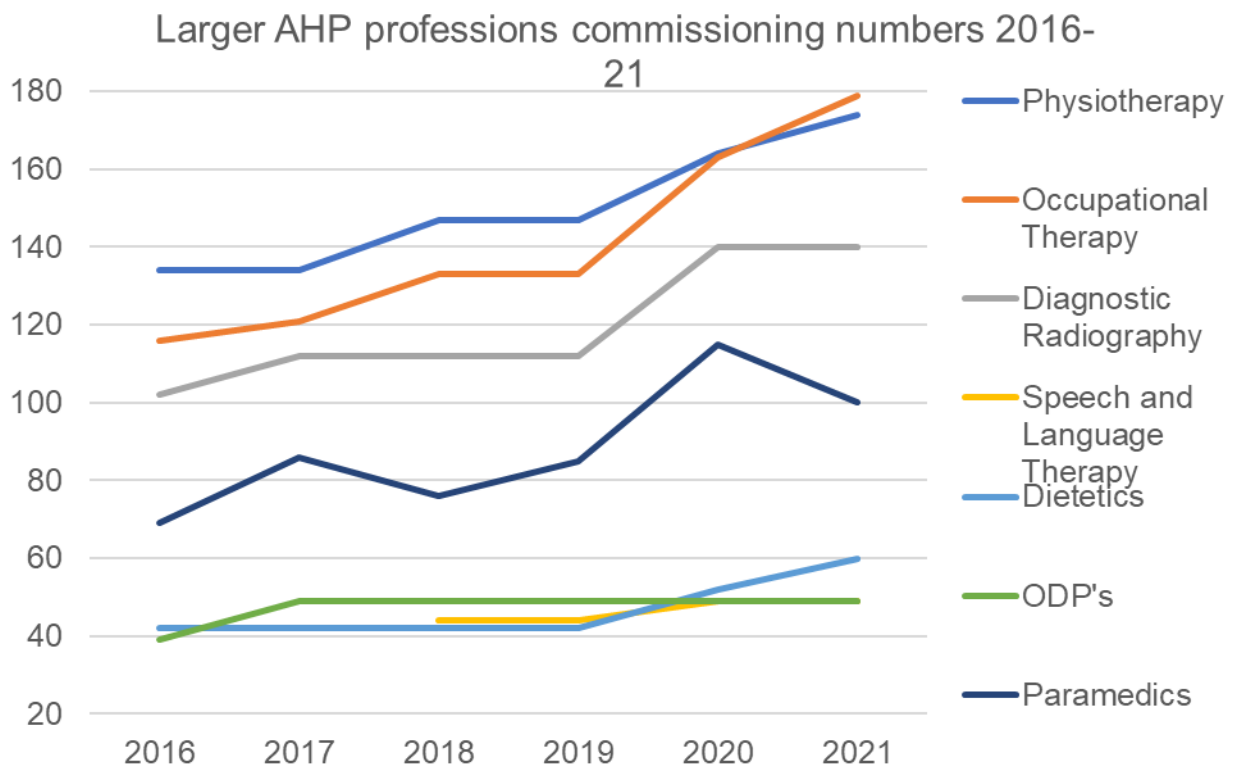
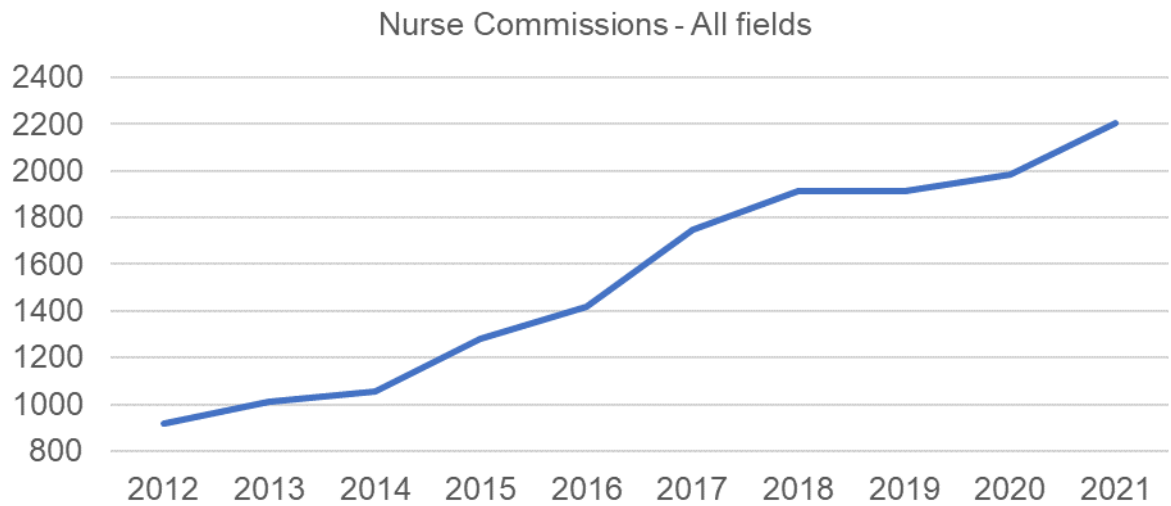
hanfodol o ddatblygiad personol a phroffesiynol myfyrwyr gofal iechyd ac mae ansawdd y cyfleoedd lleoli yn allweddol i gefnogi'r genhedlaeth nesaf o gofrestreion.

Mae'r pandemig wedi newid y dirwedd lleoliadau, a gyda mwy o fyfyrwyr a hyfforddeion, mae sicrhau bod y capasiti cywir ar gael yn y meysydd cywir i alluogi pob myfyriwr a hyfforddai i gronni eu canlyniadau dysgu rheoleiddiol. Mae AaGIC wedi penodi Pennaeth Profiad a Gwelliant Lleoliad yn ddiweddar. Mae hon yn rôl genedlaethol a bydd yn gweithio'n agos gydag addysgwyr practis ledled Cymru ond hefyd â chydweithwyr meddygol, fferyllwyr, maes optometreg, practis cyffredinol a deintyddiaeth yn fewnol i sicrhau bod pob myfyriwr a hyfforddai yn cael lleoliadau diogel o safon wedi'u hadeiladu ar egwyddorion cyffredin. Bydd y gwaith hwn yn arwain, datblygu a gwella'n barhaus agweddau rheoli ansawdd ar ddysgu a phrofiad ar leoliad yn unol â gweledigaeth strategol AaGIC.

ATODIADAU Un i Naw

Atodiad un	Twf Mewn Myfyrwyr
Atodiad dau	Argymhellion Staff Proffesiynol Iechyd
Atodiad tri	Argymhellion Gweithlu Meddygol ar gyfer 2022/23
Atodiad pedwar	Dadansoddiad o'r Gweithlu
Atodiad pump	Tueddiadau Comisiynu – Staff Proffesiynol Iechyd
Atodiad chwech	Swyddi a Newidiadau Hyfforddiant Arbenigedd Meddygol
Atodiad saith	Cyfanswm Cost Hyfforddi Myfyriwr dros gyfnod y cwrs
Atodiad wyth	Gwybodaeth Ategol
Atodiad naw	Meysydd Blaenoriaeth y Gweithlu

Twf mewn Myfyrwyr

Argymhellion Staff Proffesiynol Iechyd

Teitl y Cwrs	2022/23 o argymhellion
Nyrsio Oedolion	1,540*
Plentyn	175
Nyrsio Iechyd Meddwl	410*
Nyrsio Anabledd Dysgu	77
Cyfanswm Nyrsio	2,202
Bydwreigiaeth	185
B.Sc. Maeth Dynol - Dietegydd	40
Diploma PG Maeth Dynol - Dietegydd	20
Diploma PG Darlunio Meddygol	7
B.Sc. Therapi Galwedigaethol	129
Diploma PG Therapi Galwedigaethol	30
B.Sc. Therapi Galwedigaethol (Rhan Amser)	20
Gradd mewn ODP	49
B.Sc. Ffisiotherapi	174
B.Sc. Podiatreg	27
PhD Doethuriaeth Seicoleg Glinigol	36
B.Sc. Therapi Iaith a Lleferydd	40
B.Sc. S< - Yr Iaith Gymraeg	9
B.Sc. Parafeddygaeth	84
Parafeddygon - trosi EMT	30
Diploma mewn Hylendid Deintyddol	33
Gradd mewn Hylendid Deintyddol a Therapi	13
Cymdeithion Meddygon	54
BSc Radiograffeg Ddiagnostig	140
Radiograffeg Therapi BSc	26
Ymarferwyr Cynorthwyl Radiograffeg - Diagnostig	12
Tystysgrif AU mewn Ymarfer Awdiolegol	15
Gwyddor Ffisiolegol - PTP	
B.Sc. (Anrh) Gwyddor Gofal Iechyd - Ffisioleg Gardiaidd	24
B.Sc. (Anrh) Gwyddor Gofal Iechyd - Awdioleg	12
B.Sc. (Anrh) Gwyddor Gofal Iechyd - Gwyddor Anadlol a Chwsg	8
B.Sc. (Anrh) Gwyddor Gofal Iechyd - Niwroffisioleg	3
Peirianeg Ffisegol a Biofeddygol - PTP	
B.Sc. (Anrh) Gwyddor Gofal Iechyd - Peirianeg Glinigol	2
B.Sc. (Anrh) Gwyddor Gofal Iechyd - Meddygaeth Niwclear	3
B.Sc. (Anrh) Gwyddor Gofal Iechyd - Ffiseg Radiotherapi	3
Gwyddor Bywyd - PTP	
B.Sc. (Anrh) Gwyddor Gofal Iechyd - Gwaed, haint, Cellog, Geneteg	25
HYFFORDDIANT GWYDDONWYR ARBENIGOL UWCH - HSST	
Gwyddorau Ffisegol	3
Gwyddorau Bywyd	3
Gwyddorau Ffisiolegol	2

Addysg Gwyddor Gofal Iechyd Ôl-raddedig	
MSc Meddygaeth Genomig	20

Atodiad tri

Argymhellion Gweithlu Meddygol ar gyfer 2022/23

Yn dilyn adolygiad cynhwysfawr o'r holl wybodaeth a data sydd ar gael i AaGIC, mae'r tabl isod yn manylu ar yr argymhellion ar gyfer 2022/23.

Gofal Heb ei Drefnu	
<i>Meddyginiaeth Frys</i>	Ni argymhellir unrhyw gynnydd ar gyfer y rhaglen meddygaeth frys uwch ar gyfer 2022 (gweler yr adran gofal heb ei drefnu am ragor o fanylion). I'w adolygu eto ar gyfer 2023.
<i>Anaesthetig uwch</i>	Cynnydd o dair swydd anesthetig uwch.
<i>Meddygaeth Gofal Dwys</i>	Cynnydd o bedair swydd rhaglen hyfforddiant uwch.
Gofal Cancr	
<i>Oncoleg Glinigol</i>	Cynnydd o bedair swydd hyfforddiant uwch ychwanegol gan weithredu ail flwyddyn y cynnig i ehangu pedair swydd y flwyddyn am bum mlynedd.
<i>Oncoleg Feddygol</i>	Cynnydd o dair swydd hyfforddiant uwch ychwanegol gan weithredu ail flwyddyn y cynnig i ehangu tair swydd y flwyddyn am bum mlynedd.
<i>Meddyginiaeth Liniarol</i>	Cynyddu hyfforddiant meddygaeth liniarol o ddwy swydd ar gyfer Awst 2022 a dwy swydd arall ar gyfer Awst 2023.
Adolygiad Arbenigedd Bach	
<i>Iechyd Rhywiol ac Atgenhedlol Cymunedol (CSRH)</i>	Trosi un o'r swyddi GUM dros dro i CSRH gan ddefnyddio cyllid presennol i alluogi apwyntiad ychwanegol i CSRH ar gyfer 2021 os yn bosibl ond os nad 2022. Argymhell cynnydd o ddwy swydd CSRH ar gyfer Awst 2022 Archwilio opsiynau ar gyfer cynyddu amlygiad i CSRH a GUM ar y Rhaglen Sylfaen ac ar gyfer GUM o fewn Meddygaeth Fewnol.
<i>Llawfeddygaeth y Genau a'r Genau a'r Wyneb (OMFS)</i>	Cynyddu rhaglen hyfforddi OMFS o ddwy swydd ym mis Awst 2022.
<i>Geneteg Glinigol</i>	Cynyddu'r rhaglen hyfforddi geneteg glinigol o ddwy swydd ym mis Awst 2022. <i>Nodyn - adnabuwyd cytundeb a chyllid dros dro i alluogi un swydd i ddechrau ym mis Awst 2021.</i>
<i>Niwroffisioleg Glinigol</i>	Aros am argymhellion adolygiad y gweithlu niwroffisioleg. Ystyrir hwn yn arbenigedd hyfforddi bregus ac agored i niwed.
<i>Ffarmacoleg Glinigol a Therapiwteg (CPT)</i>	Cadw'r ddwy swydd yn CPT a'u hadolygu ar gyfer 2023. Ystyried y posibilrwydd o symud un swydd i Ogledd Cymru. Cynyddu amlygiad i CPT yn ystod hyfforddiant meddygaeth fewnol i gynyddu recriwtio yn yr arbenigedd.
Arbenigeddau Diagnostig	
<i>Microbioleg Feddygol/ Clefydau Heintus</i>	Cynyddu tair swydd microbioleg feddygol/clefydau heintus yn gweithredu blwyddyn tri o gynllun i gynyddu swyddi bob blwyddyn am bum mlynedd.
<i>Radioleg Glinigol</i>	Cefnogi'r ehangu a argymhellir yn ôl yr angen i benodi 22 hyfforddai ar gyfer derbyniad 2022 gydag 20 yn y De a dau yn y Gogledd. Creu swydd INR a fydd yn cylchdroi yn ôl yr angen i ganolfannau arbenigol yn Lloegr er mwyn galluogi hyfforddeion Cymru i gael yr hyfforddiant y mae angen mawr amdano.

<i>Histopatholeg</i>	Cynyddu hyfforddiant histopatholeg yng Ngogledd Cymru o un swydd ar gyfer Awst 2022.
	Cynnal adolygiad brys i archwilio atebion i'r heriau o ran gallu hyfforddi o fewn Histopatholeg a Phediatreg a Phatholeg Amenedigol i wneud argymhellion i Brif Weithredwyr ym mis Mehefin 2022.
Iechyd Meddwl	
<i>Seiciatreg Plant a'r Glasoed</i>	Gogledd Cymru – cynyddu o ddwy swydd ar gyfer 2022. <i>Nodyn - nodwyd cytundeb a chyllid dros dro i alluogi un o'r swyddi hyn i ddechrau ym mis Awst 2021 fel rhan o gyflwyniad graddol.</i> De Cymru – cynyddu o ddwy swydd ar gyfer 2022 ac adolygu ymhellach ar gyfer 2023 unwaith y bydd adolygiad AaGIC o'r gweithlu iechyd meddwl wedi adrodd ar ei ganfyddiadau.
<i>Seiciatrydd henaint</i>	Cynyddu o ddwy swydd hyfforddi ar gyfer 2022, dwy ar gyfer 2023 a dwy arall ar gyfer 2024. Gydag adolygiad unwaith y bydd adolygiad AaGIC o'r gweithlu iechyd meddwl wedi adrodd ar ei ganfyddiadau.
<i>Seiciatreg Gyffredinol i Oedolion</i>	Peidio â gwneud unrhyw newidiadau i lefel bresennol y swyddi ar y rhaglen seiciatreg oedolion gyffredinol ac adolygu ymhellach ar gyfer 2023 unwaith y bydd adolygiad AaGIC o'r gweithlu iechyd meddwl wedi adrodd ar ei ganfyddiadau.
<i>Seiciatreg Fforensig</i>	Peidio â gwneud unrhyw newidiadau i lefel bresennol y swyddi ar y rhaglen seiciatreg fforensig ac adolygu ymhellach ar gyfer 2023 unwaith y bydd adolygiad AaGIC o'r gweithlu iechyd meddwl wedi adrodd ar ei ganfyddiadau.
<i>Anableddau Dysgu</i>	I drosi'r swydd LD/CAMHS a rennir yng Ngogledd Cymru i LD, a thrwy hynny gynyddu'r rhaglen o un swydd. Adolygu ymhellach ar gyfer 2023 unwaith y bydd adolygiad AaGIC o'r gweithlu iechyd meddwl wedi adrodd ar ei ganfyddiadau.
Aliniad Rhaglen Sylfaenol, Craidd ac Uwch	
<i>Sylfaen</i>	Cynyddu nifer y swyddi blwyddyn sylfaen un i 30 a swyddi blwyddyn sylfaen dau i 30 ar gyfer Awst 2022 fel y nodir yn yr Achos Busnes Ehangu Sylfaen.
<i>Meddygaeth Frys ACCS</i>	Ehangir y Rhaglen ACCS gan bedair swydd arall ar gyfer 2022 a dwy swydd arall yn 2023. Bydd hyn yn cwblhau datblygiad rhaglen Bangor ac yn galluogi creu rhaglen newydd yng Nghaerdydd i wneud y mwyaf o'r capasiti hyfforddi presennol.
<i>Anaestheteg ACCS</i>	Bydd pum swydd newydd yn cael eu creu mewn meddygaeth frys a meddygaeth aciwt i alluogi creu rhaglenni Anaestheteg ACCS i gefnogi'r aliniad â hyfforddiant gofal dwys.
<i>Anaestheteg</i>	Cynnydd o bum swydd rhaglen hyfforddi craidd i sicrhau aliniad rhwng rhaglenni craidd ac uwch ac i fodloni gofynion y cwricwlwm hyfforddi a gofynion LIFT wrth symud ymlaen.
<i>Meddyginiaeth Fewnol</i>	Cynyddu hyfforddiant meddygaeth fewnol gan 12 swydd ar gyfer Awst 2022.
<i>Seiciatreg Graidd</i>	Cynyddu hyfforddiant seiciatreg craidd o wyth swydd ar gyfer Awst 2022.
Meysydd blaenoriaeth gweithlu ychwanegol	
<i>Meddyginiaeth Iechyd y Cyhoedd</i>	Mae recriwtio i swyddi hyfforddi presennol i'w gynyddu ac i gefnogi'r cyllid hwn mae angen dwy swydd ar gyfer 2022 a tair swydd ar gyfer 2023. Dylid ymgymryd â gwaith i gynyddu diddordeb cyfredol meddygon iau yn yr arbenigedd i'r eithaf. Mae hyn yn cynnwys darparu lleoliadau hyfforddiant sylfaen mewn meddygaeth iechyd y cyhoedd o fewn y rhaglen ehangu sylfaen.
<i>Rheumatoleg</i>	Cynyddu hyfforddiant rhiwmatoleg o ddwy swydd ar gyfer Awst 2022 a dwy swydd arall ar gyfer Awst 2023.
<i>Gastroenteroleg –</i>	I greu un swydd is-arbenigedd hepatoleg ar gyfer Awst 2022 gyda thri mis o'r

<i>swydd Arbenigwr</i>	amser hwn yn cael ei dreulio mewn canolfan arbenigol y tu allan i Gymru.
<i>Hepatoleg</i>	
<i>Pediatreg</i>	Cynnydd o bedair swydd ST3 i alluogi'r niferoedd cynyddol o hyfforddeion a grëwyd yn 2020 a 2021 i symud ymlaen drwy'r rhaglen hyfforddi ac i flaenlwytho'r rhaglen i wneud y mwyaf o WTE% o ST4 ymlaen.
<i>Practis Cyffredinol</i>	Cynnal y targed presennol o dderbyn 160 y flwyddyn, gydag opsiwn i or-recriwtio i 200 pan fo hynny'n ymarferol.

Dadansoddiad o'r Gweithlu

Bydd pandemig Covid-19 yn effeithio ar y gweithlu yn y dyfodol. 'Iechyd a Gofal Cymdeithasol yng Nghymru - Covid-19: Mae Edrych Ymlaen (Mawrth 2021)' yn nodi yr amcangyfrifir y bydd adferiad o'r pandemig yn cymryd pum mlynedd, y bydd galw cynyddol ar draws gwasanaethau gan gynnwys ym maes iechyd meddwl, y bydd angen mwy o ffocws ar iechyd a lles a bydd pobl yn parhau i weithio gartref. Nid yw'r effaith y bydd hyn yn debygol o gael ar y gweithlu wedi dod i'r amlwg eto a bydd angen ei fonitro. Gallai fod effaith tymor byr ar bobl sy'n dewis ymddeol yn gynnar, yn enwedig yng sgil y newidiadau diweddar i gynllun Pensiwn y GIG.

Mae poblogaeth Cymru yn parhau i dyfu a heneiddio ac ynghyd ag effaith y pandemig ar ddarparu gwasanaethau, yr ôl-groniadau cysylltiedig a'r effaith bosibl ar ymddygiadau'r gweithlu fydd yn llywio'r angen am weithlu. Mae'r pandemig wedi gweld cynnydd mewn patrymau gweithio hyblyg gyda'r gofyniad bod staff nad ydynt yn wynebu'r cyhoedd yn gweithio gartref lle bo modd a bydd hyn, ynghyd â'r newidiadau parhaus mewn agweddau tuag at waith a gyrfa, yn duedd bwysig i'w monitro. Mae GIG Cymru wedi buddsoddi mewn cefnogi iechyd a lles staff yn ystod a thu hwnt i'r pandemig, a bydd yr angen am hyblygrwydd i ddarparu cyfleoedd i bobl gynnal cydbwysedd bywyd a gwaith yn allweddol.

Mae patrymau mudo yn newid yn y DU oherwydd y newidiadau sy'n digwydd o ganlyniad i Brexit. Mae'r Llywodraeth wedi cyflwyno system fewnfudo newydd ar sail pwyntiau o fis Ionawr 2021 ac mae hyn, ynghyd â phandemig Covid-19 yn debygol o gyflymu'r gwaith i gynhyrchu gweithlu mwy 'llawr gwlad' a lleihau'r ddibyniaeth ar weithwyr tramor.

Mae gweithlu'r GIG wedi'i wasgaru'n eang ledled Cymru, ac mae gan wahanol rannau o'r wlad anghenion gwahanol iawn. Mae hyn yn bennaf oherwydd daearyddiaeth drefol/wledig Cymru gyda staff yn cael eu denu fwy i weithio mewn canolfannau trefol mawr nag ardaloedd gwledig gan greu problemau recriwtio yn rhai o'r ardaloedd hyn. Rôl AaGIC fel arweinydd system, mewn partneriaeth â sefydliadau'r GIG, yw addysg a hyfforddiant i ddod â gwahanol feysydd y gweithlu ynghyd ac ystyried ffyrdd arloesol o sicrhau darpariaeth addysg a hyfforddiant i weithlu'r GIG mewn ardaloedd gwledig ac anghysbell. Bydd AaGIC yn parhau i archwilio sut y gall datblygu rhaglenni fel Gwnaed yng Nghymru, yr Adolygiad Strategol o Addysg Proffesiynau Iechyd a symud tuag at ddysgu mwy cyfunol gyfrannu at cynaliadwyedd cymunedau lleol yn ogystal â chyfrannu at Ddeddf Amgylchedd (Cymru) 2016. drwy leihau dibyniaeth ar deithio ac effeithiau negyddol ar yr hinsawdd a'r amgylchedd.

Mae AaGIC yn dadansoddi tueddiadau gweithlu allweddol yn rheolaidd a dyma'r prif dueddiadau i'w hystyried ar gyfer y cynllun addysg a hyfforddiant:

- mae niferoedd staffio yn parhau i gynyddu ar draws yr holl grwpiau staff. Mae'r gweithlu cyffredinol wedi cynyddu 21% (dros 15,000 FTE) dros y chwe blynedd diwethaf (2015 i 2021)
- yn ystod y cyfnod hwn, mae'r gweithlu meddygol wedi cynyddu 24% (i fyny o dwf o 16.5% fel yr adroddwyd yn y cynllun diwethaf - cynnydd o dros 1,500 FTE) a'r gweithlu nyrsio o 8% (i fyny o 3.2% fel yr adroddwyd yn y cynllun diwethaf). cynllun diwethaf - cynnydd o 1,767 FTE)
- dros y chwe blynedd diwethaf mae gwariant ar asiantaethau a locwm wedi cynyddu 47% o £135.2 miliwn i £199.1 miliwn (yn 2019/20 roedd yn £177 miliwn). Mae hyn yn cynrychioli cynnydd o 13%). Nyrsio a bydwreigiaeth sydd â'r gwariant asiantaeth mwyaf, sef £94.4 miliwn ar gyfer 2020/21, sef cynnydd o 16% o'i gymharu â'r flwyddyn ariannol flaenorol (er gwaethaf cynnydd o 8% yn y gweithlu rhwng 2015 a 2021). Roedd gwariant locwm meddygol a deintyddol yn £58.5 miliwn ar gyfer 2020/21, gostyngiad o 3% ar y flwyddyn ariannol flaenorol a gostyngiad o 6% ers 2015/16. Bydd hyn wedi cael ei achosi gan y rhaglenni pandemig a brechu torfol
- cost y gweithlu a gyflogir yn uniongyrchol yn 2020/21 yw tua £4.8 biliwn, cynnydd o 15% ers y flwyddyn flaenorol. Dyma'r cynnydd blyneddol mwyaf ers dros 10 mlynedd a gellir ei briodoli i gynnydd mewn gwariant ar staff asiantaeth, maint y gweithlu yn cynyddu a chynnydd yng nghyfraniadau pensiwn cyflogwyr
- yn 2020/21 roedd lefel yr absenoldeb salwch treigl 12 mis ar ei uchaf ar 6% o gymharu â 5.6% yn y flwyddyn flaenorol. Dros yr ychydig flynyddoedd diwethaf, pryder/straen a phroblemau cefn a phroblemau cyhyrsgerbydol eraill fu'r ddau reswm mwyaf cyffredin dros salwch; fodd bynnag, rhwng Ebrill 2020 a Mawrth 2021 bu cynnydd mewn salwch oherwydd clefyd heintus/anadlol
- mae'r gyfradd cyfranogiad ar gyfer y gweithlu benywaidd yn cyfateb i 0.85 a 0.95 ar gyfer dynion. Mae gweithlu GIG Cymru yn cynnwys menywod yn bennaf, gan gyfrif am 77% o'r gweithlu cyfan; fodd bynnag, wrth i'r gweithlu heneiddio mae staff yn tueddu i leihau eu horiau yn enwedig o 55 oed ymlaen
- newidiodd proffil oedran y gweithlu rhwng 2015 a 2021. Mae'r gweithlu 55+ oed wedi cynyddu 7,509 yn 2021 o gymharu â 2015. Mae cyfran y staff yn y grŵp oedran hwn wedi cynyddu o 19% yn 2015 i 24% yn 2021.

Dadansoddiad o'r Cynlluniau Blyneddol

Oherwydd y pwysau parhaus o ran Covid-19 a deimlwyd ar draws y GIG cyfan, gofynnwyd i sefydliadau gyflwyno cynllun blyneddol, yn hytrach nag IMTP llawn, yn amlinellu eu nodau strategol ar gyfer y dyfodol a'u hanghenion o ran cynllunio'r gweithlu.

Nododd y cynlluniau blyneddol nifer o risgiau a heriau sylweddol i'r gweithlu gan gynnwys:

Heriau Recriwtio

- nyrsio ar draws y pedwar maes ymarfer; - oedolion, plant, dysgu ac anabledd ac iechyd meddwl, ac yn dilyn ymestyn Deddf Lefelau Staff Nyrsio (Cymru) 2016 gyda darpariaethau i'w hystyngiadau i gleifion mewnol pediatrig ddiwedd 2021

- gweithwyr cymorth gofal iechyd a bylchau o fewn y sefydliad a ariennir
- swyddi gweigion presennol mewn swyddi arbenigol y bu'n anodd recriwtio ar eu cyfer, gan gynnwys CAMHs, seiciatryddion plant, dermatolegwyr, llawfeddygon plastig, wroleg, COTE, gweithwyr dwys, strôc a seiciatreg
- bylchau o fewn gwasanaethau iechyd meddwl, yn ogystal ag adran trawma/argyfwng
- prinder a cyfyngder o ran profion diagnostig gan gynnwys radioleg, niwroffisioleg, ffisioleg gardiaidd ac endosgopi
- prinder meddygon iau ar draws gofal eilaidd.

Effaith Covid-19 ac ôl-Covid-19

Bydd effaith lawn Covid-19 i'w themlo dros holl system y GIG am flynyddoedd i ddod. Ymysg y pryderon allweddol sy'n effeithio ar y gweithlu a nodwyd yn y cynlluniau blynyddol mae:

- er y disgwylir lefelau uchel o ymddeoliadau ar draws swyddi nyrsio a meddygon ymgynghorol dros y pum mlynedd nesaf oherwydd gweithlu sy'n heneiddio, nid yw effaith Covid-19 ar gadw staff yn hysbys ar hyn o bryd. Mae'n bosibl y bydd yna gynnydd yn awydd staff i ymddeol yn gynt na'r disgwyl
- rhagwelir y gallai fod gostyngiad yn y gweithlu sydd ar gael i wneud sifftiau goramser neu y tu allan i oriau, unwaith eto oherwydd y blinder y mae Covid-19 wedi'i achosi a lle roedd sefydliadau'r GIG yn flaenorol yn dibynnu ar ewyllys da staff i leihau bylchau yn y cyflenwad gweithlu. Bu cynnydd yn nifer y ceisiadau am weithio hyblyg neu ran-amser a allai effeithio ar y gwasanaethau a ddarperir
- mae pryder y gallai'r ffocws ar yr angen uniongyrchol i gynnal gwasanaethau ar ôl Covid-19 gael effaith ar allu sefydliadau i ganolbwyntio ar y dyfodol a chynllunio'r gweithlu yn yr hirdymor.

Effaith Brexit

Mae'r cynlluniau blynyddol yn nodi ei bod wedi bod yn amhosibl deall effaith lawn Brexit yn dilyn diwedd y cyfnod pontio ym mis Ionawr 2020 a dechrau'r pandemig yn gynnar yng ngwanwyn 2020, yn benodol o ran recriwtio staff tramor. Bydd angen cyfnod ailosod wrth i'r pandemig ymdawelu rhywfaint er mwyn ystyried oblygiadau llawn Brexit ar sefydliadau'r GIG a'u gallu i recriwtio'n rheolaidd o'r tu allan i'r DU. Mae'r cynlluniau blynyddol hefyd wedi nodi nifer o gyfleoedd ar gyfer trawsnewid y gweithlu, fel a ganlyn:

1. Ailgynllunio'r Gweithlu

Er y bydd yn cymryd blynyddoedd lawer i asesu a deall effaith Covid-19 yn llawn ar y GIG cyfan, mae'r pandemig wedi amlygu y gall sefydliadau'r GIG wneud gwell defnydd o dechnoleg ddigidol i ddarparu gofal effeithiol i gleifion, gan ddefnyddio amrywiaeth o dechnolegau newydd. Mae'n annhebygol y bydd gwasanaethau'r GIG byth yn dychwelyd i'w ffyrdd cyn-bandemig o weithredu gydag apwyntiadau rhithwir gyda meddygon teulu a brysbennu dros y ffôn gyda 111/Phone First (fel dwy enghraifft yn unig) yn bendant yn parhau.

Mae awydd gwirioneddol i wneud defnydd effeithiol o'r dechnoleg sydd ar gael i newid sut, pryd a ble y gwneir gwaith, gan wneud mwy o ddefnydd o ystod sgiliau gweithlu amrywiol i ddarparu gofal cleifion o'r radd flaenaf.

2. Cryfhau'r Tîm Amlddisgyblaethol

Mae pob un o'r cynlluniau blynyddol yn bwriadu canolbwyntio ar ddarparu gofal yn y gymuned ar gyfer y rhai â chyflyrau cronig neu hirdymor (cyn belled ag y bo'n ymarferol bosibl) drwy integreiddio ymarferwyr arbenigol i dimau amlddisgyblaethol ehangach, gan ddefnyddio gwaith traws-sefydliadol a rhannu adnoddau.

Yn ogystal, mae'r awydd yn glir i ddatblygu Canolfannau Asesu Gofal Dyddiol yn y gymuned, sydd wedi'u hintegreiddio â thimau cymunedol aciwt i gefnogi achosion dydd a lleihau derbyniadau i'r ysbyty, gan reoli cleifion yn eu hamgylchedd cartref cyn belled â'i bod yn briodol ac yn glinigol ddiogel i wneud hynny.

3. Gwella sgiliau'r Gweithlu Presennol

Mae sefydliadau'r GIG yn deall bod mwyafrif o weithlu'r dyfodol mewn swydd heddiw. Bydd hyrwyddo gweithio o'r radd flaenaf i gofrestrion (wrth adolygu eu cymysgedd sgiliau), datblygu rolau newydd a gwneud y mwyaf o gyfraniadau'r gweithlu anghofrestredig i gyd yn helpu i uwchsgilio a siapio gweithlu'r dyfodol. Mae sefydliadau hefyd yn gweld pwysigrwydd buddsoddi'n sylweddol yn "Datblygu Eich Hun" i fodloni'r ystod o ofynion ôl-bandemig, gan gynnwys trwy ddatblygu swydd Ymarferydd Cynorthwyol Band 4. Bydd creu ystod o rolau newydd nid yn unig yn cefnogi modelau gofal amgen ond bydd hefyd yn helpu i hwyluso'r symudiad tuag at saith diwrnod o waith, er enghraifft, ystyried cyflwyno technegwyr prysgwydd llawfeddygol ar gyfer achosion llawdriniaeth ddydd.

Mae uwchsgilio yn ymestyn y tu hwnt i ofal eilaidd gan y rhoddir cymorth i ddatblygu fferylliaeth gymunedol i gynyddu nifer y presgripsiynwyr fferyllol annibynnol a chyfrannu at dîm amlddisgyblaethol cwbl integredig yn y gymuned.

Ledled y DU, mae cyrff cenedlaethol yn parhau i gydnabod yr angen i dyfu'r gweithlu er mwyn bodloni'r gofynion cynyddol. Mae Cymru mewn sefyllfa debyg, ac mae'r cynllun hwn wedi'i ddatblygu gan wybod bod angen i weithlu gofal iechyd Cymru barhau i dyfu. Mae AaGIC wedi cynnal ymarfer modelu helaeth ar gyfer nifer o broffesiynau i ystyried newidiadau yn y gweithlu yn y dyfodol ac wedi defnyddio'r wybodaeth hon i danategu argymhellion eleni i gynnal y twf yn nifer y myfyrwyr a'r hyfforddeion.

Yn y blynyddoedd diwethaf, mae Llywodraeth y DU wedi gwneud newidiadau i'r rhestr flaenorol o'r proffesiynau lle mae prinder yng Nghymru/Lloegr. Fisa Gweithiwr Medrus: Mae Prinder Galwedigaethau ar gyfer Gofal Iechyd ac Addysg, a gyhoeddwyd ar 6 Ebrill 2021 bellach yn nodi bod pob gweithiwr gofal iechyd proffesiynol ar y rhestr.

Mae'r uchod yn darparu cyd-destun pwysig ar gyfer y cynllun addysg a hyfforddiant, gan sicrhau bod cysylltiadau clir â'r meysydd blaenoriaeth hyn, tra'n cydnabod na fydd y cynllun yn mynd i'r afael â'r holl heriau, yn enwedig yn y tymor byr.

Tueddiadau Comisiynu – Staff Proffesiynol Iechyd

Staff Group	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	1999	1998
Pre Registration Nursing	2202	1,987	1,911	1,911	1,750	1,418	1,283	1,053	1,011	919	1,035	1,070	1,179	1,095	1,079	1,271	1,265	1,247	1,387	1,291	990	1,113	976	905
Midwifery	185	161	134	134	134	94	94	94	109	107	102	123	110	95	90	100	97	97	100	120	96	86	70	72
District Nurses	80	80	80	80	80	41	41	24	31	20	26	30	26	28	45	71	68	71	65	57	62	69	50	52
DN (Modules)	123	123	123	123	123	123	123	163	172	100	50	40	40	98										
Health Visitors	92	92	92	90	82	71	66	49	39	31	31	36	46	36	36	37	47	53	62	55	48	36	44	44
Health Visitors (Modules)	30	30	30	30	40																			
CPNs	30	30	30	30	39	21	27	23	13	26	20	21	21	21	13	23	15	17	34	34	30	40	16	35
CPN (Modules)	60	60	60	60	40	48	48	40	40	30	20	20	20	20										
CLDNs	0	0	0	0	0	12	12	0	0	5	0	2	3	2	3	6	5	10	10	14	10	13	7	15
CLDNs (Modules)	10	0	10	10	10	12	12	7	8	0	4	10	6	4										
School nurse	30	19	19	19	19	18	18	18	18	27	22	24	24	24	22	21	21	24	20	17	13	6	0	0
School nurse (modules)	0	3	3	3	3	2	2	6	10	0	25													
Practice nurses	30	20	20	20	20	1	1	14	12	39	16	16	18	16	20	23	17	11	15	15	23	0	0	0
PN (Modules)	50	29	29	29	29	29	34	18	8	10	12	16	16	16										
CCN (p/t)	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Paediatric nurses	0	7	0	0	16	12	12	11	13	10	8	6	9	7	2	15	10	7	13	15	0	0	0	0
Paed. nurses (Modules)	24	10	24	24	24	3	3	13	8	3	8	8	8	8										

Staff Group	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	1999	1998
Occupational Therapists	179	163	133	133	121	116	111	88	79	71	69	102	100	93	81	98	91	106	112	79	65	45	40	37
Physiotherapists	174	164	147	147	134	134	121	96	89	103	90	90	95	85	82	86	101	126	140	115	91	77	73	67
Speech & Language Therapy	49	49	44	44	0	44	44	37	30	25	36	43	35	35	54	44	40	39	40	38	33	33	33	27
Dietetics	40	40	30	30	30	42	38	30	33	28	30	36	40	34	22	24	24	30	31	28	28	28	28	27
Post grad. Dietetics	20	20	12	12	12									12	11	12	12	14	15	15	15	15	15	30
Podiatry	27	24	24	24	24	20	20	26	15	24	24	31	30	26	28	26	26	26	27	28	28	28	28	21
Orthoptics	0	5	5	5	5	5	5	5	3	2	0	0	0	0	0									
Medical Photography	7	5	5	5	5	4	4	4	3	3	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3
ODPs	49	49	49	49	49	39	39	46	44	28	32	29	30	25	23	32	32	39	41	36	33	32	14	14
Surgical Care Pracs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8	8										
Physicians Associate	61	60	42	32	32	27																		
Clinical Psychologists	32	29	27	27	27	27	27	26	25	21	16	18	19	18	18	21	21	21	20	19	18	15	15	15
Pharmacists - Pre Reg.	160	40	50	41	41	38	38	40	40	39	43	45	43	38	36	40	40	40	40	36	34	4	30	30
Pharmacists Dip & Techs	77	99	85	75	75	60	60	62	63	63	41	54	66	54	51	66	64	50	53	21	20	19	14	12
Dental Hygienists	18	18	18	18	18	18	18	10	12	10	7	9	11	9	9	9	9	9	9	8	8	7	7	6
Dental Therapists	13	13	13	13	13	13	13	12	11	11	6	8	11	8	8	8	8	8	8	7	7	6	6	0
Ambulance Paramedics	105	115	85	76	86	69	94	36	25	24	40	57	75	101	70	90	85	85	70	57	48	48	40	48

Staff Group	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	1999	1998
Diagnostic Radiographers	166	140	112	112	112	102	92	73	58	56	51	58	55	51	51	54	49	61	63	61	57	49	27	33
Therapeutic Radiographers	26	22	20	20	20	22	21	21	23	23	15	17	17	17	21	15	13	14	15	14	13	12	8	7
Asst Practitioners Radiography	12	12	12	12	12	0	0	17	12	15	17	18	21	10	19	13								
PTP																								
BMS - Blood/Infection/Cellular/Genetics	25	24	21	21	21	23	27	26	28	0	27	45	45	45	43	53	45	49	51	44	34	34	24	35
HE Cert in Audiological Practice	13	15																						
Clinical Physiologists - Cardiac																								
Physiology/Audiology/Respiratory and Sleep Science	44	39	45	47	47	33	27	30	27	0	34	30	32	40	44	35	35	30	28	23	20	14	10	6
Neuro Physiology	3	4	3	3	3	3	4	5	5	3														
Medical Radiation Techs - Nuclear Medicine & Radiotherapy Physics	6	3	3	3	3	3	3	2	5	0	3	3	4	3	3	3	3	7	7	4	2	2	0	2
Clinical Engineering in Rehab	4	2	3	3	2	1	1	2	1															
Medical Engineering	4	0	0	0	0		1																	
STP																								
Audiological Scientists/Neurosensory Sciences	5	6	6	3	3	5	4	3	4	3	3	3	3	3	3	3	5	5	3	2	2	1	1	1
Neurophysiology	2	0	2	2																				
Respiratory and sleep science	2	1	3																					
Reconstructive Science	0	0	1																					
Cardiac Physiology	7	3	1	3																				
Haematology and Transfusion Science	0	1																						
Biochemists/Blood Sciences	0	4	2	0	3	3	5	3	0	2	2	3	2	2	2	2	1	2	1	1	1	1	1	1
Cytogeneticists	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1	1	1	2	1
Medical Physics/Radiotherapy Physics/INIR/IIR	11	7	3	3	4	4	5	4	3	4	4	5	4	4	3	3	5	6	5	4	3	2	2	2
Molecular Geneticist/Genomics/	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	1	0	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1
Cancer Genomics	1	1	1	1																				
Genomic Counselling	1	2																						
Bioinformatics	1	1	1	2	1																			
Tissue Typing/Immunology/Histocompatibility	0	0	0	0	0	0	2		1	0	0	1	1	0	1	0	1	1	0	1	0	1	0	0
Clinical Engineering/DRMG	3	2	1	2	4	1	3	3	4	3	2	2	1	2	2	2	1	2	2	1	0	0	0	0
Cellular Science/Embryology/Andrology	1	1	2	0	0	2	1	0	2															
Infection Science - Clinical Microbiology	0	2	0	3	3	0	1	0	1															
HSST																								
Life Sciences - Genetics/Genomics	0	0	0	0	1	1																		
Microbiology/infection	2	1	0	1																				
Life Sciences - Molecular Pathology of acquired disease	0	0	0	1	0	1																		
Physical Sciences and Biomedical Engineering - Medical Physics (Radiotherapy/radiation protection)	2	1	1	1	1	1																		
Physical Sciences and Biomedical Engineering - Clinical Biomedical Engineering	0	0	1	0	1	1																		
Bioinformatics	2	0	1																					
Audiology	0	1	0	0	1																			
Histocompatibility & Immunology	0	3	1	0	1																			
Transfusion Science	0	0	0	1																				

Atodiad 6

Swyddi a Newidiadau Hyfforddiant Arbenigedd Meddygol

Arbenigeddau	Cynigion ar gyfer 2022	Awst 2021 - nifer swyddi	Newidiad au Awst 2021	Newidiad au Awst 2020	Newidiad au Awst 2019	Newidiad au Awst 2018	Newidiad au Awst 2017
Anaestheteg/ICM							
Hyfforddiant Anaestheteg Craidd/Anaestheteg ACCS	+9 ¹	122					
Anaesthetig uwch	+3	140	+3	+3			
ACCS Gofal Dwys		14					
Meddygaeth Gofal Dwys Uwch	+4	31	+4	+4	+2		+4
Meddygaeth Frys							
Coesyn Cyffredin Gofal Aciwt - Meddygaeth Frys	+4	23	+2				+4
Meddygaeth Frys (gan gynnwys PEM a PHEM)		54	+5%	+7	+4		+2
Meddyginiaeth							
Hyfforddiant Meddygol Craidd / Meddygaeth Aciwt ACCS	+12	259	+15	+13			
Meddyginiaeth Aciwt Fewnol		14	+2				
Meddygaeth clywedol		1					
Cardioleg		38					
Geneteg Glinigol	+2	5					
Niwroffisioleg Glinigol		1					

¹ Pum swydd ar gyfer anestheteg ACCS y mmaes meddygaeth frys a meddygaeth aciwt a phedair swydd yn y rhaglen anestheteg graidd

<i>Oncoleg Glinigol</i>	+4	20	+4			
<i>Ffarmacoleg Glinigol a Therapiwteg</i>		2				
<i>Dermatoleg</i>		17		+3		
<i>Endocrinoleg a Diabetes</i>		23				
<i>Gastroenteroleg</i>	+1	26	+2			
<i>Meddyginiaeth Genhedlol-droethol</i>		4				
<i>Meddygaeth geriatreg</i>		52				+3
<i>Haematoleg</i>		18				
<i>Imiwynyddiaeth</i>		1				
<i>Oncoleg Feddygol</i>	+3	9	+3			
<i>Niwroleg</i>		17				
<i>Meddyginiaeth Liniarol</i>	+2	13				
<i>Meddyginiaeth Adsefydlu</i>		2		+1		
<i>Meddyginiaeth arenrol</i>		17				
<i>Meddyginiaeth Anadlol</i>		31	+2			
<i>Rheumatoleg</i>	+2	10				
Llawfeddygaeth						
<i>Hyfforddiant Llawfeddygol Craidd</i>		100				
<i>Llawdriniaeth gardio-thorasig</i>		7				
<i>Llawfeddygaeth gyffredinol</i>		58	+4			
<i>Niwrolawdriniaeth</i>		7	-1			
<i>Offthalmoleg</i>		40			+4	
<i>Llawfeddygaeth y Genau a'r Wyneb</i>	+2	9				
<i>Otolaryngology</i>		18				

<i>Llawfeddygaeth Bediatrig</i>		2					
<i>Llawfeddygaeth blastig</i>		15	+2				
<i>Trawma a Llawdriniaeth Orthopedig</i>		45			+4		
<i>Wroleg</i>		20	+4				
<i>Llawfeddygaeth fasgwlaidd</i>		9					
Patholeg							
<i>Patholeg gemegol</i>		4					
<i>Histopatholeg</i>	+1	20					+2
<i>Clefydau heintus</i>		2					
<i>Microbioleg Feddygol a Chlefydau Heintus</i>	+3	16	+3	+3			
<i>Patholeg Pediatrig ac Amenedigol</i>	-1	2					+1
Seiciatreg							
<i>Hyfforddiant Seiciatreg Craidd</i>	+8	85					
<i>Seiciatreg Plant a'r Glasoed</i>	+4	12					
<i>Seiciatreg Fforensig</i>		6					
<i>Seiciatreg Henaint</i>	+2	11		+2	+2 (heb ei lenwi)		
<i>Seiciatreg Gyffredinol</i>		29					
<i>Seiciatreg Anabledd Dysgu</i>		5					
Delweddu a Radioleg							
<i>Radioleg Glinigol</i>	+15 ²	92	10+	10+	+4	+7	+11
<i>Radioleg Niwro</i>	+1	0					

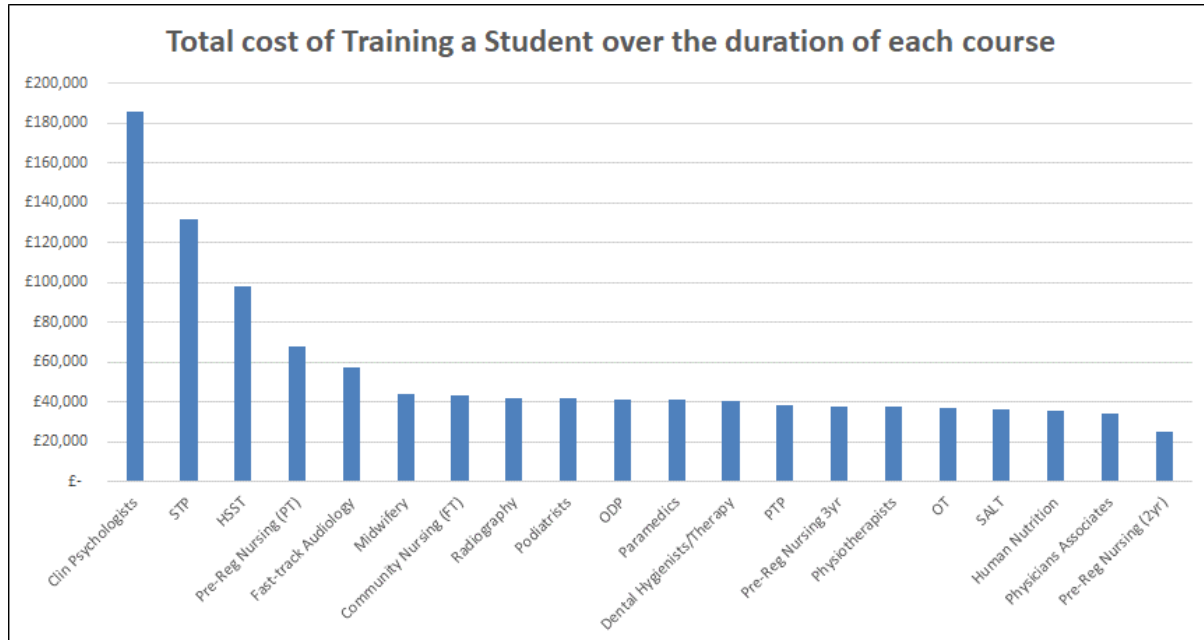
² Amcangyfrif o nifer yn seiliedig ar ragamcanion cyfredol o hyfforddeion yn cwblhau er mwyn cynnal cymeriant o 20 ar gyfer Awst 2022

Ymyriadol							
Meddyginiaeth niwclear		1					
Iechyd Merched							
Obstetreg a gynaeoleg		95	+2				
Iechyd Rhywiol ac Atgenhedlol Cymunedol	+2	2					
Paediatreg	+4	149	+6				
Meddyginiaeth Iechyd y Cyhoedd	+2 ³	23					
Hyfforddiant Sylfaenol							
Blwyddyn Sylfaen 1	+30	381	+30	+12			
Blwyddyn Sylfaen 2	+30	351	+12				

³ Ni fydd hyn yn cynyddu nifer y swyddi y tu hwnt i 23 ond bydd yn gwneud y defnydd gorau o'r swyddi hyn nad yw'n wir ar hyn o bryd.

Atodiad 7

Cyfanswm Cost Hyfforddi Myfyriwr Am Hyd y Cwrs

Gwybodaeth Ategol

Wrth ddatblygu'r argymhellion a wnaed yn y cynllun hwn, mae ystod eang o wybodaeth wedi'i hystyried, ac mae'r adran ganlynol yn rhoi sylwebaeth ar hyn i lywio'r safbwynt a gymerwyd yn y papur hwn.

1. Nyrsio a Bydwreigiaeth

Mae pum llwybr sefydledig i nyrsio yng Nghymru:

- rhaglen tair blynedd cyn cofrestru
- rhaglen addysg carlam mynediad graddedigion dwy flynedd yn arwain at gofrestru
- rhaglen cyn-gofrestru carlam dwy flynedd HCSW
- llwybr i HCSW (mae hyn yn cynnwys SGIC presennol a newydd) i gyflawni addysg nyrsio yn rhan amser (dros bedair blynedd) tra byddant yn parhau i gael eu cyflogi gan eu cyflogwr GIG presennol
- rhaglen dysgu o bell ar gyfer HCSW presennol a newydd a fydd yn cymryd pedair blynedd ar gyfartaledd i'w chwblhau. Bydd staff yn cael eu cyflogi gan y GIG.

Dros y ddwy flynedd ddiwethaf mae AaGIC wedi comisiynu mwy o leoedd ar y llwybrau cyflogedig rhan-amser. Mae'r llwybrau hyn yn llwybr ardderchog i HCSW ddatblygu eu gyrfaedd a darparu gweithlu y mae mawr ei angen o bobl leol sydd am hyfforddi ac aros yng Nghymru i weithio ar ôl cwblhau'r rhaglen. Mae AaGIC yn cynnig parhad o'r cynnydd yn y lleoedd a gomisiynir ar gyfer y rhaglenni hyn. Bydd hyn yn darparu nifer o fanteision, gan gynnwys:

- rhoi cyfle i ehangu mynediad i'r gweithlu lleol
- cefnogi datblygiad gyrfa ar gyfer gweithwyr cymorth gofal iechyd a gyflogir ar hyn o bryd yn GIG Cymru, a fydd yn hyrwyddo recriwtio a chadw o fewn gweithlu GIG Cymru.
- cynyddu'r cyflenwad o nyrsys o'r boblogaeth leol
- Mae HCSW yn ffynhonnell gyflenwi werthfawr ar gyfer recriwtio i raglenni cyn-gofrestru ac felly bydd hyn yn cyfrannu at ddatrysiad i'r heriau recriwtio a wynebir ar hyn o bryd.
- cynyddu'r cyfle i sicrhau bod lleoedd ar gael i ddarparwyr cartrefi gofal.

Dylid ystyried y buddsoddiad ychwanegol mewn tri o'r meysydd nyrsio a nodir isod yn erbyn y canlynol:

- effaith bosibl Brexit ar y gweithlu nyrsio sydd ar gael
- effaith bosibl Covid-19 ar nifer y bobl sy'n ceisio gadael y proffesiwn neu fanteisio ar y cyfle i ymddeol
- Mae angen i Fyrddau Iechyd gydymffurfio â gofynion Deddf Lefelau Staff Nyrsio (Cymru) (2016) a ddaeth i rym yn llawn o 6 Ebrill 2018.

- mae'n dal i fod prinder of fewn y proffesiwn nyrsio
- anawsterau recriwtio parhaus ledled y DU
- newidiadau mewn patrymau gwaith – lefelau cynyddol o weithio rhan-amser, gan arwain at fwy o hyblygrwydd
- costau nyrsio asiantaeth a'r angen i fuddsoddi nawr i atal cynnydd yng ngwariant asiantaeth yn y tymor canolig/hir.

Yn dilyn dyfarnu'r cytundebau addysg newydd, bydd AaGIC yn gallu comisiynu mwy o leoedd addysg cyn cofrestru i nyrsys yng Nghymru. Yn y blynedd diwethaf mae SAU Cymru wedi cael anhawster i gyrraedd y targed lleoedd cyn-gofrestru a gomisiynwyd mewn rhai meysydd. Nid yw nifer yr ymgeiswyr wedi gostwng ond cynyddodd nifer y lleoedd hyfforddi. O 2022 ymlaen, bydd AaGIC yn comisiynu dwy raglen nyrsio oedolion ychwanegol yng Nghymru a fydd yn helpu i ddenu pobl nad oeddent, o bosib, wedi gallu manteisio ar yr hyfforddiant hwn. Bydd rhaglen amser llawn i wasanaethu Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda (BIPHD) y Gogledd a rhaglen hyfforddi wasgaredig ym Mwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda a Bwrdd Iechyd Addysgu Powys (BIAP). Bydd y model gwasgaredig yn ei gwneud yn ofynnol i SAUau ddarparu hyfforddiant yn lleol i bobl yn y Byrddau Iechyd hyn.

Ychwanegodd AaGIC at y comisiynau dysgu o bell gyda chynllun peilot bach o hyfforddiant cyn cofrestru i nyrsys oedolion ar gyfer HCSW cartrefi gofal. Mae datblygiad y peilot hwn yn cael ei werthuso ar hyn o bryd. Bydd AaGIC yn ceisio cynyddu nifer y lleoedd sydd ar gael drwy'r llwybr hwn unwaith y bydd y garfan gyntaf o fyfyrwyr wedi cwblhau'r flwyddyn gyntaf o astudio.

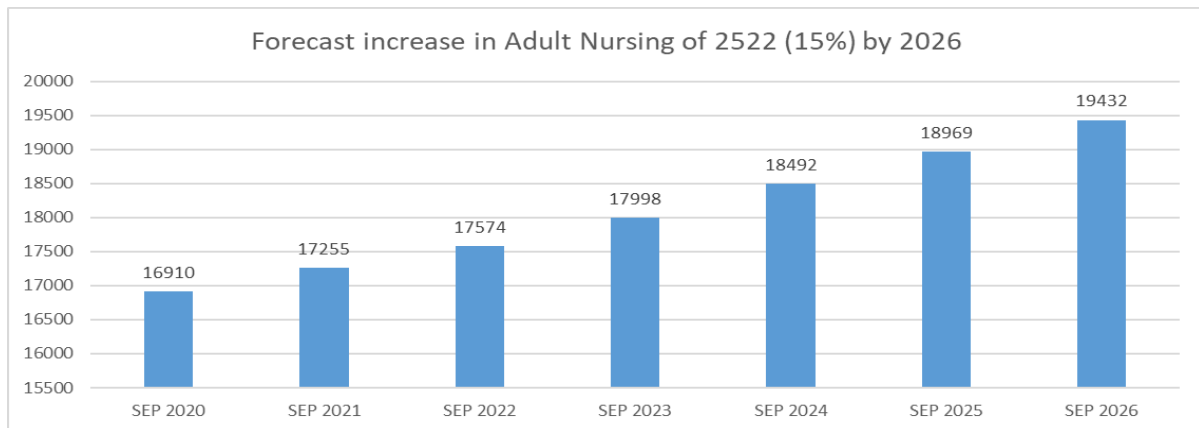
Mae'r tabl isod yn crynhoi nifer y myfyrwyr nyrsio a argymhellwyd ar gyfer 2022/23 a'r rhai a gomisiynwyd dros y tair blynedd diwethaf.

Teitl y Cwrs	Ed Com. 2019/20	Ed Com. 2019/20	Ed Com. 2020/21	2022/23 (Cynlluniau WF)	2022/23 - Argymhellion AaGIC
Nyrsio Oedolion	1,216	1,400	1,540	2,502	1,651
Plentyn	154	154	175	234	175
Nyrsio Iechyd Meddwl	330	356	410	576	483
Nyrsio Anabled Dysgu	77	77	77	117	87
Cyfanswm Nyrsio	1,777	1,987	2,202	3,486	2,396

Nyrsio Oedolion

Argymhellir y bydd lleoedd i oedolion yn cynyddu 111 i **1,651**. Yn 2019/20 comisiynwyd 1,400 o leoedd i oedolion. Felly, mewn dwy flynedd yr argymhelliad yw cynnydd o 18% yn niferoedd hyfforddi nyrsys oedolion.

Mae'r model gwybodaeth am y gweithlu a ddatblygwyd gan AaGIC yn dangos y rhagwelir y bydd y gweithlu nyrsio oedolion yn tyfu **2,522 (15%)** rhwng Medi 2020 a Medi 2026, gan gynyddu'r gweithlu rhagamcanol i **19,432 FTE** (gweler y tabl isod). Er bod hwn yn gynnydd sylweddol, byddai'r gwariant presennol ar gostau asiantaeth yn dangos bod yna ffactor swyddi gweigion sylweddol sydd eto i'w llenwi.

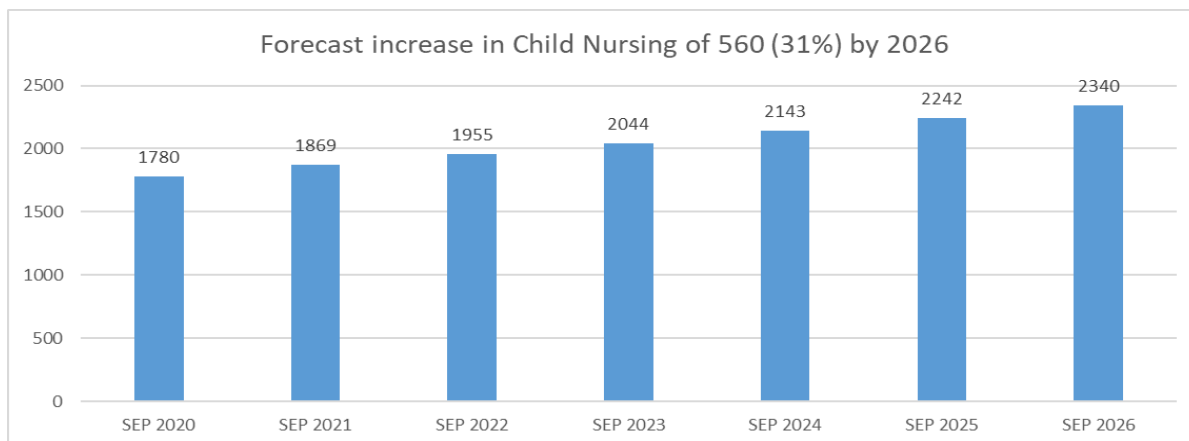
Mae'r rhesymeg lefel uchel wedi'i nodi ym mhrif gorff yr adroddiad ond mae ffactorau cyfrannol eraill wrth ystyried yr opsiwn hwn yn cynnwys:

- Mae 89% o fyfyrwyr nyrsio yn hanu o Gymru
- mae cadw staff yn fanteisiol i raddedigion
- cynyddodd costau asiantaeth ar gyfer nyrsio deng mlynedd diwethaf a phob sefydliad yn adrodd swyddi gwag
- cost effeithiol i hyfforddi nyrsys ychwanegol.
- adroddiadau i LIC ar y Ddeddf Staff Nyrsio – rhagweld y nodir ffactorau swyddi gwag yn yr adroddiad cyntaf i LIC ar y Ddeddf Staff Nyrsio
- 2022 cyflwyno dwy ffynhonnell addysgu gwasgaredig sy'n cynnig addysg lleol ac mewn ardaloedd gwledig – Hywel Dda a Phowys
- darparwr newydd yn Aberystwyth ar gyfer Gogledd Hywel Dda
- contractau newydd yn galluogi mwy o gomisiynau: uchafswm posibl yn 2022 ar draws pob contract: 1,651
- Tan-recrwtio carfan mis Mawrth yn 2021
- symleiddio trosi graddedigion llwyddiannus iawn i gyflogaeth
- proffil oedran: gallai 22% ymddeol yn y pum mlynedd nesaf
- cyfradd cyfranogiad yn gostwng gydag oedran ac 85% ar draws bandiau oedran eraill
- +200 tystysgrif iechyd o leoedd ychwanegol ar gyfer staff presennol
- gweithio i agor lleoliadau hyfforddi newydd ar draws y sector sylfaenol, gofal cymdeithasol, y sector annibynnol ac ati.
- comisiynu uchafswm o 1,651 o fyfyrwyr yn debygol o roi allbwn o 1,442 o raddedigion.

Nyrsio Plant

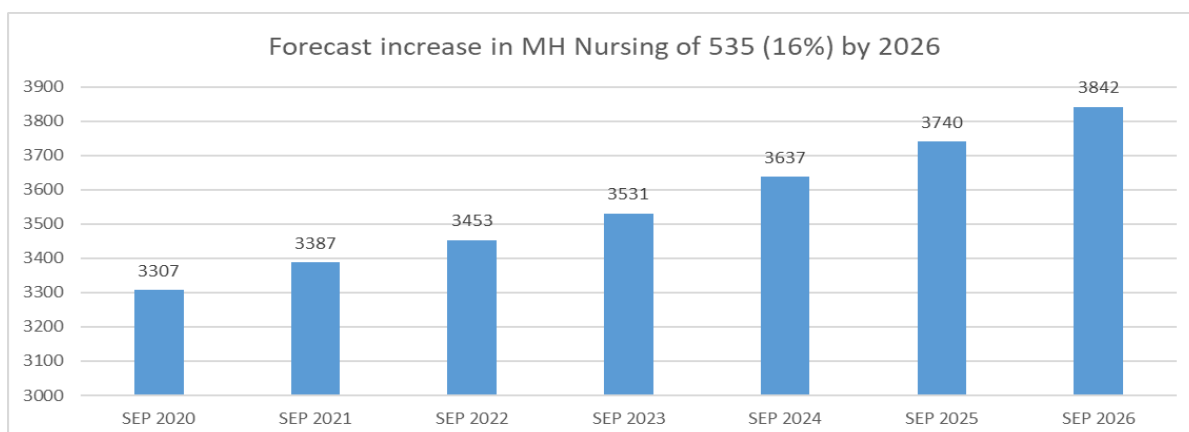
Argymhellir cadw niferoedd nyrsio plant ar **175**. Yn 2021/22 cynyddodd nifer y lleoedd hyfforddi cyn cofrestru ar gyfer nyrsio plant o **154 i 175**, mae hyn yn cynrychioli cynnydd o 14% mewn lleoedd. Mae cyfraddau ceisiadau a llenwi ar gyfer y maes hwn yn parhau i fod yn fywiog ac felly ni argymhellir unrhyw gynnydd pellach ar gyfer 2022.

Yn ogystal, mae'r model gwybodaeth am y gweithlu a ddatblygwyd gan AaGIC yn dangos y rhagwelir y bydd y gweithlu nyrsio plant yn tyfu **560 (31%)** rhwng Medi 2020 a Medi 2026, a'r rhagolwg yw **2,340 o FTE** (gweler y tabl isod).

Iechyd Meddwl

Argymhellir bod niferoedd nyrsys iechyd meddwl yn cynyddu i **483**. Mae'r model gwybodaeth gweithlu'n nodi y rhagwelir y bydd y gweithlu nyrsio iechyd meddwl yn tyfu **585 (16%)** rhwng Medi 2020 a Medi 2026, a'r rhagolwg yw **3,842 o FTE** (Gweler y tabl isod).

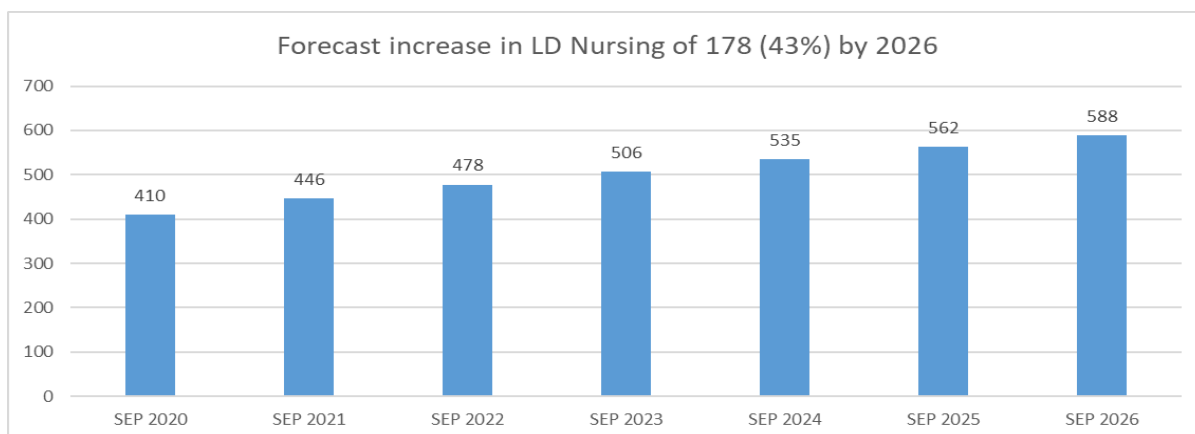

Anabledd Dysgu

Argymhellir bod niferoedd maes anabledd dysgu yn cynyddu i **87**. Dros y tair blynedd diwethaf nid oedd y ddau ddarparwr addysg yng Nghymru yn gallu recriwtio i'r lefelau addysg a gomisiynwyd yn llawn. Mae hyn yn adlewyrchiad o her gweithlu cenedlaethol yn y sector hwn. Mae SAUau wedi gweithio ar y cyd i godi proffil addysg nyrsio anabledd dysgu a chyfluoedd gyrfa yng Nghymru, a rhagwelir y bydd y lefel gomisiynu hon yn cael ei chyflawni yn 2021 a 2022.

Yn ogystal, o 2022 ymlaen bydd AaGIC yn comisiynu un rhaglen addysg cyn-gofrestru nyrsio AD ychwanegol yn Ne Orllewin Cymru sy'n galluogi pobl na fyddent wedi gallu cael mynediad i'r addysg hon o'r blaen.

Mae'r model gwybodaeth am y gweithlu yn nodi y rhagwelir y bydd y gweithlu nyrsio AD yn cynyddu 178 (43%) rhwng Medi 2020 a Medi 2026, a'r rhagolwg yw 588 FTE.

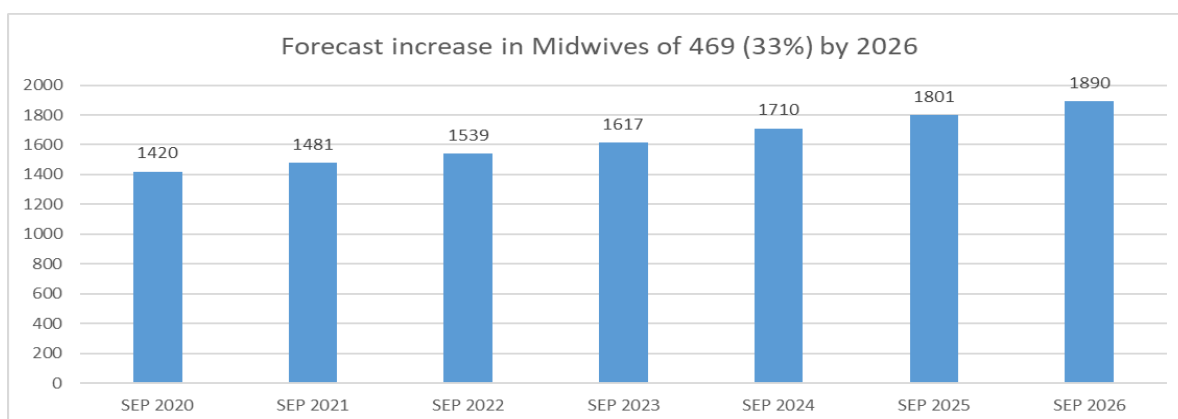
Bydwreigiaeth

Argymhellir cadw lleoedd bydwreigiaeth ar **185** (gweler y tabl isod).

Teitl y Cwrs	Ed Com. 2019/20	Ed Com. 2020/21	Ed Com. 2021/22	2022/23 (Cynlluniau WF)	2022/23 Argymhellion AaGIC
Bydwreigiaeth	134	161	185	169	185

Dros y pedair blynedd diwethaf mae lleoedd bydwreigiaeth wedi cynyddu o 134 i'r 185 arfaethedig, sy'n cynrychioli cynnydd o 38% yn y niferoedd comisiynu. Mae'r niferoedd ychwanegol a gomisiynwyd bellach wedi dechrau graddio ac mae proses symleiddio i baru graddedigion â swyddi yng Nghymru bellach wedi'i chyflwyno. Mae sicrhau bod digon o swyddi ar gael ar yr adeg gywir i recriwtio'r graddedigion wedi bod yn uchelgais allweddol i'r cynllun.

Mae'r model gwybodaeth am y gweithlu a ddatblygwyd gan AaGIC yn dangos y rhagwelir y bydd y gweithlu bydwreigiaeth yn tyfu **469 (33%)** rhwng Medi 2020 a Medi 2026, a'r rhagolwg yw **1,890 o FTE**.

2. Gweithwyr Proffesiynol Perthynol i Iechyd (AHP)

Yn ystod y blynedd diwethaf mae AaGIC wedi buddsoddi mewn cynyddu'r comisiynau addysg ar gyfer y gweithlu AHP er mwyn gwireddu cynllun 'Cymru Iachach'. Mae gan AHP rôl allweddol i'w chwarae yn y cynlluniau i ehangu

gwasanaethau gofal cymunedol/sylfaenol a datblygu ystod ehangach o wasanaethau a chymorth dan arweiniad proffesiynol. Nododd IMTP y bydd angen ehangu nifer o rolau proffesiynol. Roedd hyn mewn hinsawdd o heriau recriwtio cynyddol ar gyfer y gweithwyr proffesiynol hyn, gyda thystiolaeth o swyddi gweigion heb eu llenwi yn enwedig mewn ardaloedd gwledig. Mae niferoedd uwch o AHP o gymharu â disgyblaethau nyrsio yn dewis gweithio yn Lloegr ar ôl graddio, felly rhagwelwyd y byddai'r fwsariaeth dwy flynedd yn cyd-fynd ag ymrwymiad i weithio yng Nghymru ar ôl cwblhau eu rhaglen yn cael effaith ar lenwi swyddi gwag.

Fel y trafodwyd yn adran 2.4 bu AaGIC yn gweithio gyda PCGC i roi proses symleiddio ar waith ar gyfer graddedigion AHP yn 2021. Mae cyflwyno'r broses hon wedi amlygu problemau gyda nifer y swyddi gwag sydd ar gael ledled Cymru ar gyfer y gweithlu hwn. Roedd yn ofynnol i Fyrddau lechyd recriwtio dros sefydliadau mewn llawer o achosion er mwyn sicrhau bod digon o swyddi ar gael ar yr amser cywir. Mae effaith Covid-19 ar y proffesiynau hyn wedi bod yn sylweddol gyda llawer o ymarferwyr yn cael eu hadleoli yn ystod y don gyntaf a gostyngiad canfyddedig mewn datblygu gwasanaethau yn erbyn IMTP.

O ran darpariaeth addysg ar gyfer gweithwyr proffesiynol perthynol i ieuchyd yng Nghymru, mae'r mwyafrif wedi'u lleoli yn ardal Caerdydd ac yn cael eu darparu gan ddarparwyr unigol, h.y., dim ond un rhaglen hyfforddi yng Nghymru sy'n bodoli ac yn cael ei chyflwyno gan un brifysgol. Bydd yr Adolygiad Strategol o Addysg Gweithwyr Iechyd Proffesiynol yn mynd i'r afael â hyn o 2022 ymlaen gan fod hynny'n bosibl i'r ddau;

- cynnal hyfywedd ariannol rhaglenni a
- yn dal i ddarparu profiad rhagorol i fyfyrwyr.

Bydd comisiynau'n cael eu lledaenu ledled Cymru. Bydd hyn yn ychwanegu cydnheredd at y model comisiynu, yn denu mwy o fyfyrwyr lleol, a hefyd yn diwallu anghenion pob rhan o Gymru yn well pan fydd myfyrwyr yn graddio. Mae AaGIC yn cynyddu nifer y darparwyr yng Nghymru yn y meysydd canlynol:

Cwrs	Darpariaeth Bresennol		Siâp y Ddarpariaeth yn 2022	
	Darparwyr	Lleoliad	Darparwyr	Lleoliad
Therapi Galwedigaethol	2	SEW, NW	3	SEW, SWW, NW
Ffisiotherapi	3	SEW, NW(x2)	4	SEW, SWW, NW (x2)
Radiograffeg Diagnostig	2	SEW	3	SEW, SWW, NW
Therapi Iaith a Lleferydd	1	SEW	2	SW, NW
Dieteg	1	Gwnïo	2	SW, NW
ODPau	1	SEW	3	SEW, SWW, NW
Hylandid Deintyddol a	1	SEW	2	SW, NW

Therapi		
Parafeddygon	1 SWW	2 SW, NW

Allwedd: SEW - De-ddwyrain, SW - De-orllewin, SWW - De Orllewin Cymru, NW - Gogledd Cymru

Er gwaethaf heriau recriwtio, bu nifer o gyhoeddiadau gan gynnwys canllawiau NICE ar reoli effeithiau hirdymor Covid-19, Fframwaith Strategol Iechyd y Cyhoedd AHP y DU, Fframwaith AHP (Cymru), Pwysau Iach: Strategaeth Gordewdra Cymru Iach, cynllun gweithredu tair blynedd ar gyfer darparu gwasanaethau cleifion allanol a Chanllawiau Gwerthuso ar gyfer Adsefydlu ar ôl Covid-19 sy'n arwain AaGIC i gredu bod angen cefnogi twf a datblygiad parhaus y proffesiynau hyn yng Nghymru yn y meysydd canlynol:

- Adsefydlu Covid-19 - er enghraifft, cefnogi adsefydlu aml-broffesiynol a hunanreoli yn dilyn Covid-19 aciwt a hir
- adsefydlu – er enghraifft, cefnogi pobl y mae Covid-19 yn effeithio'n anuniongyrchol arnynt (gan gynnwys pobl â dementia y mae eu hansawdd bywyd wedi'i beryglu gan arwahanrwydd cymdeithasol hirfaith)
- iechyd y cyhoedd – er enghraifft, lleihau'r risg o gyflyrau hirdymor/cynyddu ymwybyddiaeth o ffordd o fyw presennol a rhaglenni lleihau risg (ystyried poblogaethau â blaenoriaeth gan gynnwys gordewdra ymhlith plant – Pwysau Iach Cymru Iach / cefnogi iechyd yn y gweithle)
- gofal sylfaenol a chymunedol – er enghraifft, ehangu mynediad at wasanaethau AHP trwy fynediad uniongyrchol. Ymyrraeth gynnar mewn adsefydlu ac ymyriadau AHP eraill gan wasanaethau gofal sylfaenol a chymunedol/aistrwythuro i ddarparu ymyriadau yn agosach at y cartref
- lleihau rhestrau aros llawfeddygol – er enghraifft, darparu ymyriadau newid ymddygiad/ffordd o fyw aml-broffesiynol i bobl nad ydynt efallai'n addas ar gyfer llawdriniaeth
- cymorth rhestr aros llawfeddygol – er enghraifft, darparu cyn-sefydlu i sicrhau bod y rhai ar y rhestr aros yn goresgyn gwendidau sy'n gysylltiedig â chyfyngiadau cymdeithasol ac yn addas i dderbyn llawdriniaeth.

Mae'r tabl isod yn crynhoi nifer y myfyrwyr a argymhellwyd ar gyfer 2022/23 a'r rhai a gomisiynwyd dros y tair blynedd diwethaf.

Teitl y Cwrs	Ed Com. 2019/20	Ed Com. 2020/21	Ed Com. 2021/22	2022/23 (Cynlluniau WF)	2022/23-Argymhellion AaGIC
Gweithwyr Proffesiynol Perthynol i Iechyd					
B.Sc. Maeth Dynol - Dietegydd	30	35	40	39	40
Diploma PG Maeth Dynol - Dietegydd	12	17	20	25	20
Diploma PG Darlunio Meddygol	5	5	7	7	7
B.Sc. Therapi Galwedigaethol	113	125	129	93	129
Diploma PG Therapi Galwedigaethol	20	23	30	20	30
B.Sc. Therapi Galwedigaethol (rhan	0	15	20	24	20

amser)					
B.Sc. ODP	49	49	49	58	49
B.Sc. Ffisiotherapi	147	164	174	131	174
B.Sc. Podiatreg	24	24	27	24	27
PhD Doethuriaeth Seicoleg Glinigol	27	29	32	56	36
B.Sc. Therapi Iaith a Lleferydd	36	40	40	23	40
B.Sc. S< - Y Gymraeg	8	9	9	5	9
B.Sc. Parafeddygaeth	0	52	75	86	86
Parafeddygon - Diploma	70	70	0	0	0
Parafeddygon - trosi EMT	15	30	30	30	30

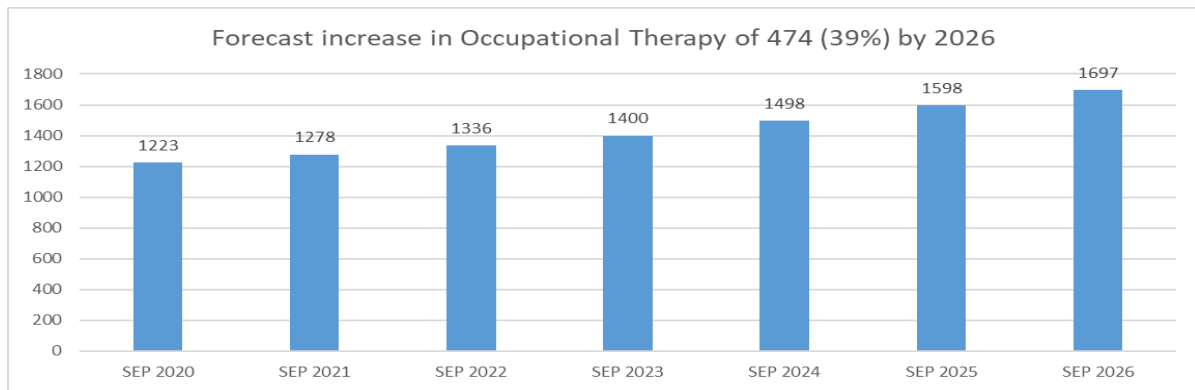
Teitl y Cwrs	Ed Com. 2019/20	Ed Com. 2020/21	Ed Com. 2021/22	2022/23 (Cynlluniau WF)	2022/23 - Argymhellion AaGIC
Arall					
Cymdeithion Meddygon	42	54	54	41	54

Therapi Galwedigaethol

Mae therapyddion galwedigaethol (OT) yn allweddol i wireddu'r cynllun i ddatblygu gwasanaethau gofal sylfaenol. Mae meysydd gwaith lle gall therapyddion galwedigaethol ddangos tystiolaeth o effaith a gofyniad ar gyfer twf yn y dyfodol yn cynnwys eiddilwch adsefydlu, presgripsiynu cymdeithasol, hunanreoli cyflyrau cronig, iechyd meddwl a ffitrwydd i weithio, oll yn gysylltiedig â gwerthoedd Cymru lachach o ddatblygu iechyd a llesiant, cadw pobl yn eu cartrefi am gyfnod hirach. Gall therapyddion galwedigaethol leihau'r galw ar feddygon teulu drwy fynd i'r afael â materion swyddogaethol sylfaenol sy'n sail i gysylltiadau lluosog a rheolaidd â'r practis a'u datrys. Mae modelu'r gweithlu a gynhaliwyd gan AaGIC yn darparu tystiolaeth y bydd y buddsoddiad diweddar mewn hyfforddiant cyn cofrestru yn arwain at gynnydd yn y gweithlu yn y blynyddoedd i ddod.

Mae AaGIC yn argymhell cadw'r comisiynau ar gyfer y proffesiwn hwn ar 179 ar gyfer 2022/23. Bydd comisiynau'n cael eu rhannu ar draws y llwybrau Dip Ôl-raddedig amser llawn, rhan-amser ac mae recriwtio i swyddi Awdurdodau Lleol wedi'i gynnwys yng nghyfanswm y lleoedd a gomisiynir.

Mae'r model gwybodaeth gweithlu a ddatblygwyd gan AaGIC yn dangos y rhagwelir y bydd y gweithlu therapi galwedigaethol yn tyfu **474 (39%)** rhwng Medi 2020 a Medi 2026 a'r rhagolwg yw **1,697 FTE**. Sylwch: nid yw hyn yn cyfrif am weithwyr proffesiynol a fydd yn cael eu cyflogi y tu allan i'r GIG.

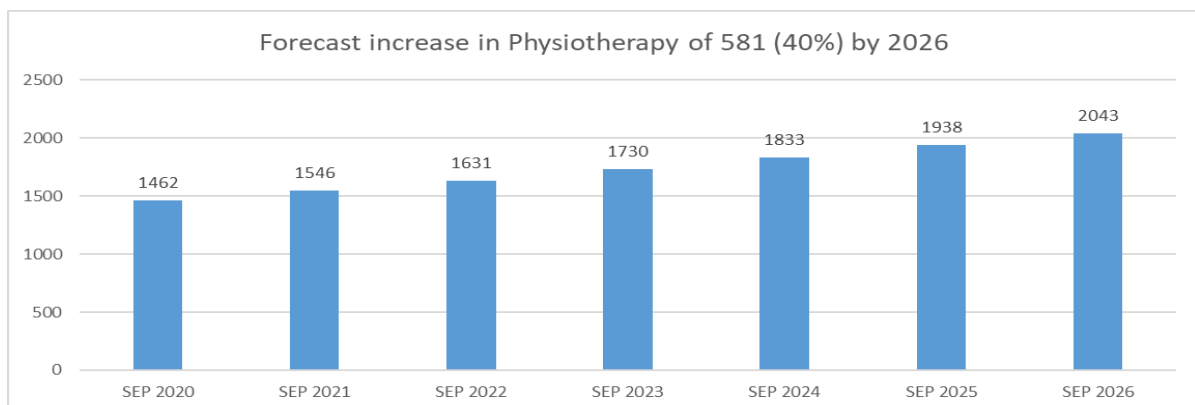
Ffisiotherapi

Ar hyn o bryd mae GIG Cymru yn cyflogi tua 1,462 o ffisiotherapyddion. Yn y blynyddoedd diwethaf, mae'r galw cynyddol wedi'i ysgogi gan ddatblygiad gwasanaethau ffisiotherapi cyswllt cyntaf mewn gofal sylfaenol. Mae llwyddiant yn y gwasanaeth cyflyrau cyhyrysgerbydol a arweinir gan therapi (MSK) wedi'i nodi yn yr IMTP. Ceir model datblygedig sy'n cynnwys band 7 a nifer llai o ffisiotherapyddion ymarfer uwch/rôl estynedig 8a sy'n ymgymryd â phresgripsiynu a phigiadau therapiwtig gan leihau dibyniaeth ar feddygon teulu a gwasanaethau brys. Gallai datblygu modelau ffisiotherapi newydd hefyd effeithio ar ofynion trawma ac anghenion meddygol orthopedig.

Mae modelu gweithlu a gynhaliwyd gan AaGIC yn darparu tystiolaeth y bydd y cynnydd diweddar mewn buddsoddiad mewn hyfforddiant cyn-gofrestru yn arwain at gynnydd yn y gweithlu yn y blynyddoedd i ddod.

Mae AaGIC yn argymhell cynnal y niferoedd comisiynu o **174** o leoedd yn 2022/23.

Mae'r model gwybodaeth am y gweithlu yn nodi y rhagwelir y bydd y gweithlu ffisiotherapi yn tyfu **581 (40%)** rhwng Medi 2020 a Medi 2026 a'r rhagolwg yw **2,043 FTE**.

Dieteteg

Mae cyfraddau cynyddol a chyflwyniad cynharach o ddiabetes a lefelau annerbyniol o uchel o ordewdra ledled Cymru wedi'u dogfennu'n dda. Yn unol â Strategaeth

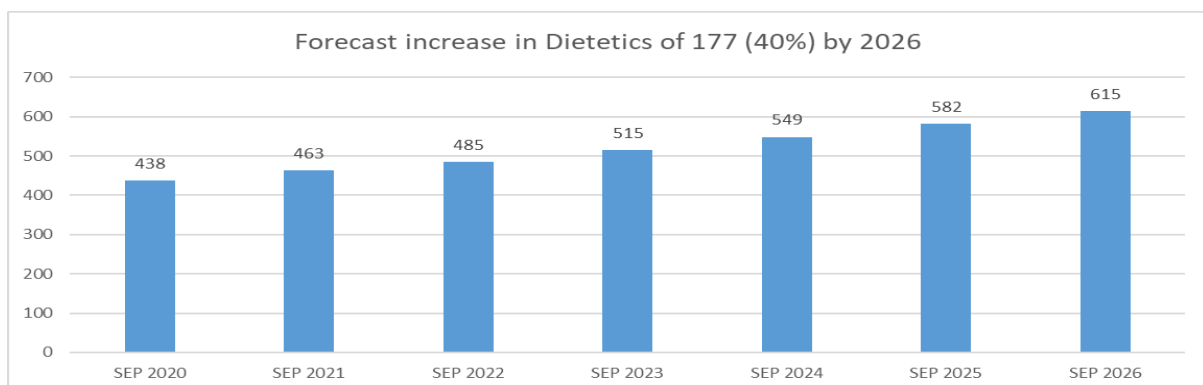
Gordewdra Pwysau Iach Iechyd Cymru, mae gwasanaethau dieteteg wedi'u datblygu ym mhob Bwrdd Iechyd a, thrwy weithio gyda'u partneriaid, yn darparu gwasanaethau lefel un a dau. Mae Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan (BIPAB) a Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro (CVUHB) yn cynnig gwasanaethau lefel tri i oedolion. Mae Byrddau Iechyd eraill hefyd wrthi'n datblygu eu manylebau lefel tri, gan bwysleisio gofyniad yn y dyfodol ar gyfer twf mewn gwasanaethau dieteteg. Bu twf hefyd yn y gofyniad am addysg grŵp cleifion i gefnogi rheoli diabetes yn ogystal â chymorth grŵp therapi dietegol coluddyn lldus FODMAP. Mae datblygiadau eraill a fydd yn gofyn am wasanaethau dieteteg yn cynnwys y llwybr canser sengl ac ehangu gwasanaethau anhwylderau bwyta.

Mae angen i'r gweithlu maeth a dieteteg yng Nghymru allu bodloni heriau Pwysau Iach: Cymru Iach yn ei chyfanrwydd o atal i driniaeth gymhleth a heriau hirdymor adsefydlu yn deillio o bandemig Covid-19. Roedd y ffactorau risg clinigol craidd a nodwyd yn y pandemig yn cynnwys gordewdra a diabetes. Mae galw am ddietaegwyr ar draws y sbectwm o atal a rheoli cyflyrau cronig i adsefydlu ac ailalluogi. Mae Uned Gyflawni GIG Cymru hefyd wedi rhyddhau Gwasanaethau Cymunedol o'r Maint Cywir i gefnogi rhyddhau o'r ysbyty. Mae rôl maetheg a dieteteg yn hollbwysig yn y llwybr adferiad ac ailalluogi ac yn alluogwr allweddol i gyflawni'r nodau adsefydlu dymunol. Mae rôl hefyd mewn addysgu'r tîm amlbroffesiynol ehangach ym maes iechyd a gofal cymdeithasol i alluogi'r effaith ehangach ar y gweithlu a sicrhau cysondeb negeseuon maeth ar draws ystod o leoliadau.

Tystiolaeth o adael swyddi gweigion parhaus yn y gwasanaeth yn enwedig yn ardaloedd gwledig Cymru a defnydd o staff asiantaeth.

Cynyddodd AaGIC y comisiynau ar gyfer y proffesiwn hwn yn sylweddol yn 2021 (52 i 60 o leoedd - cynnydd o **43%**). Mae AaGIC yn argymhell parhau i gomisiynu ar **60** ar gyfer 2022/23.

Mae'r model gwybodaeth am y gweithlu yn nodi y rhagwelir y bydd y gweithlu dieteteg yn cynyddu **177 (40%)** rhwng Medi 2020 a Medi 2026 a'r rhagolwg yw **615 FTE**.

Podiatreg

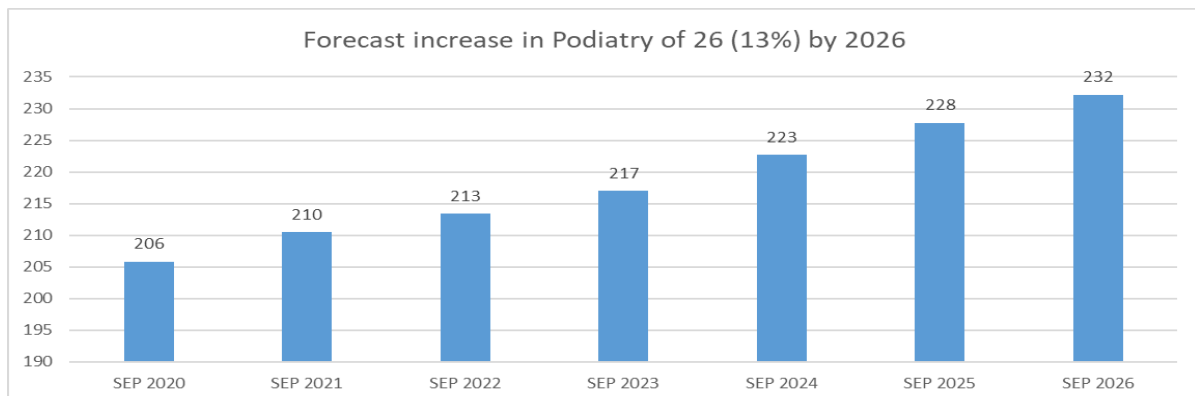
O fewn podiatreg mae yna weithlu sy'n heneiddio. Mae dros 55% o'r gweithlu podiatreg yng Nghymru yn 50+ oed (data HCPC, 2018). Er mwyn sicrhau cynaliadwyedd y proffesiwn, mae'n hanfodol bod niferoedd digonol o bodiatryddion yn cael eu hyfforddi i gymryd lle'r rhai sy'n ymddeol.

Mae nifer y bobl sy'n byw yng Nghymru â chyflyrau hirdymor sy'n gallu effeithio ar y traed a'r coesau, megis clefyd gwynegol, clefyd fasgwlaidd a diabetes yn parhau i gynyddu, ac felly hefyd y boblogaeth sydd mewn perygl o gwmpo. Mae'n hanfodol y gall y gweithlu podiatreg fodloni anghenion podiatreg y boblogaeth yn awr ac yn y dyfodol wrth i'r galw am ymyriadau podiatreg gynyddu. Bydd buddsoddi yn y gweithlu podiatreg yn atal nifer o ganlyniadau iechyd anffafriol a chostus gan gynnwys cwmpadau a thorri gwaelod y goes i ffwrdd ac yn helpu'r boblogaeth i aros yn iach, i symud ac yn egnïol, gan gefnogi canlyniadau iechyd cyhoeddus hanfodol a llesiant pobl ledled Cymru.

Ni chafodd podiatreg ei gynnwys yn y rownd ddiweddar o ffrydio fel un o'r proffesiynau llai ond hefyd oherwydd y tebygolrwydd o symud ymlaen i weithio yn y sector preifat.

Mae AaGIC yn argymhell cadw'r niferoedd comisiynu presennol ar **27**.

Mae'r model gwybodaeth gweithlu a ddatblygwyd gan AaGIC yn dangos y rhagwelir y bydd y gweithlu podiatreg yn tyfu **26 (13%)** rhwng Medi 2020 a Medi 2026, a'r rhagolwg yw **232 FTE**. Sylwch: nid yw hyn yn cyfrif am weithwyr proffesiynol a fydd yn cael eu cyflogi y tu allan i'r GIG.

Therapi iaith a Lleferydd

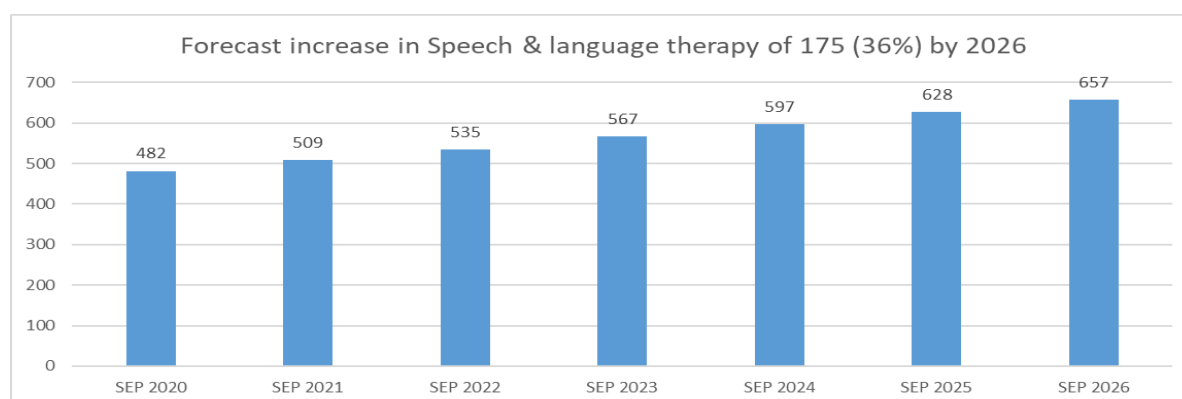
Mae'n ofynnol i bob bwrdd iechyd ddarparu gwasanaethau clinigol drwy gyfrwng y Gymraeg. Fodd bynnag, mae'r pwysau yng Ngogledd Cymru yn fwy difrifol na rhannau eraill o Gymru. Mae swyddi clinigol yn bodoli sy'n cael eu hystyried yn rhai Cymraeg-hanfodol, ac mae'n gynyddol heriol recriwtio staff sydd â chymwysterau a phrofiad addas i gyflawni'r swyddi hyn. Mae'r defnydd o'r Gymraeg a adroddwyd yn Ynys Môn yn 57% a Gwynedd yn 65% o'r boblogaeth. Mae'r IMTP BIPBC yn amlygu'r angen am therapydd lleferydd ac iaith sy'n siarad Cymraeg (SLT) o weithwyr proffesiynol yn benodol.

Bydd yr adolygiad strategol o addysg broffesiynol ym maes gofal iechyd yn helpu i fynd i'r afael â hyn drwy ffurfio rhaglen cyn-gofrestru SLT newydd yng Ngogledd Cymru.

Rhagwelir y bydd datblygiadau newydd mewn lleoliadau gofal heb ei drefnu, gofal sylfaenol ac iechyd meddwl yn arwain at fwy o alw am wasanaethau Therapi Lleferydd ac iaith. Ar hyn o bryd, mae Therapyddion Lleferydd ac iaith wedi cymryd lle'r glust, y trwyn a'r gwddf (ENT) Amser Ymgynghorwyr a Radiolegwyr mewn clinigau llyncu offerynnol. Mae modelu'n awgrymu bod y ddarpariaeth hyfforddiant bresennol ar wahân i hyfforddiant cyfrwng Cymraeg yn bodloni'r galw ar hyn o bryd.

Argymhellir bod niferoedd therapi lleferydd ac iaith yn aros ar **49**.

Mae model gwybodaeth y gweithlu yn nodi y rhagwelir y bydd y gweithlu therapi lleferydd ac iaith yn tyfu **175 (36%)** rhwng Medi 2020 a Medi 2026, a'r rhagolwg yw **657 FTE**.

Parafeddygon

Ar gyfer 2021, nododd CTCI Ymddiriedolaeth Gwasanaethau Ambiwylans Cymru (WAST) fod angen comisiynu 100 o barafeddygon. Nid yw hyn yn bosibl am nifer o resymau gan gynnwys symud i ddau ddarparwr yn 2022. Mae'r angen i sicrhau twf sefydlog a chynaliadwy o fewn y maes hwn yn hollbwysig. Felly, yn 2021 argymhellwyd bod 75 o leoedd yn cael eu comisiynu ar y rhaglen BSc (cynnydd o 31%) yn ogystal â chynnydd mewn lleoedd EMT. O 2022, o ganlyniad i'r adolygiad strategol addysg, gall AaGIC gomisiynu'r nifer llawn y gofynnir amdanynt yn yr IMTP.

Mae AaGIC yn argymhell **86** ar y Rhaglen BSc (**cynnydd o 13% ers y llynedd**) a **30** o leoedd trosi EMT. (Nodir bod y rhaglen drosi EMT bellach yn para dwy flynedd oherwydd gofyniad y Cyngor Proffesiynau Iechyd a Gofal (HCPC) i addysg i lefel gradd ar gyfer y proffesiwn hwn).

Cymdeithion Meddygol

Eleni graddiodd y drydedd garfan o feddygon cyswllt. Mae'r niferoedd mewn hyfforddiant wedi cynyddu'n raddol ac fel rhan o'r trefniadau clymu bwrsariaethau, mae meddygon cyswllt sy'n graddio yn 2021 wedi'u recriwtio fel rhan o'r prosesau symleiddio. Mae AaGIC wedi gweithio gyda sefydliadau i nodi swyddi addas ar gyfer

y graddedigion. Mae hyn wedi arwain at gynnydd yn y diddordeb mewn cyflogi meddygon cyswllt ar draws ystod eang o arbenigeddau meddygol mewn gofal eilaidd ac mewn nifer o bractisau mewn gofal sylfaenol. Bydd rheoleiddio meddygon cyswllt yn gyfrifoldeb y Cyngor Meddygol Cyffredinol (GMC) yn 2022 a fydd yn rhoi'r cyfle i'r rôl hon ddod yn bresgripsiynwyr annibynnol.

Mae AaGIC yn gweithio ar y cyd â Phrifysgol Bangor a Phrifysgol Abertawe, y Byrddau Iechyd ac arweinwyr Gofal Sylfaenol i ddatblygu mwy o leoliadau ar gyfer meddygon cyswllt. Mae cynnal comisiynau yn 54 yn heriol yn yr hinsawdd bresennol ac felly, hyd nes y datblygir capasiti lleoliadau arloesol pellach **mae AaGIC yn argymhell cadw'r lefel darpariaeth addysg ar 54.**

3. Fferylliaeth

Newid nodedig ar gyfer 2022/23 yw bod GIG Cymru, fel un cyflogwr arweiniol, yn unigryw wrth symud i gynnig rhaglenni fferyllwyr dan hyfforddiant aml-sector yn unig, yn seiliedig ar ddeilliannau dysgu interim 2021 y Cyngor Fferyllol Cyffredinol (GPhC) a chwricwlwm safonol sy'n dechrau symud yn agosach at yr IETP newydd. Bydd y rhaglen sengl yn ysgogi newidiadau trawsnewidiol i ddatblygu'r gweithlu fferyllwyr. Bydd rhaglen ddysgu sengl yn gwella aliniad â chynllun cydraddoldeb strategol AaGIC gan sicrhau profiad teg i bob dysgwr.

Wrth i recriwtio fferyllwyr sylfaen cyn cofrestru ddod yn fwy heriol, gyda'r galw am hyfforddeion yn fwy na'r cyflenwad sydd ar gael, mae cynnig clir iawn i fyfyrwyr o un rhaglen amlsector genedlaethol gyson ac o ansawdd uchel yn rhoi mantais marchnata a recriwtio i Gymru.

Technegwyr Fferyllol

Yn 2017 cyhoeddwyd safonau addysg a hyfforddiant cychwynnol newydd ar gyfer technegwyr fferyllol a oedd yn ymgorffori ymestyn canlyniadau dysgu mewn meysydd penodol, megis gwirio cywirdeb meddyginiaethau a ddosberthir a chanolbwyntio mwy ar ofal sy'n canolbwyntio ar yr unigolyn.

Ein dyhead yn y dyfodol yw i hyfforddiant aml-sector ar gyfer technegwyr fferyllol ddod yn norm i sicrhau gofal sy'n canolbwyntio ar yr unigolyn ar draws y llwybr gofal integredig. Cymerwyd camau cychwynnol gyda chynlluniau peilot aml-sector ar gyfer technegwyr fferyllol cyn-gofrestru, ond mae angen ymchwilio ymhellach i fodelau ymarferol yn ystod 2022/23.

Oherwydd bod y canlyniadau dysgu sy'n ymwneud â pharatoi fferyllol wedi newid i 'dangos sut', yn hytrach na 'yn gwneud', mae llwybr newydd wedi'i greu i ymgysylltu â lleiafswm o hyfforddeion, a thrwy hynny ddarparu cofrestreion newydd ar gyfer y maes fferyllol a gwasanaethau fferyllol technegol a gweithgynhyrchu yng Nghymru. Y derbyniad cyntaf ar gyfer dwy elfen y cwrs yw hydref 2021/22.

Y gweithlu presennol

Yn ystod y cyfnod cyfan o weithredu'r safonau addysg a hyfforddiant cychwynnol newydd, 2021 i 2026, cynllun AaGIC yw uwchsgilio'r gweithlu fferyllol presennol i gyflawni statws rhagnodi annibynnol. Mae llwybr gyrfa ar gyfer cofrestreion newydd yn cael ei ddatblygu a fydd yn rhoi'r cyfle i ennill statws Eiddo Deallusol ochr yn ochr ag un o gymwysterau'r Gymdeithas Fferyllol Frenhinol (RPS) a fydd yn cydnabod cymhwysedd yn y cam 'gyrfa gynnar', gan hwyluso'r llwybr i lefel ymarfer RPS uwch ac ymgynghorol.

Yn ystod 2021 mae'r GPhC yn adolygu'r gofyniad presennol i fferylllydd fod wedi gweithio mewn maes clinigol am ddwy flynedd cyn hyfforddi i rhagnodi yn y maes hwnnw. Pe bai'r gofyniad hwn yn cael ei ddileu, gellid cyflymu'r gyfradd y gallai'r gweithlu fferyllwyr presennol gyrraedd statws Eiddo Deallusol.

Bydd y gweithlu technegwyr fferyllol yn cael ei ddatblygu i arwain timau fferylliaeth, gan ddatblygu'n benodol addysg, arweinyddiaeth a sgiliau clinigol yn unol â'r fframweithiau sylfaen a gofal sylfaenol cenedlaethol.

Mae ceisiadau fferyllfa mewn IMTP wedi'u blaenoriaethu yng nghyd-destun yr IET newydd y mae'n rhaid eu darparu ar gyfer fferyllwyr a thechnegwyr fferyllol a'r gofyniad i uwchsgilio'r gweithlu presennol i lefel gyfatebol.

Mae heriau recriwtio mewn grwpiau staff penodol a chapasiti hyfforddi wedi'u hystyried ynghyd â gwybodaeth ychwanegol am y gweithlu i ategu ceisiadau addysg a hyfforddiant y Bwrdd Iechyd nad ydynt i gyd wedi nodi anghenion hyfforddi timau sylfaenol a chymunedol yn llawn.

Bwriad yr argymhellion yw cefnogi arallgyfeirio o fewn timau fferylliaeth. Y blaenoriaethau allweddol ar gyfer y gweithlu fferyllol yn 2022/23 yw:

Blaenoriaeth

Pwrpas

*Darparu **mynediad at y rhaglen i staff** cymorth gofal iechyd ennill y meini prawf mynediad angenrheidiol ar gyfer lefel tri*

Yn darparu llwybr 'ehangu mynediad' i hyfforddiant technegwyr fferyllol, a gweithlu darbodus, gan ryddhau technegwyr fferyllol o rolau hanesyddol (gan gynnwys gweinyddu).

*Gweithredu **rhaglen fferylllydd sylfaen ôl-gofrestru genedlaethol** sy'n dilyn y rhaglen fferyllwyr dan hyfforddiant amlsector*

Cefnogaeth deg i fferyllwyr newydd ym mhob maes ymarfer hyd at gymhwyster RPS, gan sicrhau cyflogwyr o 'lefel cymhwysedd' a chyflymu taith y cofrestrai i bresgripsiynydd ac ymarfer uwch.

(gan ddibynnu ar gymeradwyaeth achos busnes)

*Cynyddu niferoedd blynyddol o **gyrsiau rhagnodi annibynnol ar gyfer fferyllwyr cymunedol** i 100 gyda bwrsariaethau ategol*

Mae pob fferylllydd sy'n ymdrin â chleifion yng Nghymru yn rhagnodwyr annibynnol.

*Parhau i gynyddu cymhwysedd mewn **practis uwch** ymhlith y gweithlu fferyllwyr a thechnegwyr fferyllol presennol a'r rhai sy'n trosglwyddo i bractis meddygon teulu*

Trawsnewid gwasanaethau ym maes rheoli meddyginiaethau sy'n agos at gartrefi pobl.

Drwy sicrhau bod holl hyfforddiant ein gweithwyr fferyllol proffesiynol yn y dyfodol o ansawdd uchel ac ar draws yr holl brif sectorau ymarfer, yn enwedig o fewn gofal sylfaenol a chymunedol, gall AaGIC sicrhau dull di-dor o ofalu am gleifion a chyflawni nodau Cymru lachach.

Staff Cymorth Fferyllol

Mae byrddau iechyd yn adrodd bod defnydd cynyddol o gynorthwyyr fferyllol yn lle technegwyr fferyllol oherwydd ei bod yn haws eu recriwtio a'u cadw a'u datblygu'n rolau estynedig, er enghraifft rheoli meddyginiaethau mewn gofal critigol yn ystod y pandemig.

Mae angen cynnig llwybrau dilyniant ar gyfer y cynorthwyyr ychwanegol a recriwtiwyd yn ystod Covid-19. Mae'r cwrs 'mynediad at' yn flaenoriaeth a bwriedir ei gyflwyno yn y lle cyntaf yn gynnar yn 2022 drwy ffrwd waith Gwnaed yng Nghymru.

Technegwyr Fferylliaeth Cyn-gofrestru

Mae Byrddau Iechyd yn adrodd ei bod yn anodd recriwtio a chadw technegwyr fferyllol band 4 wrth i nifer a math y rolau ar gyfer technegwyr fferyllol gynyddu. Yn ogystal, mae'r nifer bresennol o gofrestreion newydd wedi arafu oherwydd cyflwyno IET newydd sy'n gofyn am dendro a gweithredu rhaglen hyfforddi newydd, gan ohirio dyddiad cychwyn carfannau 2021 tan chwarter tri.

Ar hyn o bryd mae gan y datblygiad hwn gwrs a ariennir drwy'r llwybr prentisiaeth fodern gyda chyflogwyr y GIG yn cael cymorth cyflog llawn ar gyfer hyfforddeion a chontractwyr y GIG yn cael bwrsariaeth o £2,000 i gefnogi rhyddhau yn y gweithle dros ddwy flynedd.

Mewn ysbytai, mae capasiti hyfforddi ar gyfer y brentisiaeth ddwy flynedd, seiliedig ar waith, ar hyn o bryd yn rhwystr i niferoedd cynyddol. Mewn fferylliaeth gymunedol, rhwystrau yw gallu'r staff presennol i gyrraedd y trothwy mynediad ar gyfer y cwrs hyfforddi, a'r angen am amser gyda thiwtoriaid profiadol.

Er gwaethaf y prinder technegwyr fferyllol, argymhellir cadw niferoedd y swyddi ar lefelau 2021/22 am y 12 mis nesaf o gomisiynu. Gyda disgwyl y bydd y rhaglen hyfforddi newydd ar gyfer technegwyr fferyllol cyn-gofrestru yn cychwyn yn hydref 2021, argymhellir bod gan y cwrs amser i ymsefydlu cyn cynyddu niferoedd.

Yn ystod 2022/23 y flaenoriaeth yw cyflwyno'r cwrs 'mynediad at', drwy ffrwd waith Gwnaed yng Nghymru, i greu llwybr at hyfforddiant technegydd fferyllol cyn-gofrestru ar gyfer gweithwyr fferyllol sy'n gweithio ar y lefel cynorthwyydd sydd â'r potensial i symud ymlaen. Bydd hyn yn creu llif newydd i gynyddu nifer y swyddi yn y dyfodol.

Argymhellion

- **GIG Cyflogedig 55**
- **Gwasanaethau Technegol a Chynhyrchu Fferylliaeth Gyflogedig y GIG wyth**
- **Contractwr GIG/cymuned a gyflogir 20**

Mae'r dyhead tymor canolig ar gyfer hyfforddiant technegydd fferyllol yn adlewyrchu'r dyhead ar gyfer fferyllwyr; profiad clinigol a thechnegol ar draws y llwybr gofal integredig cyfan gyda phhecyn bwrsariaeth teg. Er bod niferoedd yn gyson yn 2022/23, bydd modelau ymarferol y dyfodol i gyflawni'r dyhead hwn yn cael eu harchwilio.

Fferyllwyr dan Hyfforddiant

Ychwanegwyd fferyllwyr cymunedol at restr galwedigaethau prinder y Swyddfa Gartref yn 2020 a gyda rolau practisau meddygon teulu a fferyllwyr clwstwr newydd yn parhau i ddod i'r amlwg yn 2020/21, byddai cynnydd graddol parhaus yn nifer y fferyllwyr dan hyfforddiant yn ddymunol.

Fodd bynnag, ar gyfer 2022/23 rhaid sefydlogi nifer y fferyllwyr dan hyfforddiant yn gyntaf er mwyn hwyluso trosglwyddiad hanfodol a chyflym i'r IET GPhC newydd trwy un model aml-sector, gyda 100% o swyddi hyfforddi yn cael amser mewn ysbyty, cymuned a phractis meddyg teulu.

I ddechrau, lluniwyd model ariannol pum mlynedd i gefnogi cynnydd yn nifer y swyddi hyfforddi tuag at 180 yn 2022. Mae cynnig diwygiedig ar gyfer 2022/23 yn amlinellu pam mae'r cyhoeddiad dilynol am weithredu cyflymach o IET newydd, yn ei gwneud yn ofynnol i niferoedd y swyddi yn gyntaf gael eu sefydlogi ar 132 er mwyn caniatáu buddsoddiad ychwanegol yn y seilwaith y mae'r model hyfforddi mwy cymhleth hwn ei angen. Bydd y cyllid swydd cynyddol gwreiddiol yn cael ei ail-bwrpasu i gefnogi sefydliadau cynnal ym mhob sector trwy gynyddu grantiau hyfforddi ar gyfer gweinyddiaeth leol, cyflwyno rolau Cyfarwyddwr Rhaglen Hyfforddi a chynyddu seilwaith staff o fewn y tîm fferylliaeth sylfaen.

Y darlun ledled y DU yw bod y galw am fferyllwyr dan hyfforddiant yng Nghymru, Lloegr a'r Alban wedi dechrau mynd y tu hwnt i'r nifer o raddedigion sydd ar gael. Mae'n hanfodol bwysig bod Cymru'n cyflwyno'r model hyfforddi o'r ansawdd gorau er mwyn parhau â'i chyfradd llenwi amlsector drawiadol o 100%, a gefnogir gan ddogfen 'Dyma Gymru: Ymgrych Hyfforddi, Gweithio, Byw'.

Argymhelliad: 132 o swyddi amlsector

Fferyllwyr Sefydledig Ôl-Gofrestredig

Yn 2021 bydd y cwricwla sylfaen ôl-gofrestredig newydd y DU a ddatblygwyd gan y Gymdeithas Fferyllol Frenhinol (RPS) yn cael ei lansio. Mae'r cwricwla a'r strategaeth asesu wedi'u cynhyrchu drwy ymgysylltu'n helaeth â rhanddeiliaid ar draws pob sector ymarfer. Yn ogystal, mae'r cwricwla wedi'i addasu i adlewyrchu'r IET CFfC newydd.

Mae AaGIC yn croesawu fframwaith sylfaen ôl-gofrestru DU gyfan y cytunwyd arno ar gyfer pob sector ymarfer. Yn unol â'r datblygiadau hyn, mae AaGIC yn bwriadu ail-lunio'r diploma clinigol/MSc presennol a gomisiynwyd ar gyfer fferyllwyr ysbytai i gynnig rhaglen ddysgu ddiwygiedig sy'n cyd-fynd â chwricwlwm sylfaen ôl-gofrestru RPS.

Ar gyfer 2022, mae cyfnod pontio Cymru yn cynnwys modelu ariannol ar gyfer 50 o fferyllwyr ar y 'rhaglen sylfaen ôl-gofrestru genedlaethol' newydd a derbyniad terfynol o 40 o fferyllwyr diploma clinigol/MSc yn y sector a reolir gan y GIG, cyn i bob swydd gael ei chomisiynu drwy'r rhaglen sylfaen ôl-gofrestru genedlaethol newydd yn 2023.

Technegwyr Fferylliaeth Sylfaenol

Mae ceisiadau am ddatblygiadau ar gyfer y grŵp staff hwn trwy IMTP wedi cynyddu deirgwaith ers y llynedd ac maent yn cynnwys ceisiadau gan ofal cymunedol, sylfaenol ac eilaidd.

Mae cydnabyddiaeth gynyddol o'r angen i uwchsgilio'r gweithlu technegwyr fferyllol presennol, yn bennaf wrth i werth y rôl broffesiynol gael ei gydnabod ac yn ail, mewn ymateb uniongyrchol i ehangu rôl a ysgogir gan y newid yn rôl y fferylllydd. Gan ragweld datblygiad cynyddol y fframwaith technegwyr fferyllol ym mhob sector yn erbyn fframweithiau gofal sylfaenol a sylfaenol:

Argymhelliad:

- **cynyddu nifer y bwrsariaethau hyfforddi o £1,000 ar gyfer unedau Lefel 4 Agored (addysg, arweinyddiaeth, arfer proffesiynol, caffael) o 20 i 30 mewn fferylliaeth gymunedol**
- **cynyddu sgiliau clinigol BTEC Lefel 4 i 20.**

Rhagnodi Annibynnol (IP) ac Ymarfer Uwch ac Estynedig (A&EP)

O ystyried y bydd yr holl fferyllwyr cofrestredig newydd yn IP o 2026 ymlaen, mae hyn yn cyflwyno cyfnod o bum mlynedd lle mae'r angen i uwchsgilio gweithlu fferyllwyr presennol Cymru sy'n wynebu cleifion yn flaenoriaeth wrth i Gymru symud tuag at fwy o unffurfiaeth o ran rhaglen genedlaethol arfaethedig o gwasanaethau fferylliaeth gymunedol, gan gynnwys rhagnodi annibynnol.

Yn 2022/23 mae angen cynyddu'r mynediad sydd ar gael at gyrsiau rhagnodi annibynnol a datblygiadau ymarfer uwch ac estynedig ar gyfer gweithwyr fferyllol proffesiynol ymhellach.

Rhagnodi Annibynnol

Mae tua 50% o 578 o fferyllwyr cyflogedig y GIG sy'n ymdrin â chleifion yn IP ac mae hyn yn sylweddol is ar gyfer yr 1,084 o fferyllwyr a gyflogir gan gontractwyr y GIG ac nid yw'r ffigur yn hysbys ar gyfer fferyllwyr locwm.

Argymhelliad: cynyddu cyrsiau Rhagnodydd Annibynnol (IP) i 200 yn 2022-23

- **100 ysbyty a**
- **100 cymuned, gan gynnwys bwrsariaeth o £3,000**

Ni all nifer y cyrsiau IP fod yn uwch yn realistig oherwydd dau ffactor cyfyngol. Yn gyntaf, argaeledd Ymarferwyr Rhagnodi Dynodedig (gan gynnwys Ymarferwyr Meddygol Goruchwyllo Dynodedig). Mae'n rhaid mynd i'r afael â chymau i wella mynediad yn barod ar gyfer cynnydd parhaus mewn comisiynau er mwyn gwireddu cynnydd mewn derbyniadau academaidd 2022. Hefyd, mae'r galw am gyrsiau eiddo deallusol fforddiadwy yng Nghymru wedi cyrraedd y capasiti SAU presennol ac efallai y bydd angen tendro y tu allan i Gymru.

Ymarfer Uwch ac Estynedig i Fferyllwyr

Ar hyn o bryd mae cylchdroadau yn ail flwyddyn y diploma yn darparu cyflenwad o fferyllwyr sy'n gymwys i gwmpasu wardiau ysbyty arbenigol gan gynnwys iechyd meddwl, pediatreg, gofal critigol a gwasanaethau technegol. Mae'n bwysig cynnal sefydlogrwydd mewn meysydd o flaenoriaeth glinigol genedlaethol yn ystod y cyfnod pontio, ac felly mae angen parhau i gael mynediad digonol at adnoddau ymarfer uwch ac estynedig ar gyfer y sector ysbytai tra bod mecanweithiau eraill ar gyfer datblygu ymarfer uwch cyffredinol wedi'u sefydlu i ddilyn sylfaen genedlaethol rhaglen.

Mewn fferylliaeth gymunedol, mae'r gyfradd ymgysylltu â hyfforddiant mân anhwylderau wedi bod yn gynaliadwy ac yn parhau i fod yn rhagflaenydd addas i hyfforddiant ED.

Mae addysg yn un o 'bedair piler ymarfer uwch'. Oherwydd yr angen am fwy o leoliadau clinigol o ansawdd i fyfyrwyr a hyfforddeion ym mhob sector ymarfer i roi'r IET newydd ar waith, mae angen cynyddol am oruchwylwyr a mentoriaid addysgol medrus i gael eu datblygu yn y gweithlu fferylliaeth ac nid yw byrddau iechyd wedi nodi hyn yn IMTP.

Wrth i gyrsiau newydd ar gyfer datblygu sgiliau digidol y gweithlu clinigol ddod ar-lein, mae cynnydd mewn ceisiadau IMTP yn y maes hwn wedi'i weld ac yn cael ei gefnogi wrth i'r gweithlu fferylliaeth geisio ymgysylltu â'r agenda hon.

Argymell:

- **cynyddu cyllid 10% ar gyfer ysbytai a chynnal lefel 2022 ar gyfer y gymuned**
- **£242,000 ysbyty a £250,000 cymunedol**
- **Rhaglen bontio meddygon teulu**

Ar hyn o bryd, y rhaglen bontio meddygon teulu yw'r rhaglen ofynnol i unrhyw fferylllydd gyflawni cymhwysedd yn gweithio yn y sector hwn. Ar gyfer 2022/23, mae darpariaeth barhaus ar y lefelau presennol yn cyfateb yn dda i'r galw. Bydd hyn yn cael ei adolygu o fewn 12 mis wrth i allbynnau o'r grŵp gofal sylfaenol alinio rhaglenni â model hyfforddiant gofal sylfaenol canolog.

Argymhelliad: 30 rhaglen bontio

Gwasanaethau Arbenigol - Gwasanaethau Technegol Fferylliaeth

Mae gwasanaethau fferylliaeth technegol a gweithgynhyrchu yng Nghymru ar hyn o bryd yn cynnal prosiect trawsnewid gyda Llywodraeth Cymru. Bydd cronfa gyfalaf gymeradwy o 67 miliwn dros y pum mlynedd nesaf yn cael ei defnyddio i ad-drefnu'r ffordd y mae meddyginiaethau'n cael eu paratoi a'u gweithgynhyrchu i fodloni galw cynyddol y boblogaeth o 5-10% y flwyddyn. Partneriaeth Cydwasanaethau GIG Cymru fydd y cyflogwr ar gyfer tair canolfan weithgynhyrchu newydd ledled Cymru, gydag un Cyfarwyddwr Clinigol.

Yn gyffredinol, mae angen tyfu gweithlu technegol a gweithgynhyrchu medrus gan ddefnyddio safleoedd presennol y Bwrdd Iechyd i hyfforddi staff ar gyfer unedau PCGC yn y dyfodol. Rhaid i weithlu'r dyfodol fod yn fwy amrywiol gan ddefnyddio llinellau cyflenwi gwahanol fel graddedigion gwyddoniaeth a phrentisiaethau gwyddor gofal iechyd ynghyd â'r nifer lleiaf o weithwyr fferyllol proffesiynol cymwys sydd eu hangen i sicrhau cydymffurfiaeth reoleiddiol â'r Asiantaeth Rheoleiddio Meddyginiaethau a Chynhyrchion Gofal Iechyd (MHRA) ac ar gyfer Sicrhau Ansawdd Safonau Gwasanaethau Aseptig.

Gweithwyr fferyllol proffesiynol

Bu anawsterau wrth recriwtio fferyllwyr arbenigol oherwydd diffyg sgiliau a phrofiad yn y maes hwn oherwydd tangyllido sylweddol ar gyfer hyfforddiant dros nifer o flynyddoedd.

Prifysgol Manceinion sy'n darparu'r unig MSc gweithgynhyrchu - Technoleg Fferyllol a Sicrhau Ansawdd (PTQA) sy'n galluogi fferyllwyr i arbenigo mewn gwasanaethau technegol ac, yn dilyn dull Cymru gyfan, mae gan fferylliaeth gynllun i sefydlodi a chynnal y gwasanaeth trwy ddatblygiad staff arbenigol a all gael ei weld trwy geisiadau IMTP.

Argymhelliad: saith cwrs MSc/PTQA

Caffael fferylliaeth

Mae prynu meddyginiaethau yn rôl arbenigol y tu allan i Gyflenwadau Iechyd GIG Cymru ac mae angen tîm sydd wedi'i hyfforddi i safon fyd-eang. Profwyd gwerth y gwasanaeth hwn yn ystod y pandemig wrth i dimau medrus ymdrin â galwadau uchel ar ystod gyfyng o feddyginiaethau y mae angen i ni gynllunio olyniaeth ar eu cyfer.

Bydd sylfaen yn y maes yn cael ei ddarparu trwy hyfforddiant galwedigaethol gyda chymhwyster lefel pedwar Agored mewn caffael. I'r rhai sydd am arbenigo ar y pryd, y cymhwyster lefel mynediad yw Diploma lefel pedwar y Sefydliad Siartredig Caffael a Chyflenwi, sydd wedi'i ystyried yn flaenorol y tu allan i'r meini prawf ymarfer uwch presennol ond sydd angen bod ar gael i alluogi cynllunio olyniaeth ar gyfer Cymru gyfan yn y maes arbenigol hwn. Mae lefel pump a chwech eisoes wedi'u cefnogi drwy'r llwybr ymarfer uwch.

Argymhelliad: pum cwrs CIPS ar y lefel ofynnol

Practis Lefel Ymgynghorydd

Mae adolygiad interim o 'Ddadansoddiad Anghenion Dysgu', o'r gweithlu fferyllwyr ymarfer uwch, yn darparu tystiolaeth newydd bod angen cymorth ar fferyllwyr i ddatblygu rhinweddau ymchwil ymarfer aml-broffesiynol.

Bydd AaGIC yn gweithio gyda rhanddeiliaid i nodi anghenion dysgu gweithlu fferyllwyr, a fydd yn eu paratoi ar gyfer rolau Fferyllwyr Ymgynghorol.

4. Gwyddonwyr Gofal Iechyd

Mae gwyddonwyr gofal iechyd o fewn gofal iechyd yn cynrychioli ystod eang o grwpiau proffesiynol ac arbenigeddau ac yn cynrychioli grŵp cyfoethog ac amrywiol o 50 a mwy o ddisgyblaethau. Mae niferoedd y staff o fewn pob arbenigedd neu ddisgyblaeth yn gymharol fach ac mae nifer y staff a hyfforddir bob blwyddyn yn adlewyrchu hyn. Mae niferoedd uwch yn cael eu comisiynu ar lefel israddedig Rhaglen Hyfforddi Ymarferwyr (PTP) gyda niferoedd llai ar lefel MSc Rhaglen Hyfforddi Gwyddonydd Clinigol (STP) a PhD Hyfforddiant Uwch Gwyddonwyr Arbenigol (HSST). Bu cynnydd o flwyddyn i flwyddyn yn nifer yr hyfforddeion yn STP a bellach, mae'r nifer fwyaf o wyddonwyr nag erioed yn rhan o'r system hyfforddi.

PTP Gwyddor Gofal Iechyd

Mae'r gweithlu patholeg wedi'i nodi fel maes allweddol ar gyfer datblygu'r gweithlu yn dilyn y pwysau yn sgil y pandemig a'r newidiadau a ragwelir i ofynion y gweithlu wrth ddatblygu canolfannau diagnostig a dilyniant llif gwaith megis y llwybr canser sengl. Felly mae AaGIC yn argymhell ehangu'r addysg a gomisiynir ar gyfer y proffesiynau hyn.

Mae AaGIC yn argymhell **28** o leoedd wedi'u comisiynu (**cynnydd o 10% ers 2021**).

Mae'r proffesiynau peirianeg glinigol wedi bod yn allweddol i fodloni gofynion y pandemig ac mae datblygiad y gweithlu bach iawn hwn mewn perygl. Mae AaGIC wedi gwneud rhywfaint o waith i gomisiynu rhaglen PTP yng Nghymru fel rhan o'r adolygiad addysg strategol.

Mae AaGIC yn argymhell **wyth (pedwar** yn ymwneud â pheirianeg adsefydlu a **phedwar** yn ymwneud â pheirianeg feddygol).

Mae prinder gweithlu a'r cynlluniau datblygu gwasanaeth mewn niwroffisioleg a ffisioleg anadlol wedi arwain at argymhellion i gynyddu comisiynau **wyth a phedwar** yn y drefn honno.

Gwyddor Gofal Iechyd STP

Mae'r rhaglen hyfforddai STP yn parhau i fod yn rhaglen hyfforddi hynod gystadleuol y mae galw amdani, gyda phroses recriwtio GIG Cymru ar gyfer 2021 yn cael ei harwain gan AaGIC yn esgor ar 1,500 o ymgeiswyr ar gyfer y 35 o'r swyddi oedd ar gael.

Meysydd newydd i'w cyflwyno o fewn y niferoedd a argymhellir **39** ar gyfer 2022/23 yw patholeg celloedd **ac mae AaGIC yn argymhell tair swydd** ac MSc gwyddoniaeth glinigol (fferyllol) ac mae **AaGIC yn argymhell tair swydd**

- Bydd hyfforddeion MSc mewn gwyddoniaeth glinigol (fferyllol) yn defnyddio canolfannau arbenigol mewn cynhyrchu gwasanaethau technegol, fferylliaeth radio, sicrhau ansawdd a rheoli ansawdd i greu llwybr gyrfa newydd ar gyfer graddedigion gwyddoniaeth. Mae gwyddorau fferyllol STP eisoes wedi'u sefydlu yn Lloegr. Bydd graddedigion o garfan gyntaf Cymru yn cwblhau yn 2025 wrth i gyfleoedd newydd o fewn unedau gweithgynhyrchu Cymru ddod ar-lein.
- Mae'r adolygiad cwricwlwm o'r rhaglen STP patholeg celloedd a gynhaliwyd gan yr Ysgol Genedlaethol Gwyddor Gofal Iechyd wedi ysgogi awydd i hyfforddi STP yn y maes hwn, gan nad oedd y cwricwlwm wedi'i ystyried yn addas yn flaenorol.

Mae AaGIC yn argymhell cynyddu nifer yr hyfforddeion gwyddonwyr clinigol (STP) i 39 ar gyfer 2022/23.

Mae AaGIC yn argymhell cynnal yr un lefel o HSST ar wyth ar gyfer 2022/23.

Llwybrau cyfwerth i gofrestru

Gweithiodd AaGIC yn llwyddiannus gyda sefydliadau'r GIG drwy gydol 2019 i ymgorffori llwybrau 'cyfwerth' yn y GIG ar gyfer y gweithlu gwyddor gofal iechyd. Mae hyn yn cefnogi unigolion i gael cofrestriad proffesiynol a symud ymlaen trwy'r strwythur gyrfa wyddonol.

Mae thema barhaus yn ymwneud â'r angen am "datblygu eich hun" ac am hyfforddiant mewnol i ehangu ymarfer ar gyfer gwyddor gofal iechyd. Mae defnyddio cywerthedd i ddatblygu gwyddonwyr clinigol ac ymgynghorol yn ffordd gost-effeithiol o wireddu'r cynnydd yn y niferoedd fel yr adroddwyd yn yr IMTP, tra'n cydnabod y gwerth a'r sgiliau a ddefnyddir ar hyn o bryd. Bydd hyn yn galluogi'r gweithlu i dyfu a datblygu a bydd yn cefnogi staff o fewn y gwasanaeth i symud ymlaen yn eu gyrfaedd tra'n parhau i weithio.

Mae AaGIC yn argymhell bod buddsoddiad mewn cywerthedd yn parhau ar y lefel bresennol o £80,000.

5. Ôl Gofrestru ac Addysg Ôl-raddedig

Mae datblygu'r gweithlu o gofrestreion yn hanfodol i gefnogi trawsnewid ac ailgynllunio gwasanaethau clinigol. Mae darparu cyllid i glinigwyr i gael mynediad i addysg yn rhoi'r cyfle i'r GIG ddatblygu rolau newydd a datblygu gweithlu hyblyg all gyd-fynd â gofynion gwasanaeth newidiol. Mae hyn yn ei dro yn sicrhau bod defnyddwyr gwasanaeth yn cael gofal cleifion o ansawdd uchel gan ymarferwyr arbenigol.

Mae yna nifer o wahanol ffrydiau ariannu i gefnogi datblygiad staff:

- addysg ymarfer uwch ac estynedig
- rhagnodi anfeddygol
- addysg uwchsain meddygol
- adrodd addysg radiograffeg
- addysg meddygaeth genomeg
- astudiaethau iechyd cymunedol (SPQ)
- nyrsio iechyd y cyhoedd cymunedol arbenigol (SCPHN).

Mae'r argymhellion mewn perthynas â'r trefniadau comisiynu arfaethedig ar gyfer pob un o'r meysydd cyllideb hyn wedi'u hamlinellu isod.

Addysg Ymarfer Uwch ac Estynedig

Mae buddsoddiad wedi bod yn tyfu'n gyson flwyddyn ar ôl blwyddyn. Mae hyn wedi cefnogi ystod eang o glinigwyr i ddatblygu sgiliau uwch ac estynedig ac mae hefyd wedi galluogi uwch ymarferwyr i gael eu cefnogi gan wasanaethau iechyd. Dyma'r meysydd blaenoriaeth a nodwyd ar gyfer Byrddau Iechyd ac Ymddiriedolaethau i dargedu eu gwariant ar gyfer 2022:

- gofal cymunedol a sylfaenol/y Tu Allan i Orlau Meddygon Teulu
- gofal heb ei drefnu i gynnwys gofal brys, gofal critigol
- gwasanaethau canser
- gwasanaethau diagnosteg
- iechyd llygaid/mynediad offthalmoleg
- iechyd meddwl

Mae'n amlwg bod pandemig Covid-19 wedi effeithio ar allu cofrestryddion i allu cael eu rhyddhau i ymgymryd â rhaglenni addysg ôl-raddedig, gan i ni weld tanwariant yn erbyn y gyllideb hon ar ddiwedd 2020/21. Effeithiodd y pandemig ar allu cofrestryddion i gael eu rhyddhau i ymgymryd â rhaglenni addysg ôl-raddedig. Mae AaGIC yn gweithio gyda Byrddau Iechyd i leihau'r effaith ar absenoldeb astudio yn 2021/22. Y gyllideb addysg ôl-gofrestru oedd £500,000 yn 2016 ac mae wedi cynyddu i £2m yn 2021/22. Mae gwneud defnydd llawn o'r £2m yn 2021/22 a 2022/23 yn heriol ac yn sylweddol uwch na lefelau buddsoddi blaenorol. Mae gwariant llawn i sicrhau'r buddion mwyaf posibl i staff a gwasanaethau yn heriol ond yn gyraeddadwy ac yn rhoi'r cyfle i'r niferoedd uchaf erioed o staff ymgymryd ag addysg ar lefel meistr.

Yr argymhelliad yw bod y gyllideb yn parhau ar £2 filiwn

Addysg Rhagnodi Anfeddygol

Cynyddodd y buddsoddiad yn y rhaglenni hyn ar gyfer 2020/21 i £500,000. Mae'n amlwg bod pandemig Covid-19 wedi effeithio ar allu cofrestryddion i allu cael eu rhyddhau i ymgymryd â'r rhaglenni hyn, gan inni ganfod ein bod yn yr un sefyllfa ag addysg ymarfer uwch. Hefyd, mae'r capasiti o fewn y prifysgolion o ran niferoedd fesul cohort ar ei derfyn uchaf.

Yr argymhelliad yw bod y gyllideb yn parhau ar y lefel bresennol o £500,000

Adrodd Radiograffig

Mae radiolegwyr ymgynghorol yn ogystal â radiograffwyr yn parhau ar y rhestr o brinder galwedigaethol, felly mae angen datblygu mwy o adroddwyr radiograffig ac ehangu meysydd eraill o ymarfer uwch mewn radiograffig i ddefnyddio a datblygu sgiliau yn well a chefnogi prinderau ar draws y proffesiwn. Oherwydd pwysau ar y gwasanaeth, mae'n anodd cynyddu'r gyllideb uwchlaw lefel 2020/21 o £40,000.

Yr argymhelliad yw bod y gyllideb yn parhau ar y lefel bresennol o £40,000

Uwchsain Meddygol/Sonograffeg

Mae datblygiad sgiliau uwchsain meddygol/sonograffi ymhlith clinigwyr bellach wedi hen ennill ei blwyf o fewn GIG Cymru. Yn 2019/20 dechreuodd ystod ehangach o weithwyr proffesiynol gael mynediad at y gronfa, er enghraifft, podiatryddion a ffisiotherapyddion. Mae lefel yr angen ymhlith y gweithlu yn parhau i fod yn sylweddol, gyda rhywfaint o'r addysg hon angen ei hychwanegu o'r cyllid ymarfer uwch. Bydd y rhaglen hon yn cael ei hail-dendro fel rhan o gam dau o'r adolygiad strategol a'r cynllun yw cael contractau newydd erbyn 2022. Mae AaGIC wedi cael trafodaethau gyda'r Academi Ddelweddu ynghylch pa ran y gallant ei chwarae wrth gyflwyno'r addysg hon. Mae'r cyllid hwn hefyd yn cynnwys arian ôl-lenwi cyflog ar ddwy ran o dair o gyflog presennol yr hyfforddai.

Mae AaGIC yn argymhell bod y gyllideb yn parhau ar y lefel bresennol er mwyn galluogi contractau newydd i wreiddio yn y system.

MSc mewn Meddygaeth Genomeg

Mae geneteg a meddygaeth genomeg yn parhau i adeiladu momentwm o fewn darpariaeth gofal iechyd. Mae datblygiadau yn y maes hwn wedi rhoi diagnosis cynharach a mwy cywir i gleifion a thriniaeth a gofal cleifion mwy personol. Mae Llywodraeth Cymru wedi nodi bod angen cynyddu capasiti a gallu'r gweithlu gwyddonol ym maes meddygaeth genomeg, a chyhoeddwyd y strategaeth genomeg ar gyfer meddygaeth fanwl ym mis Gorffennaf 2017. Mae'r strategaeth yn nodi cynllun Llywodraeth Cymru i greu amgylchedd cynaliadwy, cystadleuol ar lefel rhyngwladol ar gyfer geneteg a genomeg er mwyn gwella iechyd a darpariaeth gofal iechyd i bobl Cymru. Ers hynny, mae adroddiad Topol (2019) hefyd wedi'i gyhoeddi sy'n cynnwys wyth argymhelliad ar gyfer genomeg yn benodol, gyda phwyslais trwm ar ddatblygu a chynllunio'r gweithlu. Mae'r gyllideb hon wedi gweld cynnydd sylweddol yn y blynyddoedd diwethaf a bydd cynnal y twf yn darparu targed heriol ond cyraeddadwy.

Mae AaGIC yn argymhell bod y gyllideb yn parhau ar y lefel bresennol.

Addysg Gymunedol

Cymwysterau Ymarfer Arbenigol (SPQ): Mae'r rhaglenni hyn yn cael eu hadolygu ar hyn o bryd gan yr NMC ac mae ymgynghoriad ar safonau newydd drafft yn mynd rhagddo. Mae'r NMC yn datgan:

“Our new standards will ensure that people who use health and care services can be confident that they will receive high quality care from their specialist practitioner whether they're at home, in the community, or accessing public health services.”

Nid yw'r safonau hyn wedi'u hadolygu ers tua 15 mlynedd ac erbyn hyn mae angen iddynt adlewyrchu sut y darperir gwasanaethau gofal iechyd modern yn y gymuned. Ar hyn o bryd mae'r cyllid yn cefnogi'r canlynol:

- rhaglenni sy'n arwain at gymhwyster **cofnodadwy**, er enghraifft, nyrs ardal, nyrs practis, nyrs seiciatrig gymunedol, nyrs anabled dysgu cymunedol, nyrs bediatrig gymunedol
- rhaglenni a all arwain at ddyfarniad academiaidd nad yw'n cael ei gydnabod yn ffurfiol gan yr NMC.

Mae'r tablau isod yn nodi nifer y myfyrwyr yr argymhellir eu comisiynu ar gyfer 2022/23.

Teitl y Cwrs	Ed Com. 19/20	Ed Com. 20/21	Ed Com. 21/22	22/23 (Cynll uniau WF)	2022/23 Argymhellion AaGIC
Astudiaethau Iechyd Cymunedol					
Nyrsio Ardal (Rhan-amser)	80	80	80	114	80
Modiwlau Nyrsio Ardal	123	123	123	100	123
Nyrs Practis (Rhan-amser)	20	20	20	22	30
Modiwlau Ymarfer Nyrsio	29	29	29	78	50
Myfyrwyr Pediatrig Cymunedol (Rhan-amser)	0	0	0	12	0
Modiwlau Pediatrig Cymunedol	24	24	24	17	24
CPN (Rhan-amser)	30	30	30	62	30
Modiwlau CPN	60	60	60	19	60
CLDN (Rhan-amser)	0	0	0	10	0
Modiwlau CLDN	10	10	10	12	10
Modiwlau Ychwanegol	472	560	560	22	560

Nyrsio Iechyd Cyhoeddus Cymunedol Arbenigol

Ymweliadau Iechyd

Mae'r rhaglenni hyn yn cael eu hadolygu ar hyn o bryd gan yr NMC ac mae ymgynghoriad ar safonau newydd drafft yn mynd rhagddo. Ar hyn o bryd mae ymweliadau iechyd yn cael eu darparu trwy nifer o lwybrau:

- Amser-llawn Mae hwn yn gwrs parhaus amser llawn 45 wythnos gyda chyfnod o atgyfnerthu sy'n cymryd hyd at 52 wythnos i'r myfyriwr.
- rhan-amser: Mae'r llwybr rhan-amser yn cael ei wneud yn rhan-amser ac fel arfer yn cael ei gwblhau dros gyfnod o ddwy flynedd

- modiwlaidd: Bydd myfyrwyr yn ymgymryd ag un neu fwy o fodiwlau hyfforddedig penodol dros gyfnod o amser heb ei ddiffinio.

Mae'r llwybr modiwlaidd yn parhau i fod yn her i'r gwasanaeth wrth ryddhau staff i ddilyn y rhaglen hon.

Mae hwn yn faes blaenoriaeth yng nghanau yr adolygiad strategol. Mae AaGIC yn argymhell cynnal yr un lefel o ddarpariaeth addysg ag yn 2021/22.

Mae'r tablau isod yn nodi nifer y myfyrwyr yr argymhellir eu comisiynu ar gyfer 2022/23

Teitl y Cwrs	Ed Com. 19/20	Ed Com. 20/21	Ed Com. 21/22	22/23 (Cynlluniau WF)	2022/23 Argymhellion AaGIC
Ymweliadau Iechyd (Llawn amser)	58	58	58	85	58
Nyrsio Iechyd (Rhan-amser)	34	34	34	13	34
Ymweliadau Iechyd (modiwlau)	30	30	30	6	30
Ysgol Nyrsio (Llawn amser)	14	14	20	31	20
Ysgol Nyrsio (Rhan-amser)	5	5	10	8	10
Ysgol Nyrsio (modiwlau)	3	3	0	0	0
Iechyd Galwedigaethol (Llawn amser)	0	0	0	3	0
Iechyd Galwedigaethol (Rhan-amser)	0	0	0	7	0

6. Datblygu Gweithiwr Cynnal Gofal Iechyd

Mae gweithwyr cymorth gofal iechyd (HCSW) yn cyfrif am 41% o weithlu GIG Cymru ac yn gwneud cyfraniad gwerthfawr at ddarparu gwasanaethau ym mhob lleoliad gyda dros hanner y 41% hwn yn gweithio mewn rolau cefnogi nyrsys a gweithwyr proffesiynol perthynol i iechyd. Mae proffilio'r gweithlu'n awgrymu bod 80% o weithlu GIG y dyfodol yn eu swyddi heddiw. Felly, mae angen rhoi mwy o flaenoriaeth i ddatblygu sgiliau a chymwyseddau'r gweithlu presennol, er mwyn diwallu anghenion iechyd a gofal defnyddwyr gwasanaethau heddiw ac yfory yn well. Heb feithrin gallu a galluoedd y gweithlu SGIC, mae perygl nad ydym yn gallu cadw i fyny â hyfforddi a datblygu gweithlu yn barhaus sy'n mwyn mynd i'r afael ag anghenion gofal iechyd ddod yn hytrach nag anghenion y dyfodol. Mae angen dybryd, felly, i ddatblygu a buddsoddi mewn gweithwyr cymorth gofal iechyd sy'n gweithio mewn gwasanaethau sylfaenol, cymunedol ac mewn ysbytai. Yn ogystal, mae gan lawer o'r gweithlu HCSW presennol yr wybodaeth, y sgiliau, y gwerthoedd a'r ymddygiadau i ymgymryd â rhaglenni cyn-gofrestru heb fawr o gymorth ychwanegol. Mae

tystiolaeth yn awgrymu y byddai'r unigolion hyn yn parhau gyda'u cyflogwr Bwrdd Iechyd Lleol/Ymddiriedolaeth.

Yn ogystal, mae angen rhoi cyfle cyfartal i bob gweithiwr cymorth gofal iechyd gan gynnwys y rhai sy'n gweithio o fewn gwasanaethau gwyddor gofal iechyd a chyfleusterau. Yn flaenorol, mae HEIW wedi gweithio i lenwi'r bylchau addysg o fewn fframwaith gyrfa SGIC a'i ehangu i gynnwys meysydd anghlinigol trwy ddatblygu cymwysterau dysgu seiliedig ar waith priodol. Mae nifer o gymwysterau HCSW yn rhan o fframweithiau prentisiaeth ac mae AaGIC wedi datblygu fframwaith llywodraethu drafft ar gyfer dysgu seiliedig ar waith. Mae hyn yn cynnwys enghreifftiau o'r gwahanol fodelau cyflwyno a lle gallai AaGIC ychwanegu gwerth at brofiad y dysgwr. Mae angen i'r llif gweithlu hwn sy'n dechrau gyda HCSW gael ei hategu gan raglenni addysg a hyfforddiant cadarn i sicrhau bod unigolion yn gymwys i gyflawni eu rôl bresennol tra hefyd yn caniatáu ar gyfer dilyniant gyrfa.

Ers cyflwyno'r Ardoll Prentisiaethau yn 2016, mae sefydliadau wedi ceisio cynyddu nifer y gweithwyr cymorth gofal iechyd sy'n ymgymryd â phrentisiaethau, y cyfeirir atynt mewn nifer o'r IMTP. Disgwylir y bydd sefydliadau'n parhau i wneud y defnydd mwyaf posibl o gyllid prentisiaethau, a fyddai'n cynyddu ehangder y cymorth y gellid ei roi i sefydliadau o'r gyllideb addysg anfeddygol. Mae AaGIC bellach yn Bartner Datblygu Llywodraeth Cymru ar gyfer y Fframweithiau Prentisiaethau Gofal Iechyd, rôl oedd yn berchen i Sgiliau Iechyd yn flaenorol. Mae grŵp llywio troswaol wedi'i sefydlu, dan gadeiryddiaeth Alex Howells. Un o ddibenion y grŵp hwn yw sicrhau bod gan GIG Cymru gyfres o fframweithiau prentisiaeth sy'n bodloni anghenion gweithlu HCSW.

Dyma rai o'r meysydd eraill ar gyfer datblygu HCSW a amlinellwyd yn yr IMTP/cynlluniau blynyddol ac o drafodaethau parhaus gyda Byrddau Iechyd ac Ymddiriedolaethau:

- gofal eilaidd:
- rolau iechyd a gofal cymdeithasol ar y cyd
- theatrau
- gwyddor gofal iechyd
- therapïau, gan gynnwys gweithwyr cymorth adsefydlu.

Mae gweithwyr cymorth gofal iechyd yn chwarae rhan gynyddol bwysig wrth ddarparu gofal ar draws pob maes o ddarpariaeth gofal iechyd. Mae AaGIC wedi adolygu ac adnewyddu canllawiau dirprwyo Cymru Gyfan i gefnogi defnydd gwell o sgiliau a chymwyseddau Gweithwyr cymorth gofal iechyd. Bydd AaGIC yn parhau i gynyddu ei fuddsoddiad yn addysg y gweithlu hwn i sicrhau eu bod yn gymwys ac yn hyderus i ymgymryd â meysydd gofal newydd a bod ymarferwyr cofrestredig yn hyderus i ddirprwyo gwaith iddynt.

Bydd datblygiad y gweithlu hwn hefyd yn rhoi'r dyhead i'r rheini barhau â'u gyrfa a symud ymlaen i raglenni hyfforddi ffurfiol i ddod yn weithwyr gofal iechyd proffesiynol cofrestredig, a thrwy hynny gyflawni'r ethos 'Gwnaed yng Nghymru' a hefyd galluogi unigolion i 'ennill cyflog tra'n dysgu'. Lle bo modd cyflawni'r hyn gan ddefnyddio fframweithiau prentisiaeth presennol a datblygu fframweithiau newydd os bydd angen.

Bu cynnydd sylweddol yng nghyllid gweithwyr cymorth gofal iechyd dros y blynyddoedd diwethaf gyda'r gyllideb yn cynyddu o £500,000 yn 2016 i £2.5m yn 2021/22. Oherwydd cyfyngiadau ar absenoldeb astudio staff yn ystod 2020/21 ni chafodd y gyllideb ei defnyddio'n llawn. Felly, mae defnyddio'r gyllideb lawn o £2.5m yn 2021/22 yn gyraeddadwy ond yn heriol a bydd yn arwain at y nifer uchaf o weithwyr cymorth gofal iechyd yn cael eu cefnogi yng Nghymru.

Mae AaGIC felly yn argymhell cynnal lefelau ariannu yn 2022/23 sy'n cynnal y twf yn y system.

7. Meddygol a Deintyddol

Ar gyfer 2022/23 mae'r dull o gynllunio'r gweithlu ar gyfer y gweithlu meddygol wedi canolbwyntio ar sawl thema allweddol:

- effaith pandemig Covid-19 ar hyfforddiant meddygol
- gofal heb ei drefnu
- gofal canser
- adolygiad o arbenigeddau bach, nad ydynt wedi cael eu hystyried hyd yma
- arbenigeddau diagnostig
- adolygiad o arbenigeddau sy'n gysylltiedig â chefnogi iechyd meddwl
- hyrwyddo cynaliadwyedd rhaglenni hyfforddi trwy sicrhau aliniad priodol rhwng niferoedd swyddi hyfforddi sylfaen, craidd ac uwch
- meysydd blaenoriaeth gweithlu eraill a nodir gan bolisi cenedlaethol neu anghenion Byrddau Iechyd Prifysgol lleol.

Yn dilyn penderfyniad ar yr arbenigeddau i'w hadolygu ar gyfer 2022/23, sefydlwyd cyfres o gyfarfodydd ymgysylltu a chynllunio, gyda'r aelodau'n cynnwys y Deon Meddygol Ôl-raddedig ac arweinwyr eraill o fewn AaGIC, i adolygu gwybodaeth am y gweithlu a data a gyflwynwyd gan Gyfarwyddwyr Rhaglenni Hyfforddiant, Penaethiaid Ysgolion, Colegau Brenhinol, Cynllun Tymor Canolig Integredig (IMTP) Byrddau Iechyd ac unrhyw ffynhonnell wybodaeth berthnasol arall yn y meysydd canlynol:

- disgrifiad o ddemograffeg y gweithlu meddygol presennol yn yr arbenigedd gan gynnwys data a thueddiadau dros amser
- galw rhanbarthol a chenedlaethol a ragwelir ar gyfer gweithlu'r dyfodol
- llwybrau cyflenwi presennol ar gyfer y gweithlu
- effaith ar ansawdd y rhaglen hyfforddi pe bai lleoedd yn cael eu cynyddu/lleihau
- cyfleoedd ar gyfer newidiadau i ddarpariaeth gwasanaethau, er enghraifft, uwchsgilio gweithwyr gofal iechyd proffesiynol eraill
- tueddiadau recriwtio a chadw o fewn yr arbenigedd.

Mae'r dull systematig hwn wedi galluogi adolygiad manwl o nifer fawr o arbenigeddau meddygol (tabl un), gan ddatblygu ymhellach ein huchelgais i ddarparu dull modelu cynhwysfawr, ymatebol a chyson o gynllunio'r gweithlu meddygol.

Cytunwyd ar argymhellion i gomisiynu neu ddatgomisiynu swyddi hyfforddi fel yr amlinellwyd yn y papur hwn yn dilyn dadansoddiad o'r data allweddol fel y'i hamlygwyd uchod ochr yn ochr ag ystyried y cyfraddau recriwtio a chadw a thueddiadau hanesyddol o fewn yr arbenigedd i bennu lefelau newid priodol (gweler tabl dau ar gyfer cynllunio'r gweithlu 2022/23 - meini prawf gyda data ategol). Yn ogystal â'r broses a amlinellwyd uchod, cynhaliwyd dadansoddiad 'manwl iawn' ar gyfer meddygaeth arennol a diabetes ac endocrinoleg; arbenigeddau lle'r oedd modelu gweithlu blaenorol gan y *Centre for Workforce Intelligence* yn dangos bod gorgyflenwad posibl o hyfforddeion yng Nghymru ac mewn mannau eraill yn y DU. Mae'r broses 'manwl iawn' hon wedi dadansoddi a mapio data hyfforddeion ac ymgynghorwyr dros amser i nodi tueddiadau posibl i gynorthwyo gyda modelu a rhagweld niferoedd yn y dyfodol. Mae'r broses fanwl hon yn parhau i fod yn waith sy'n mynd rhagddo ac felly nid yw argymhellion ar gyfer yr arbenigeddau hyn ar gael ar adeg ysgrifennu'r adroddiad ac felly bydd yn rhan o gynllun 2023/24.

Nid yw'r broses o gynllunio'r gweithlu meddygol a'i hargymhellion yn cael eu cynnal ar wahân i'r broses ar gyfer gweithwyr gofal iechyd proffesiynol eraill. Mae'n gynyddol bwysig deall sut y gallai rolau newydd a ffyrdd newydd o weithio gefnogi darparu gwasanaeth mewn meysydd a oedd yn cael eu hystyried yn draddodiadol yn gylch gorchwyl y meddyg. Cynhelir cydweithredu trawsadrannol o fewn AaGIC i archwilio anghenion y dyfodol yn y cyd-destun hwn a sicrhau dealltwriaeth glir o gynnydd ar gyfer sefydlu rolau newydd mewn gweithwyr gofal iechyd proffesiynol eraill, a allai effeithio ar yr argymhellion ar gyfer swyddi hyfforddiant meddygol. Mae'r gwaith hwn yn mynd rhagddo ac, ar hyn o bryd, ychydig iawn o effaith a gaiff ar yr argymhellion meddygol yn y meysydd arbenigol a gynhwyswyd ar gyfer 2022/23. Mae'n bwysig sylwi, mewn sawl maes arbenigol, bod cyfyngiad ar y capasiti hyfforddiant meddygol sydd ar gael, er enghraifft, histopatholeg a niwroffisioleg, rhywbeth sy'n effeithio nid yn unig ar gyfleoedd swyddi hyfforddiant meddygol ond hefyd ar y cymorth a'r oruchwyliaeth sydd ar gael i ddatblygu rolau amgen ar gyfer arbenigwyr/ymarferwr uwch yn darparu gwasanaeth yn y dyfodol.

Tabl un – Arbenigeddau Meddygol a Ystyriwyd ar gyfer 2022/23

Gofal heb ei drefnu		
<i>Meddyginiaeth Gofal Dwys</i>	Meddygaeth Frys	Anaestheteg
<i>Gweler aliniad Sylfaenol, Craidd ac Uwch ar gyfer Coesyn Cyffredin Gofal Aciwt, Anestheteg Graidd a Meddygaeth Fewnol</i>		
Gofal Cancr		
<i>Oncoleg Glinigol</i>	Oncoleg feddygol	Meddygaeth Liniarol
Arbenigeddau bach		
<i>Iechyd Atgenhedlol Rhywiol a Chymunedol</i>	Llawfeddygaeth y Geg yr Ên a'r Wyneb	Geneteg Glinigol
<i>Niwroffisioleg Glinigol</i>	Farmacoleg Glinigol a	

	Therapiwteg	
Arbenigeddau diagnostig		
Microbioleg Feddygol/ Clefydau Heintus	Radioleg Glinigol	Histopatholeg
Iechyd Meddwl		
Seiciatreg Plant a'r Glasoed	Seiciatreg yr Henoed	Seiciatreg Fforensig
Anableddau dysgu	Gweler aliniad Sylfaenol, Craidd ac Uwch ar gyfer seiciatreg Graidd	
Aliniad Sylfaenol, Craidd ac Uwch		
Meddyginiaeth Fewnol	Seiciatreg Graidd	Coesyn Cyffredin Gofal Aciwt
Anaestheteg Craidd		
Blaenoriaethau gweithlu ychwanegol		
Pediatreg	Meddygaeth Iechyd Cyhoeddus	Rhiwmatoleg
Gastroenteroleg/Hepatoleg	Diabetes ac Endocrinoleg	Meddygaeth Arennol

Effaith Pandemig Covid-19 ar Hyfforddiant Meddygol

Mae'r pandemig a ddechreuodd yn gynnar yn 2020 wedi effeithio ar hyfforddiant meddygol mewn nifer o feysydd allweddol ac wedi amlygu'r angen am fwy o gydnerthedd mewn rhai arbenigeddau. Heb os, bu effaith hefyd ar les y gweithlu meddygol gydag adroddiadau'n awgrymu lefelau uwch o flinder ac o bosibl yn gorweithio. Mae'r Uned Cymorth Proffesiynol (PSU) wedi gweld cynnydd sylweddol yn nifer yr hunanatgyfeiriadau gan hyfforddeion meddygol am resymau iechyd ers ail don y pandemig. Erys gweld a fydd hyn yn effeithio ar lefelau recriwtio a chadw staff yn y dyfodol

Hyfforddiant Sylfaenol: Cafodd mwyafrif yr hyfforddeion sylfaenol eu hadleoli i gefnogi gofal cleifion Covid-19 yn ystod y pandemig, gan effeithio'n sylweddol ar eu profiad a'u lleoliadau arfaethedig. Fodd bynnag, oherwydd natur gyffredinol hyfforddiant sylfaenol, ychydig iawn o effaith a gafodd hyn ar eu dilyniant.

Hyfforddiant Craidd ac Arbenigol: Cyflwynwyd trefniadau wrth gefn ar gyfer recriwtio i raglenni craidd ac arbenigol gyda chyflwyniad cyfweliadau ar-lein a defnydd cynyddol o brofion barn sefyllfaol fel dull mynediad. Bydd y newidiadau angenrheidiol i'r amserlen recriwtio yn golygu na fydd y niferoedd penodedig terfynol ar gael tan ganol mis Mai ar gyfer rownd un (lefel graidd (CT1/ST1)) a diwedd mis Mehefin ar gyfer rownd dau (arbenigedd uwch (ST3/4)). Efallai y bydd angen cyflwyno trefniadau gohirio a gohirio dyddiadau dechrau rhai hyfforddeion nad ydynt, oherwydd ceisiadau VISA a chyfyngiadau teithio, yn gallu dechrau ar eu rhaglen ddysgu fel y cynlluniwyd yn wreiddiol.

Cwblhau Hyfforddiant Arbenigol: Mae diwygiadau i broses y Rhaglen Adolygu Cymhwysedd Blynyddol (ARCP) yn parhau i fynd rhagddi gyda chanlyniadau ARCP penodol Covid-19 yn parhau ochr yn ochr â rhanddirymiadau o ofynion y cwricwlwm Hyfforddiant. Mae'r rhain wedi galluogi mwyafrif helaeth yr hyfforddeion i symud ymlaen yn eu rhaglen hyfforddi neu o hyfforddiant craidd i hyfforddiant uwch, fodd bynnag, y ffocws nawr yw sicrhau bod trefniadau ar waith yn y dyfodol i gefnogi hyfforddeion a sicrhau bod gofynion cymhwysedd a hyfforddiant rhagorol yn cael eu bodloni. Er bod rhanddirymiadau wedi galluogi dilyniant yn y tymor byr, mae risg gronol sylweddol ac mae'n hanfodol bod hyn yn cael ei liniaru trwy osgoi adleoli'r rhai yr effeithiwyd arnynt fwyaf hyd at y pwynt hwn yn y dyfodol. O'r hyfforddeion hynny sydd ar bwyntiau dilyniant critigol, h.y., yn nesáu at eu Tystysgrif Cwblhau Hyfforddiant (TCC), rhagwelwn fod 10% mewn risg uchel ac 20% mewn perygl canolradd o beidio â symud ymlaen.

Hyfforddiant Arbenigol Practis Cyffredinol: Yn dilyn y ffaith bod sefyll arholiadau cychwynnol yr MRCGP wedi'u gohirio yn ogystal â meddygon teulu dan hyfforddiant yn gorfod gwarchod eu hunain oherwydd y pandemig, mae'r nifer sydd angen estyniadau i'w hyfforddiant wedi cynyddu. Yn ogystal, bu'n rhaid i nifer o recriwtiaid ohirio eu dyddiadau cychwyn i 2021 oherwydd materion yn ymwneud â Covid-19. Bydd y datblygiadau hyn yn gohirio cyflawniad rhai CCT meddygon teulu am ychydig fisoedd yn unig yn bennaf, ac felly nifer cyfatebol o ymgeiswyr am swyddi gwag meddygon teulu cymwys yng Nghymru yn yr ychydig flynyddoedd nesaf. Fodd bynnag, mae effaith lawer mwy posibl y pandemig ar ddilyniant wedi'i lliniaru trwy gefnogi'r RCGP i greu arholiad newydd, yr Asesiad Ymgynghori a Gofnodwyd (RCA) yn hytrach na'r Asesiad Sgiliau Clinigol (CSA) sydd wedi'i ganslo, gan alluogi'r mwyafrif helaeth o feddygon teulu dan hyfforddiant arbenigol. i gymhwyso fel Meddygon Teulu ddim hwyrach nag y byddent wedi sefyll yr arholiad.

Tabl dau – Cynllunio gweithlu 2022/23 - Meini prawf gyda data ategol

Arbenigedd	Swyddi ymgynghorwyr hirsefydlog/adr annau heb ddigon o staff	Ymddeoliad sylweddol ymgynghor ydd/SAS wedi'i ragamcanu ar gyfer y 5 – 10 mlynedd nesaf	Cynnydd sylweddol yn y galw	Newidiadau i'r cwriclewm/ Prinder hyfforddiant	Effaith gweithio rhan amser ar allbwn hyfforddian t ac ymgynghor ydd WTE	Argymhellion y Coleg Brenhinol
<i>Meddyginiaeth Gofal Dwys</i>			✓			
<i>Meddygaeth Frys</i>	✓	✓	✓		✓	
<i>Anaestheteg</i>	✓	✓	✓	✓	✓	✓
<i>Oncoleg Glinigol</i>	✓	✓	✓			✓
<i>Oncoleg Feddygol</i>	✓	✓	✓			
<i>Meddyginiaeth I niarnol</i>		✓	✓	✓	✓	
<i>Iechyd Atgenhedlol Rhywiol a Chymunedol</i>		✓	✓			
<i>Llawfeddygaeth y Geg, yr Ên a'r W/nnah</i>	✓	✓	✓			
<i>Geneteg Glinigol</i>		✓	✓			
<i>Niwroffisioleg Glinigol</i>	✓	✓				
<i>Ffarmacoleg Glinigol a Therapiwteg</i>		✓	✓			
<i>Microbioleg Feddygol/ID</i>	✓	✓	✓			
<i>Histopatholeg</i>	✓	✓	✓			✓
<i>Radioleg Glinigol</i>		✓	✓			✓
<i>Plant a'r Glasoed</i>	✓	✓	✓			
<i>Seiciatreg Henaint</i>	✓	✓	✓			
<i>Seiciatreg Gyffredinol i Gedolïon</i>	✓	✓	✓			
<i>Seiciatreg Fforensig</i>						
<i>Anableddau Dysgu</i>	✓	✓	✓			
<i>Pediatreg</i>		✓			✓	✓
<i>Meddyginiaeth Iechyd y Cyhoedd</i>			✓			
<i>Rheumatoleg</i>	✓	✓	✓	✓		
<i>Gastroenteroleg – Hepatoleg</i>	✓			✓		
<i>Meddyginiaeth Arannol</i>						
<i>Diabetes ac Endocrinoleg</i>						

Gofal Heb ei Drefnu

Meddygaeth Frys, Anaestheteg a Meddygaeth Gofal Dwys:

Mae'r dadansoddiad o gyflenwad a galw ar gyfer meddygaeth frys, anaestheteg a gofal dwys yn amlygu'r angen i gynyddu nifer y swyddi hyfforddi dim ond er mwyn cynnal y lefelau presennol ond hefyd i gynyddu allbwn i wasanaethau sy'n diogelu'r dyfodol o'i gymharu ag ymddeoliadau meddygon ymgynghorol a ragwelir. Mae pob un o'r tri arbenigedd hyn wedi gweld ehangu a gytunwyd trwy gynlluniau gweithlu diweddar ond yn achos meddygaeth gofal dwys ac anestheteg mae angen ehangu pellach.

Bydd angen ehangu meddygaeth frys ymhellach yn y blynyddoedd i ddod oherwydd cynnydd cyflym yng nghyfran yr hyfforddeion a'r gweithlu ymgynghorol sy'n dewis gweithio'n rhan-amser. Y brif raglen sy'n bwydo i mewn ar gyfer hyfforddiant uwch mewn meddygaeth frys yw'r llwybr Coesyn Cyffredin Gofal Acíwt (ACCS). Er bod recriwtio'n uniongyrchol i hyfforddiant uwch mewn meddygaeth frys yn ymarferol, yn draddodiadol ni fu hwn yn llwybr llwyddiannus yng Nghymru. Mae angen canolbwyntio felly ar sicrhau y gall rhaglen ACCS gyflawni'r hyn sy'n angenrheidiol. Ar hyn o bryd mae athreuliad sylweddol o'r rhaglen sy'n golygu nad yw'r aliniad rhwng ACCS a'r rhaglen uwch yn ddelfrydol ac mae angen mynd i'r afael a'r mater i sicrhau cynaliadwyedd. Mae adolygiad o raglen ACCS ar y gweill ar hyn o bryd i fynd i'r afael â'r materion hyn. Mae argymhellion i ehangu ACCS yn dilyn isod.

Ochr yn ochr â niferoedd cynyddol o swyddi yn y meysydd allweddol hyn, mae angen ehangu hefyd mewn rhaglenni craidd sy'n cyd-fynd yn uniongyrchol â'r arbenigeddau hyn, h.y., anestheteg craidd, ACCS a meddygaeth fewnol i sicrhau cronfa gyson o ymgeiswyr ar gyfer swyddi gweigion rhaglenni uwch yn y dyfodol. Ymdrinnir â hyn yn fanylach yn yr adran aliniad sylfaen, craidd ac uwch.

Gofal Cancer

Oncoleg Glinigol a Meddygol

Mae gwasanaethau cancer yn parhau i fod yn flaenoriaeth i Lywodraeth Cymru fel yr amlygwyd yng Nghynllun Cyflawni Cancer Cymru (2016 – 2020) gyda nifer yr achosion newydd yn codi tua 1.5% y flwyddyn ac yn debygol o godi o leiaf 2% y flwyddyn am y 15 mlynedd nesaf⁴. Rhagamcenir y bydd oncoleg glinigol a meddygol yn gweld diffyg sylweddol yn y gweithlu yn y blynyddoedd i ddod oherwydd cynnydd yn y galw ac ymddeoliadau meddygon ymgynghorol rhagamcanol.

Meddyginiaeth Liniarol

Gydag oes hir gydnabyddedig cleifion â chlefydau datblygedig a chydafiechyddau sydd angen cyfnodau hirach o ofal lliniarol arbenigol ac angen i gefnogi darpariaeth gwasanaethau gofal lliniarol mewn ysbytai, cartrefi gofal, a'r gymuned gyda ffocws arbennig ar ddarpariaeth gymunedol y tu allan i oriau, y galw ar gyfer gofal diwedd oes wedi cynyddu'n sylweddol. Ni fydd y cyflenwad rhagamcanol presennol o

⁴ Welsh Cancer Intelligence and Surveillance Unit (2015) Cancer in Wales: 2001-2013. <http://www.wcisu.wales.nhs.uk/sitesplus/documents/1111/WCISU%20Official%20Stats%20Report%20Final%20English.pdf>

hyfforddeion ar y rhaglen hyfforddi yn cwrdd â'r swyddi gwag a ragwelir ym maes meddygaeth liniarol dros y pum mlynedd nesaf.

Adolygiad arbenigeddau bach Iechyd Rhywiol ac Atgenhedlol Cymunedol

Mae Iechyd Rhywiol ac Atgenhedlol Cymunedol (CRSH) yn rhaglen hyfforddi gymharol newydd ac yn arbenigedd bach gyda dwy swydd hyfforddi yng Nghymru yn dechrau yn ST1. Mae'r Gyfadrn Gofal Iechyd Rhywiol ac Atgenhedlol (FSRH) yn pryderu bod y gweithlu ymgynghorol CSRH mewn argyfwng olyniaeth gan yr amcangyfrifir y gallai traean o'r gweithlu meddygol presennol (yng Nghymru a gweddill y DU) ymddeol yn ystod y pum mlynedd nesaf. Mae yna orgyffwrdd sylweddol rhwng Meddygaeth Genhedlol-droethol (GUM) a CSRH, ond hefyd pwyslais gwahanol ar feysydd arbenigedd. Mae ymgynghorwyr GUM yn gweithio'n agos gyda chydweithwyr CSRH i ddarparu gofal HIV a chlefydau cymhleth a drosglwyddir yn rhywiol yn ogystal â gwasanaethau atal cenhedlu sylfaenol. Mae gan arbenigwyr CSRH fwy o arbenigedd mewn atal cenhedlu a gynaeoleg gymhleth, ond mae ganddynt hefyd rai o sgiliau sylfaenol meddyg GUM. Er bod CSRH yn arbenigedd poblogaidd gyda chyfraddau cystadleuaeth uchel ar draws y DU, mae GUM wedi profi heriau recriwtio parhaus gyda swyddi gwag er gwaethaf rowndiau recriwtio lluosog. O ganlyniad i leoedd gwag hirdymor ar y rhaglen GUM yng Nghymru ac am y rhesymau a amlinellwyd uchod, cytunwyd ar symud cyllid dros dro o GUM i alluogi CSRH ar ôl ehangu ar gyfer Awst 2021.

Llawfeddygaeth y Geg, yr Ên a'r Wyneb

Ledled Cymru mae heriau parhaus o ran recriwtio i swyddi meddygon ymgynghorol mewn Llawfeddygaeth y Geg, yr Ên a'r Wyneb (OMFS). Adroddwyd bod swyddi gweigion ar gyfer meddygon ymgynghorol a SAS ym mron pob Bwrdd Iechyd Prifysgol yng Nghymru dros y pum mlynedd diwethaf. Mae hyn er gwaethaf llwyddo i recriwtio hyfforddeion arbenigol ym mron pob rownd recriwtio a lefelau cadw staff rhagorol yn dilyn CCT, sy'n dangos bod allbwn yr hyfforddiant sydd ar y gweill ar hyn o bryd yn annigonol i ddiwallu anghenion y gwasanaeth yng Nghymru. Gyda phoblogaeth sy'n heneiddio a chynnydd sylweddol cysylltiedig mewn canserau croen a malaeneddau eraill yn y pen a'r gwddf, bydd y galw am wasanaethau OMFS yn parhau i godi.

Geneteg Glinigol

Mae'r argymhellion o'r strategaeth genomeg ar gyfer meddygaeth fanwl a lansiwyd gan Lywodraeth Cymru ym mis Gorffennaf 2017 yn adlewyrchu rôl gynyddol bwysig genomeg mewn gofal iechyd yn y dyfodol, rhywbeth a amlygwyd hefyd yn Adolygiad Topol a gyhoeddwyd yn 2019⁵. Mae'r ddau adroddiad yn cydnabod yr angen am fwy o glinigwyr sydd wedi'u hyfforddi yn y maes genomeg, gan gynnwys ymgynghorwyr mewn geneteg glinigol. O ganlyniad i'r strategaeth genomeg ar gyfer meddygaeth fanwl, sicrhawyd bod cyllid ar gael ar gyfer dwy swydd ymgynghorydd amser-llawn newydd yng Ngwasanaethau Genomeg Meddygol Cymru Gyfan (AWMGS). Yn

⁵ [The Topol Review — NHS Health Education England \(hee.nhs.uk\)](https://www.hee.nhs.uk/the-topol-review)

anffodus, nid oedd y gwasanaeth yn gallu recriwtio i'r swyddi hyn gan nad oedd unrhyw hyfforddeion geneteg o Gymru wedi cwblhau eu hyfforddiant bryd hynny ac nid oedd unrhyw ddiddordeb o'r tu allan i Gymru. Nid yw diffyg ymgeiswyr o'r tu allan i Gymru yn anarferol; yn yr 20 mlynedd diwethaf, dim ond un o'r un ar ddeg o feddygon ymgynghorol parhaol a recriwtiwyd i Dde Cymru oedd ddim ar raglen hyfforddi geneteg yng Nghymru. Mae AWMGS felly yn ddibynnol iawn ar raglen hyfforddi Cymru i gyflenwi a chynnal y gweithlu parhaol. Mae gwasanaethau geneteg eraill ar draws y DU mewn sefyllfa debyg ac mae nifer sylweddol o swyddi heb eu llenwi yn genedlaethol.

Niwroffisioleg Glinigol

Arbenigedd bach yw niwroffisioleg glinigol gyda nifer fach o feddygon ymgynghorol wedi'u gwasgaru ledled Cymru, ac mae un ohonynt yn debygol o ymddeol yn ystod y pum mlynedd nesaf. Mae yna adroddiadau am swyddi gwag hirdymor meddygon ymgynghorol ar draws y rhan fwyaf o Fyrddau Iechyd. Mae'r rhaglen hyfforddi yn cynnwys un swydd hyfforddi sy'n wag ar hyn o bryd yn dilyn trosglwyddiad rhwng deoniaeth. Yn hanesyddol mae recriwtio i'r arbenigedd yn heriol gyda swyddi'n parhau'n wag ar y rhaglen yn dilyn rowndiau recriwtio lluosog. Wedi hynny, dechreuodd y ddau hyfforddai blaenorol a gwblhaodd hyfforddiant yng Nghymru swyddi meddygon ymgynghorol yn Lloegr. Ledled y DU mae galw sylweddol am feddygon ymgynghorol niwroffisioleg glinigol. Mae adolygiadau blaenorol gan Lywodraeth Cymru wedi awgrymu y gallai llawer o'r gwaith a gyflawnir gan y gweithlu meddygon ymgynghorol gael ei gyflawni gan ffisiolegwyr nad ydynt wedi'u hyfforddi'n feddygol. Cytunodd Cyd Weithredwyr BIP Bae Abertawe a Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro, Prif Gynghorydd Gwyddonol Llywodraeth Cymru i noddi prosiect niwroffisioleg Cymru gyfan yn 2019 o dan [Fframwaith Cenedlaethol 'Edrych Ymlaen' Gwyddor Gofal Iechyd](#), gan ddod â chydweithwyr niwroffisioleg ledled Cymru ynghyd i nodi materion allweddol y mae niwroffisioleg yn eu hwynebu fel gwasanaeth. Gyda phryderon ynghylch y capasiti hyfforddi presennol, recriwtio a chadw staff yn effeithio ar gynaliadwyedd y rhaglen hyfforddi hon yng Nghymru, rydym yn aros am ganlyniad yr adolygiad hwn cyn gwneud argymhellion pellach.

Ffarmacoleg Glinigol a Therapiwteg

Mae'r rhaglen Ffarmacoleg a Therapiwteg Glinigol (CPT) yn cynnwys dwy swydd ac mae un hyfforddai wedi dechrau'n ddiweddar ym mis Chwefror 2021. Mae recriwtio i'r rhaglen hon wedi bod yn her gyda nifer o flynyddoedd o ymdrechion recriwtio aflwyddiannus. Mae'n rhaglen hyfforddi uwch (recriwtio ar lefel ST3) a chredir bod y ffaith mai ychydig iawn o gysylltiad â CPT sydd gan hyfforddeion yn ystod eu hyfforddiant sylfaen a chraidd yn rhan o'r rheswm dros recriwtio gwael i'r arbenigedd. Gydag ehangiad diweddar o ymgynghorwyr yn CPT ar draws Gogledd Cymru, ynghyd â chynnydd yn y capasiti hyfforddi, byddwn yn archwilio symud y swydd hyfforddi wag bresennol o Dde Cymru i Ogledd Cymru. O fewn yr ehangiad arfaethedig o feddygaeth fewnol, bydd swydd yn cael ei chreu yn CPT i ddarparu amlygiad i'r arbenigedd yn gynharach yng ngyrfa hyfforddai, a all ddylanwadu ar ddewisiadau gyrfa os yw'r profiad hyfforddi yn dda.

Arbenigeddau Diagnostig Microbioleg Feddygol a Chlefydau Heintus

Mae'r galw am ficrobioleg feddygol a chlefydau heintus yn parhau i gynyddu, angen a amlygwyd ymhellach gan Covid-19. Mae yna brinder cenedlaethol cydnabyddedig o staff hyfforddedig microbioleg feddygol/clefydau heintus ac mae'r prinderau hyn hefyd yn bresennol ymysg staff nyrsio a gwyddonol yn y maes arbenigol hwn. Ar draws y sefydliad presennol o feddygon ymgynghorol yn y maes hwn yng Nghymru mae tua 30% o swyddi'n wag ar hyn o bryd a bydd ymddeoliadau rhagamcanol dros y pum mlynedd nesaf yn gwaethygu hyn.

Histopatholeg

Mae'r llwyth gwaith ym maes histopatholeg yn cynyddu flwyddyn ar ôl blwyddyn ac mae cymhlethdod adrodd wedi cynyddu'n aruthrol yn y blynyddoedd diwethaf yn enwedig o ran adrodd am ganser a'r gofynion a thechnoleg sy'n datblygu ar gyfer profion genetig a moleciwlaidd. Bydd maes esblygol genomeg yn cynyddu gofynion gweithlu histopatholeg yn sylweddol. Amlygodd adroddiad Cyfrifiad diweddaraf y Coleg Brenhinol Patholeg fod 36% o staff ymgynghorol yng Nghymru yn 55 oed neu'n hŷn, canran anghymesur o gymharu â gwledydd eraill y DU. Mae angen cynnydd yn nifer y swyddi hyfforddi histopatholeg yng Nghymru i gefnogi anghenion y gweithlu nawr ac yn y dyfodol. Fodd bynnag, mae cadw'r hyfforddeion hyn yn her fawr oherwydd gwahaniaeth sylweddol mewn cyflog rhwng Cymru a Lloegr a chapasiti hyfforddi cyfyngedig i gefnogi ehangu. Mae cyfweliadau ymadael â dau hyfforddai y dyfarnwyd TCC iddynt ym mis Mai 2021 yn cadarnhau bodlonrwydd uchel â'r rhaglen hyfforddi ond tynnodd y ddau sylw at y ffaith bod gwahaniaeth cyflog yn effeithio ar gadw rhai o'u cydweithwyr dan hyfforddiant. Mae gwaith yn mynd rhagddo i archwilio'r materion sy'n ymwneud â chapasiti hyfforddi ac atebion posibl.

Mae'r safleoedd hyfforddi yn Ne Cymru ar derfyn y capasiti hyfforddi, fodd bynnag mae lle i ehangu gan niferoedd bach yng Ngogledd Cymru.

Patholeg Pediatrig ac Amenedigol

Mae patholeg bediatrig ac amenedigol yn arbenigedd cymharol newydd gyda dwy swydd hyfforddi yng Nghymru, sydd bellach yn wag. Mae'r unig hyfforddai i gwblhau hyfforddiant ar y rhaglen hon wedi gorffen yn ddiweddar a dechrau swydd ym Mryste oherwydd diffyg swyddi gwag meddygon ymgynghorol addas yng Nghymru. Gydag un hyfforddwr ymgynghorol yn unig ar y rhaglen, mae recriwtio i'r rhaglen ar stop ar hyn o bryd gan fod yr hyfforddwr presennol yn teimlo na all hyfforddi ar ei ben ei hun.

Radioleg Glinigol

Mae'r rhaglen hyfforddiant radioleg glinigol pum mlynedd wedi gweld ehangiad sylweddol yn y blynyddoedd diwethaf o ganlyniad i argymhellion mewn cynlluniau gweithlu blaenorol. Bydd y niferoedd cynyddol o hyfforddeion radioleg yn arwain at allbwn cynyddol o ddeiliaid CCT o 2023 ymlaen. Sbardunwyd yr ehangu gan yr anghenion a nodwyd gan Fyrddau Iechyd Prifysgol Cymru ac mae'n hanfodol bod BIPau yn dechrau cynllunio ar gyfer yr allbwn hwn ac yn ymrwymo i'w penodi'n ymgynghorwyr. Tynnodd adroddiad cyfrifiad diweddaraf Coleg Brenhinol y Radiolegwyr sylw at broblemau parhaus gyda'r gweithlu radioleg yng Nghymru, a

rhagwelir y bydd 25% o'r gweithlu meddygon ymgynghorol wedi ymddeol erbyn 2024. Er mwyn sicrhau bod y rhaglen hyfforddi yn parhau i gynnal derbyniad o 20 y flwyddyn yn Ne, Canolbarth a Gorllewin Cymru a hyd at ddau y flwyddyn yng Ngogledd Cymru, mae angen ehangu pellach ar gyfer 2022 yn unol ag argymhellion gweithlu'r Academi Ddelweddu.

Radioleg Ymyrrol Niwrol

Mae Niwroradioleg Ymyriadol (INR) yn is-arbenigedd o fewn y rhaglen hyfforddi radioleg glinigol. Ledled Cymru mae angen heb ei ddiwallu mewn INR yn fwyaf arwyddocaol yn y de. Nid yw'r gwasanaeth INR yn Ne Cymru ar hyn o bryd yn cefnogi gwasanaeth thrombectomi mecanyddol llawn i ddiwallu anghenion cleifion sy'n cael strôc pibellau mawr. Mae cymhwyster a reoleiddir gan y GMC mewn thrombectomi mecanyddol yn debygol o gael ei gymeradwyo yn 2021. Bwriad hyn yw galluogi deiliaid CCT presennol sydd â sgiliau cathetr endofasgwlaidd perthnasol, er enghraifft, cardiolegwyr a niwrolawfeddygon, i gael hyfforddiant i gefnogi gwasanaethau thrombectomi mecanyddol yng Nghymru. Fodd bynnag, mae cryn bryder efallai na fydd modd darparu hyfforddiant o'r cymhwyster hwn yng Nghymru ar hyn o bryd. Mae AaGIC yn parhau i drafod ag arweinydd strôc Cymru a chydweithwyr radioleg i archwilio sut y gellid cefnogi hyn. Hyd yn oed os gellir ei gyflawni, mae'r dull hwn yn annhebygol o fynd i'r afael â'r bwlch gwasanaeth ac anghenion cleifion yn hirdymor ac mae gofyniad hefyd i gefnogi hyfforddeion radioleg i gael mynediad i'r hyfforddiant INR perthnasol fel rhan o'u rhaglen hyfforddi. Yn absenoldeb y capasiti hyfforddi presennol, bydd yn rhaid i'r hyfforddiant hwn gael ei ddarparu y tu allan i Gymru yn y lle cyntaf. Mae trefniadau wedi'u rhoi ar waith i dreialu'r dull hwn mewn canolfan arbenigol yn Llundain yn dechrau Chwefror 2022.

Iechyd Meddwl

Mae'r dadansoddiad o gyflenwad a galw ar gyfer hyfforddiant seiciatreg uwch a gwasanaethau cysylltiedig yn amlygu'r angen i gynyddu nifer y swyddi hyfforddi i fynd i'r afael â'r diffygion presennol yn nifer y meddygon ymgynghorol, yr ymddeoliadau a ragwelir gan feddygon ymgynghorol a'r galw am wasanaethau yn y dyfodol.

Mae plant a phobl ifanc, henaint, seiciatreg oedolion cyffredinol ac anableddau dysgu i gyd yn adrodd am heriau sylweddol o ran y gweithlu nawr ac yn y dyfodol. Fodd bynnag, mae gan seiciatreg fforensig weithlu sefydlog GIG o feddygon ymgynghorol gyda meddygon ymgynghorol ifanc a cheir recriwtio a lefelau cadw staff da yn yr arbenigedd. Er bod angen ehangu'r rhaglen hyfforddiant seiciatreg oedolion cyffredinol uwch, nid yw hyn yn cael ei argymhell ar hyn o bryd gan fod recriwtio i'r sefydliad presennol yn parhau i fod yn heriol gyda swyddi gweigion yn parhau; felly, y flaenoriaeth ar gyfer yr arbenigedd hwn yw recriwtio i'r sefydliad presennol cyn ehangu ymhellach. Mae angen mawr hefyd am ehangu ym maes seiciatreg plant a'r glasoed a'r henoed ac mae'r tebygolrwydd o lenwi unrhyw swyddi gwag o fewn yr arbenigeddau hyn yn llawer uwch. Mae recriwtio i hyfforddiant arbenigol seiciatreg uwch yn parhau i fod yn her yn dilyn blynyddoedd olynol o gyfraddau llenwi swyddi isel yn y rhaglen seiciatreg graidd (y ffrwd fwydo); mae amrywiaeth o gymhellion wedi gweld cynnydd mewn recriwtio i seiciatreg graidd dros

yr ychydig flynyddoedd diwethaf, ac rydym yn adolygu effaith hyn ar recriwtio i hyfforddiant seiciatreg uwch.

Aliniad Sylfaenol, Craidd ac Uwch

Wrth adolygu cynlluniau ac argymhellion y gweithlu hyfforddi, mae'n hanfodol bod ystyriaeth gyffredinol yn ystyried yr hyfforddiant sydd ar y gweill o'r sylfaen i'r craidd ac yna i hyfforddiant uwch lle bo'n berthnasol. Bydd unrhyw gynnydd neu ostyngiad yn nifer y swyddi yn effeithio ar aliniad rhwng graddau hyfforddi a recriwtio a chadw staff dilynol i'r arbenigedd.

Aliniad Sylfaen i Graidd

Yn 2019 rhannwyd achos busnes gyda Llywodraeth Cymru yn amlinellu'r angen i ehangu swyddi hyfforddi ar lefel sylfaen i fynd i'r afael â'r heriau sydd gennym yn yr arfaeth hyfforddi yn awr ac yn y dyfodol gydag allbwn Ysgol Feddygol ehangach a chynnydd ar draws rhaglenni hyfforddiant arbenigol fel y manylir ar hyn mewn cynlluniau addysg a gweithlu blaenorol. Roedd y papur yn argymhell rhaglen ehangu fesul cam a fyddai'n dechrau ym mis Awst 2020 gyda chynnydd i swyddi blwyddyn sylfaen un a blwyddyn dau yn ofynnol dros gyfnod o bum mlynedd fel y nodir yn nhabl tri.

Tabl tri – Rhaglen Ehangu Sylfaen Arfaethedig

	Nifer swyddi F1	Nifer swyddi F2
<i>Awst 2020</i>	351 (+12)	339
<i>Awst 2021</i>	381 (+30)	351 (+12)
<i>Awst 2022</i>	411 (+30)	381 (+30)
<i>Awst 2023</i>	450 (+39)	411 (+30)
<i>Awst 2024</i>	450	450 (+39)

Aliniad Craidd i Uwch

Mae'r argymhellion gweithlu meddygol a ymgorfforir yn y papur hwn ar gyfer y nifer a dderbynnir ym mis Awst 2022 yn cynnwys ehangu rhaglenni hyfforddiant uwch i sicrhau bod yr allbwn yn cyd-fynd â'r gweithlu meddygon ymgynghorol fydd eu hangen yn y dyfodol. Fodd bynnag, bydd angen i ymgeiswyr ar gyfer y rhaglenni uwch hyn fod wedi cwblhau hyfforddiant craidd neu gyfwerth i fod yn gymwys i wneud cais. O ganlyniad, mae adolygiad sy'n ystyried aliniad ein rhaglen graidd i raglen uwch wedi'i gynnal i ganfod pa effaith y gallai ehangu swyddi ar y lefel uwch ei chael os na wneir unrhyw newid i'r ffrydiau bwydo.

Meddyginiaeth Fewnol

Yn y papur hwn mae argymhellion i gynyddu nifer y rhaglenni meddygaeth uwch (oncoleg glinigol a meddygol, geneteg glinigol, rhiwmatoleg a meddygaeth liniarol). Mae recriwtio i feddygaeth fewnol eisoes wedi bod yn her, fodd bynnag, yn dilyn newidiadau i'r cwricwlwm a symud i raglen tair blynedd yn lle dwy flynedd, mae modd ailddosbarthu swyddi ar draws y tair blynedd. Fodd bynnag, mae hyn wedi lleihau nifer yr hyfforddeion sy'n symud ymlaen drwy'r rhaglen meddygaeth fewnol a fydd yn ei dro yn lleihau allbwn y rhaglen a'r hyfforddeion sy'n gymwys i wneud cais am hyfforddiant meddygol uwch a symud ymlaen iddo. Y gymhareb ar hyn o bryd yw 1:1 o ran niferoedd sy'n cwblhau hyfforddiant meddygaeth fewnol a swyddi a hysbysebir ar gyfer hyfforddiant uwch. Fodd bynnag, wrth i ehangu ar draws y rhaglenni uwch barhau, bydd y gymhareb hon yn lleihau yn y blynyddoedd i ddod.

Seiciatreg Graidd

Yn y papur hwn, mae argymhellion wedi'u cynnwys i gynyddu nifer y swyddi hyfforddi mewn rhaglenni seiciatreg uwch (seiciatreg plant a'r glasod a'r henoed). Yn ogystal â hyn mae swyddi gwag hirdymor ar draws y rhaglen uwch heb ddigon o ymgeiswyr addas ar hyn o bryd. Rhaid i ymgeiswyr ar gyfer hyfforddiant seiciatreg uwch fod wedi cwblhau hyfforddiant craidd neu ddangos cywerthedd. Yn dilyn blynyddoedd o heriau recriwtio sylweddol mae'r rhaglen hyfforddiant seiciatreg graidd wedi gallu dangos cyfraddau llenwi o 100% dros yr ychydig flynyddoedd diwethaf a fydd yn darparu trwygyrch o ymgeiswyr mwy cymwys ar gyfer hyfforddiant uwch. Fodd bynnag, mae'r cyfraddau sy'n cwblhau hyfforddiant craidd ar hyn o bryd yn parhau i fod yn rhy isel i fynd i'r afael â'r lefelau swyddi gwag sylweddol ar draws yr holl feysydd hyfforddiant seiciatreg uwch felly argymhellir ehangu'r rhaglen hon i fodloni galw'r gweithlu presennol ac yn y dyfodol ar draws y maes arbenigedd hwn. Mae risg y gallai'r ehangiad sylweddol o swyddi seiciatreg craidd ledled Lloegr effeithio ar gyfraddau llenwi'r swyddi craidd hyn yng Nghymru, ond ystyrir ei bod yn bwysig ceisio alinio'r lefel craidd ac uwch a chynyddu'r nifer a dderbynnir ar lefel graidd.

Coesyn Cyffredin Gofal Aciwt ac Anaestheteg Graidd

Mae'r rhaglen Coesyn Cyffredin Gofal Aciwt (ACCS) yn cynnwys dwy flynedd yn cylchdroi ar draws meddygaeth frys, meddygaeth gofal dwys, anaestheteg a meddygaeth aciwt cyn dwy flynedd olaf yn yr arbenigedd 'rhiant'. Y rhaglen hon yw'r rhaglen fwydo ar gyfer hyfforddiant meddygaeth frys uwch ac mae'n darparu cyfleoedd hyfforddi parhaus ar gyfer hyfforddeion meddygaeth frys, gan ddileu'r angen i wneud cais am y rhaglen meddygaeth frys uwch. Er mwyn sicrhau aliniad priodol rhwng ACCS a'r rhaglen feddygaeth frys uwch, mynd i'r afael â chyfraddau athreulio o fewn y rhaglen ac ehangu deiliaid CCT i ateb y galw am wasanaethau, mae gofyniad o hyd i gynyddu nifer yr hyfforddeion sy'n dilyn llwybr meddygaeth frys ACCS. Er y gall recriwtio i hyfforddiant meddygaeth frys ddigwydd yn ST3/ST4 hefyd, mae hwn yn opsiwn llai deniadol i hyfforddeion ac mae wedi bod yn ddull llawer llai llwyddiannus yng Nghymru.

Mae hyfforddeion sydd wedi dilyn rhaglen anaestheteg ACCS yn llawer mwy tebygol o gael achrediad deuol a hyfforddi mewn Meddygaeth Gofal Dwys (ICM) ac anestheteg.

Ar gyfer yr hyfforddeion hynny sy'n mynd i mewn i ICM nad ydynt wedi cwblhau rhaglen ACCS, mae angen iddynt gymryd amser allan o'r rhaglen ar unwaith i ennill y sgiliau angenrheidiol mewn meddygaeth frys a meddygaeth aciwt cyn dechrau hyfforddiant ICM. Mae hyn yn creu bylchau dros dro yn rhaglen a llwybr ICM. Er mwyn bodloni galw ICM yn y dyfodol rydym yn argymhell cynnydd yn nifer y swyddi ar raglen anaestheteg ACCS. Bydd swyddi anaestheteg craidd presennol yn cael eu trosi i swyddi anaestheteg ACCS, fodd bynnag er mwyn galluogi cwblhau'r rhaglen bydd angen swyddi ychwanegol mewn meddygaeth frys a meddygaeth aciwt.

Ym mis Awst 2022, cyflwynir y llwybr hyfforddi anaestheteg newydd a fydd yn gweld hyfforddiant craidd yn cynyddu o flwyddyn (o ddwy i dair blynedd) a hyfforddiant uwch yn lleihau o'r un faint (o bump i bedair blynedd). Er mwyn cynnal allbwn gofynnol y rhaglen uwch i fodloni'r galw rhagamcanol o feddygon ymgynghorol a sicrhau aliniad rhwng hyfforddiant craidd ac uwch wrth symud ymlaen, bydd angen cynnydd bach mewn swyddi ar y rhaglen anaestheteg graidd.

Blaenoriaethau gweithlu ychwanegol Meddyginiaeth Iechyd y Cyhoedd

Mae ymateb pandemig Covid-19 wedi amlygu heriau hirsefydlog o fewn meddygaeth iechyd y cyhoedd gan amlygu gwaith diogelu iechyd ac epidemioleg ochr yn ochr â gwaith ehangach yr arbenigedd o ran penderfynyddion anghydraddoldebau iechyd. Bydd yr angen bod meddygaeth iechyd y cyhoedd fynd i'r afael â'r effaith ôl-bandemig ar iechyd, llesiant ac anghydraddoldebau yn cadw'r galw ar yr arbenigedd yn uwch am flynyddoedd lawer a bydd yn golygu bod angen ehangu'r gweithlu.

Rheumatoleg

Ledled y DU amcangyfrifir bod 40% o swyddi rheumatoleg heb eu llenwi gyda throsiant uchel o swyddi mewn rhai ardaloedd, gan gynnwys rhannau o Gymru sydd â swyddi gwag hirsefydlog. Mae'r galw am wasanaethau rhiwmatoleg yn cynyddu ac mae ehangu meddygon ymgynghorol yn mynd rhagddo mewn rhannau eraill o'r DU. Mae hyn i ateb y galw hwn ochr yn ochr â mentrau i wella amseroedd aros a'r gofyniad am driniaeth gynnar a dwys ar gyfer arthritis llidiol yn dilyn datblygu cyffuriau newydd sy'n trawsnewid canlyniadau cleifion. Mae sawl canolfan yng Nghymru wedi amlinellu'n benodol yr angen i ehangu eu gweithlu meddygon ymgynghorol, ac mae swyddi gwag hirsefydlog mewn canolfannau eraill yng Nghymru. Mae'r angen am y gwasanaeth wedi'i ddwysáu gan y bu'n ofynnol i hyfforddeion hyfforddi yn ddeuol gyda meddygaeth gyffredinol am yr ychydig flynyddoedd diwethaf ac mae mwy yn dewis cefnogi gwasanaethau meddygaeth gyffredinol fel ymgynghorwyr gan leihau'r gyfran o'u hamser i gefnogi darpariaeth gwasanaeth rhiwmatoleg.

Gastroenteroleg – Hepatoleg

Ar hyn o bryd nid oes unrhyw ddarpariaeth i hyfforddeion gastroenteroleg Cymru ymgymryd â hyfforddiant hepatoleg uwch sy'n arwain at achrediad is-arbenigedd mewn hepatoleg. Dros y blynyddoedd diwethaf bu'n rhaid i hyfforddeion o Gymru wneud cais am y swyddi hyn yn Lloegr/yr Alban ac adleoli; dychwelodd dros hanner y rhai a symudodd yn ol i Gymru i fod yn hepatolegwyr ymgynghorol. Clefyd yr afu

yw'r achos mwyaf cyffredin o farwolaethau cynamserol ymhlith dynion yn y DU ac mae wedi arwain at gynnydd mawr mewn cyfnodau cleifion allanol a chleifion mewnol. Yn ystod y pum mlynedd diwethaf, mae 50% o swyddi ymgynghorwyr gastroenteroleg a hepatoleg a hysbysebwyd, yn enwedig mewn ysbytai cyffredinol dosbarth yn y DU, wedi bod yn wag oherwydd tangyflenwad o ddeiliaid CCT. Mae angen ehangiad sylweddol mewn ymgynghorwyr hepatoleg, yn ôl data'r gweithlu a'r angen i wella canlyniadau i gleifion â chlefyd yr afu. O fis Medi 2022 gyda chyflwyniad y cwricwlwm hyfforddi newydd, bydd hyfforddeion gastroenteroleg yn ymgymryd â dwy flynedd o hyfforddiant craidd mewn gastroenteroleg a hepatoleg a bydd gan hyfforddeion ddewis o dreulio'r ddwy flynedd olaf yn astudio gastroenteroleg luminal neu hepatoleg. Ar hyn o bryd byddai'n rhaid i hyfforddeion Gastroenteroleg gael eu hachredu gan is-arbenigedd mewn hepatoleg i ddod yn hepatolegwyr ymgynghorol. Cyflawnir yr achrediad is-arbenigedd trwy dreulio naw mis mewn uned hyfforddi hepatoleg lefel dau a thri mis mewn canolfan drawsblannu yn Llundain i fynd i'r afael â gofynion hyfforddi.

Pediatreg

Mae Trosolwg o'r Cyfrifiad Gweithlu diweddaraf gan y Coleg Brenhinol Pediatreg ac Iechyd Plant (RCPCH) yn amcangyfrif bod y galw am feddygon ymgynghorol pediatrig yn y DU 21% yn uwch na'r gweithlu a oedd ar waith yn 2017. Mae'r adroddiad yn nodi bod y galw am staff bediatreg yn cynyddu gan nodi bod derbyniadau brys pediatrig wedi cynyddu 17.2% yng Nghymru rhwng 2013/14 a 2016/17. Bu cynnydd hefyd yn nifer y plant sy'n dod i ofal sylfaenol a gofal eilaidd yn ogystal â chynnydd mewn achosion damweiniau ac achosion brys pediatrig. Mae gan weithlu meddygon ymgynghorol pediatreg broffil oedran gweddol gyfartal yng Nghymru, ond amlygodd data Cyfrifiad RCPCH 2017 fod 49% o feddygon ymgynghorol yng Nghymru yn 50 oed neu'n hŷn. O fewn y rhaglen hyfforddi, mae symudiad tuag at hyfforddiant llai nag amser llawn (LTFT) gyda chyfraddau ym maes pediatreg wedi cynyddu ledled y DU. Gyda bron i 75% o hyfforddeion pediatrig y DU bellach yn fenywod, mae cyfran yr hyfforddeion sy'n dewis hyfforddi LTFT yn debygol o gynyddu ymhellach, ac mae data cynnar yn awgrymu y gallai hyn hefyd drosi'n gynnydd mewn gweithio rhan-amser ar raddfa ymgynghorydd. Mae'r cynnydd yn nifer yr hyfforddeion sy'n dewis hyfforddi LTFT, ynghyd â gwneud y gweithlu yn fwy benywaidd a mwy o absenoldebau mamolaeth, yn arwain at gynnydd yn y bylchau yn y rota, yn enwedig yn rhan uwch y rhaglen (ST4+). Mae Pediatreg yn rhaglen hyfforddi sy'n cael ei rhedeg drwodd yn bennaf gyda'r rhan fwyaf o recriwtio yn digwydd ar lefel ST1. Mae hyfforddeion yn aml yn dechrau'r rhaglen gan weithio 100% cyfwerth ag amser llawn (WTE) ar lefel ST1, gydag o leiaf 30% yn gostwng i 60-80% cyfwerth ag amser llawn erbyn ST4 ac felly mae angen i'r derbyniad yn ST1 adlewyrchu'r newid hwn yn y patrwm gweithio.

Practis Cyffredinol

Yn gynnar yn 2019, cefnogodd Llywodraeth Cymru AaGIC i gynyddu ei darged mewnbnw hyfforddiant meddygon teulu o 136 i 160 gyda'r opsiwn i recriwtio hyd at 200 pe bai ymgeiswyr addas ar gael. Mae gallu hyfforddi meddygon teulu wedi cynyddu'n sylweddol i gefnogi'r ehangu hwn. Darparwyd y ffenestr darged hon gan wybod y byddai amrywioldeb yn y dyfodol o ran nifer yr ymgeiswyr sy'n pasio asesiadau dethol, a hefyd capasiti lleoliadau rhwng y terfynau hyn, yn debygol o

amrywio rhywfaint o flwyddyn i flwyddyn. Mae hyn yn dibynnu ar gapasiti hyfforddi, nifer yr ymgeiswyr a nifer yr ymgeiswyr sydd angen estyniadau i hyfforddiant, a fydd yn anochel yn cynyddu o ganlyniad i'r cynnydd yn y nifer a dderbynnir a ffactorau cysylltiedig â Covid-19.

Yn 2019, cafodd 187 o feddygon eu recriwtio'n llwyddiannus i hyfforddiant meddygon teulu yng Nghymru. Yn 2020, cynyddodd y nifer hwn i 200. Mae AaGIC yn cwmpasu dulliau i helpu i ddeall lefelau gweithlu meddygon teulu cymwys presennol Cymru ac i helpu i ddatblygu ffyrdd o ragweld y gweithlu gofynnol yn y dyfodol. Bydd y mentrau hyn yn helpu i lywio gwelliannau yn y dyfodol i'r ffenestr darged ar gyfer recriwtio i hyfforddiant arbenigol meddygon teulu yng Nghymru. **Yn y cyfamser, rydym yn argymhell bod y targed presennol o 160 o bobl yn cael eu derbyn y flwyddyn, gydag opsiwn i or-recriwtio i 200 pan fo hynny'n ymarferol, yn cael ei gynnal.**

Argymhellion Gweithlu ar gyfer 2022/23

Yn dilyn adolygiad cynhwysfawr o'r holl wybodaeth a data sydd ar gael i AaGIC, mae'r tabl isod yn manylu ar yr argymhellion ar gyfer 2022/23.

Gofal Heb ei Drefnu	
<i>Meddyginiaeth Frys</i>	Ni argymhellir unrhyw gynnydd ar gyfer y rhaglen meddygaeth frys uwch ar gyfer 2022 (gweler yr adran gofal heb ei drefnu am ragor o fanylion). I'w adolygu eto ar gyfer 2023.
<i>Anaesthetig uwch</i>	Cynnydd o dair swydd anesthetig uwch.
<i>Meddygaeth Gofal Dwys</i>	Cynnydd o bedair swydd rhaglen hyfforddiant uwch
Gofal Canser	
<i>Oncoleg Glinigol</i>	Cynnydd o bedair swydd hyfforddiant uwch ychwanegol gan weithredu ail flwyddyn y cynnig i ehangu pedair swydd y flwyddyn am bum mlynedd.
<i>Oncoleg Feddygol</i>	Cynnydd o dair swydd hyfforddiant uwch ychwanegol gan weithredu ail flwyddyn y cynnig i ehangu tair swydd y flwyddyn am bum mlynedd.
<i>Meddyginiaeth Liniarol</i>	Cynyddu hyfforddiant meddygaeth liniarol o ddwy swydd ar gyfer Awst 2022 a dwy swydd arall ar gyfer Awst 2023.
Adolygiad Arbenigedd Bach	

<i>Iechyd Atgenhedol Rhywiol a Chymunedol (CSRH)</i>	Trosi un o'r swyddi GUM dros dro i CSRH gan ddefnyddio cyllid presennol i alluogi apwyntiad ychwanegol i CSRH ar gyfer 2021 os yn bosibl ond os nad 2022.
	Argymhell cynnydd o ddwy swydd CSRH ar gyfer Awst 2022
	Archwilio opsiynau ar gyfer cynyddu amlygiad i CSRH a GUM ar y Rhaglen Sylfaen ac ar gyfer GUM o fewn Meddygaeth Fewnol.
<i>Llawfeddygaeth y Geg, yr Ên a'r Wyneb (OMFS)</i>	Cynyddu rhaglen hyfforddi OMFS o ddwy swydd ym mis Awst 2022.
<i>Geneteg Glinigol</i>	Cynyddu'r rhaglen hyfforddi geneteg glinigol o ddwy swydd ym mis Awst 2022. <i>Nodyn - adnabwyd cytundeb a chyllid dros dro i alluogi un swydd i ddechrau ym mis Awst 2021.</i>
<i>Niwroffisioleg Glinigol</i>	Aros am argymhellion yr adolygiad o'r gweithlu Niwroffisioleg.
	Ystyrir hwn yn arbenigedd hyfforddi bregus ac agored i niwed.
<i>Ffarmacoleg Glinigol a Therapiwteg (CPT)</i>	Cadw'r ddwy swydd yn CPT a'u hadolygu ar gyfer 2023. Ystyried y posibilrwydd o symud un swydd i Ogledd Cymru.
	Cynyddu amlygiad i CPT yn ystod hyfforddiant meddygaeth fewnol i gynyddu recriwtio yn yr arbenigedd.
Arbenigeddau Diagnostig	
<i>Microbioleg Feddygol/ Clefydau Heintus</i>	Cynyddu tair swydd microbioleg feddygol/clefydau heintus yn gweithredu blwyddyn tri o gynllun i gynyddu swyddi bob blwyddyn am bum mlynedd.
<i>Radioleg Glinigol</i>	Cefnogi'r ehangu a argymhellir yn ôl yr angen i benodi 22 hyfforddai ar gyfer derbyniad 2022 gydag 20 yn y De a dau yn y gogledd.
	Creu swydd INR a fydd yn cylchdroi yn ôl yr angen i ganolfannau arbenigol yn Lloegr er mwyn galluogi hyfforddeion Cymru i gael yr hyfforddiant y mae angen mawr amdano.
<i>Histopatholeg</i>	Cynyddu hyfforddiant histopatholeg yng Ngogledd Cymru o un swydd ar gyfer Awst 2022.
	Cynnal adolygiad brys i archwilio datrysiadau i'r heriau o ran capasiti hyfforddi o fewn histopatholeg a phediatreg a phatholeg amenedigol i wneud argymhellion i Brif Weithredwyr ym mis Mehefin 2022.
Iechyd Meddwl	
<i>Seiciatreg Plant a'r Glasoed</i>	Gogledd Cymru – cynyddu o ddwy swydd ar gyfer 2022. <i>Nodyn - nodwyd cytundeb a chyllid dros dro i alluogi un o'r swyddi hyn i ddechrau ym mis Awst 2021 fel rhan o gyflwyniad graddol.</i> De Cymru – cynyddu o ddwy swydd ar gyfer 2022 ac adolygu ymhellach ar gyfer 2023 unwaith y bydd adolygiad AaGIC o'r gweithlu iechyd meddwl wedi

	adrodd ar ei ganfyddiadau.
<i>Seiciatreg henaint</i>	Cynyddu o ddwy swydd hyfforddi ar gyfer 2022, dwy ar gyfer 2023 a dwy arall ar gyfer 2024. Gydag adolygiad unwaith y bydd adolygiad AaGIC o'r gweithlu iechyd meddwl wedi adrodd ar ei ganfyddiadau.
<i>Seiciatreg Gyffredinol i Oedolion</i>	Peidio â gwneud unrhyw newidiadau i lefel bresennol y swyddi ar y rhaglen seiciatreg oedolion gyffredinol ac adolygu ymhellach ar gyfer 2023 unwaith y bydd adolygiad AaGIC o'r gweithlu iechyd meddwl wedi adrodd ar ei ganfyddiadau.
<i>Seiciatreg Fforensig</i>	Peidio â gwneud unrhyw newidiadau i lefel bresennol y swyddi ar y rhaglen seiciatreg fforensig ac adolygu ymhellach ar gyfer 2023 unwaith y bydd adolygiad AaGIC o'r gweithlu iechyd meddwl wedi adrodd ar ei ganfyddiadau.
<i>Anableddau Dysgu</i>	Trosi swydd LD/CAMHS a rennir yng Ngogledd Cymru i LD a thrwy hynny gynyddu'r rhaglen o un swydd. Adolygu ymhellach ar gyfer 2023 unwaith y bydd adolygiad AaGIC o'r gweithlu iechyd meddwl wedi adrodd ar ei ganfyddiadau.

Aliniad Rhaglen Sylfaenol, Craidd ac Uwch	
<i>Sylfaen</i>	Cynyddu nifer y swyddi blwyddyn sylfaen un i 30 a swyddi blwyddyn sylfaen dau i 30 ar gyfer Awst 2022 fel y nodir yn yr achos busnes ehangu sylfaen.
<i>Meddygaeth Frys ACCS</i>	Ehangir rhaglen ACCS gan bedair swydd arall ar gyfer 2022 a dwy swydd arall yn 2023. Bydd hyn yn cwblhau datblygiad rhaglen Bangor ac yn galluogi creu rhaglen newydd yng Nghaerdydd i fanteisio i'r eithaf ar y capasiti hyfforddi presennol.
<i>Anaestheteg ACCS</i>	Bydd pum swydd newydd yn cael eu creu mewn meddygaeth frys a meddygaeth aciwt i alluogi creu rhaglenni anaestheteg ACCS i gefnogi'r aliniad â hyfforddiant gofal dwys.
<i>Anaestheteg</i>	Cynnydd o bum swydd rhaglen hyfforddi craidd i sicrhau aliniad rhwng rhaglenni craidd ac uwch ac i fodloni gofynion y cwricwlwm hyfforddi a gofynion LIFT wrth symud ymlaen.
<i>Meddyginiaeth Fewnol</i>	Cynyddu hyfforddiant meddygaeth fewnol gan 12 swydd ar gyfer Awst 2022.
<i>Seiciatreg Graidd</i>	Cynyddu hyfforddiant seiciatreg craidd o wyth swydd ar gyfer Awst 2022.
Meysydd blaenoriaeth gweithlu ychwanegol	
<i>Meddyginiaeth Iechyd y Cyhoedd</i>	Mae recriwtio i swyddi hyfforddi presennol i'w gynyddu ac i gefnogi'r cyllid hwn mae angen dwy swydd ar gyfer 2022 a tair swydd ar gyfer 2023. Dylid ymgymryd â gwaith i gynyddu diddordeb cyfredol meddygon iau yn yr arbenigedd i'r eithaf. Mae hyn yn cynnwys darparu lleoliadau hyfforddiant sylfaen mewn meddygaeth iechyd y cyhoedd o fewn y rhaglen ehangu sylfaen.
<i>Rheumatoleg</i>	Cynyddu hyfforddiant rhiwmatoleg o ddwy swydd ar gyfer Awst 2022 a dwy swydd arall ar gyfer Awst 2023.
<i>Gastroenteroleg – swydd Arbenigwr Hepatoleg</i>	I greu un swydd is-arbenigedd hepatoleg ar gyfer Awst 2022 gyda thri mis o'r amser hwn yn cael ei dreulio mewn canolfan arbenigol y tu allan i Gymru.
<i>Pediatreg</i>	Cynnydd o bedair swydd ST3 i alluogi'r niferoedd cynyddol o hyfforddeion a grëwyd yn 2020 a 2021 i symud ymlaen drwy'r rhaglen hyfforddi ac i flaenlwytho'r rhaglen i wneud y mwyafrif o WTE% o ST4 ymlaen.
<i>Practis Cyffredinol</i>	Cynnal y targed presennol o dderbyn 160 y flwyddyn, gydag opsiwn i or-recriwtio i 200 pan fo hynny'n ymarferol.

Heriau Gweithlu Meddygol

Mae'r adolygiad hwn o'r gweithlu wedi amlygu nifer o themâu allweddol y mae angen rhagor o waith arnynt a'u hystyried dros y 12 mis nesaf.

Cynhwysedd Hyfforddi: Mae cyfleoedd anaestheteg i ddechreuwr ar hyn o bryd yn cyfyngu ar ein gallu i ehangu llwybr meddygaeth frys ACCS i'r gyfradd sydd ei hangen i gynhyrchu digon o ymgeiswyr ar gyfer y rhaglen meddygaeth frys uwch i fodloni gofynion gweithlu meddygon ymgynghorol yn y dyfodol. Yn yr un modd, o fewn histopatholeg mae angen clir am y gweithlu i ehangu niferoedd hyfforddiant o fewn yr arbenigedd hwn, fodd bynnag mae gallu hyfforddi, yn enwedig yn y De, yn cyfyngu ar opsiynau Cymru i gyflawni hyn.

Arbenigeddau bregus: Mae recriwtio wedi'i rewi ym maes pediatreg a phatholeg amenedigol eleni oherwydd nad oes digon o hyfforddwyr ar y rhaglen i ddarparu hyfforddiant cynaliadwy. Mae'r rhaglen meddygaeth alwedigaethol hefyd wedi'i gohirio oherwydd bod yr opsiynau hyfforddi cynaliadwy yn gyfyngedig. Mae'r niwroffisioleg glinigol bellach hefyd heb ei llenwi gyda phryderon ynghylch cynaliadwyedd ar draws y rhaglen hon lle mae hyfforddwyr yn dameidiog ledled Cymru. Mae angen adolygiad manwl o'r rhaglenni bach bregus hyn er mwyn canfod y camau gweithredu mwyaf priodol i lywio'r gweithlu a chynlluniau cyflawni ar gyfer Cymru yn y dyfodol.

8. Deintyddol

Darperir gofal iechyd y geg yng Nghymru yn bennaf mewn lleoliadau gofal sylfaenol gyda chontractwyr annibynnol mewn practisau deintyddol cyffredinol, ond mae gwasanaethau deintyddol yn gweithredu ar draws pob sector gofal iechyd. Mae'r tîm deintyddol yn darparu gwasanaethau deintyddol brys arferol, brys a thu allan i oriau arferol. Mae gofal deintyddol arbenigol hefyd ar gael mewn lleoliadau gofal sylfaenol ac eilaidd. Ymgwymerir â'r rhan fwyaf o hyfforddiant arbenigol deintyddol yn Ysgol Ddeintyddol Caerdydd ac Ysbytai Cyffredinol Dosbarth mewn Byrddau Iechyd Lleol.

Er mwyn diwallu anghenion iechyd y geg yn awr ac yn y dyfodol, mae tystiolaeth yn awgrymu bod angen mwy o fynediad at dimau deintyddol, yn benodol y gweithwyr proffesiynol hynny all ymdrin ag anghenion poblogaeth sy'n heneiddio ac sy'n fwy agored i niwed. Mae'r pwyslais ar ofal deintyddol yn debygol o symud o driniaethau lluosog i atal afiechyd ac mae'r tîm deintyddol mewn sefyllfa dda i fynd i'r afael â hyn. Bydd cyflwyno diwygiadau i'r contract deintyddol yn caniatáu mwy o gyfranogiad gan Weithwyr Proffesiynol Gofal Deintyddol (DCP) a fyddai'n caniatáu i gapasiti'r system gyfan, gan gynnwys y rheini sy'n gweithio ar draws y sector cymunedol, gynyddu.

Mae angen hyfforddi niferoedd uwch o staff deintyddol ymgynghorol/arbenigol, ynghyd â gweithwyr proffesiynol gofal proffesiynol â sgiliau ychwanegol i ddiwallu'r anghenion a nodwyd. Yn gyffredinol, nid oes gan Gymru broblem o ran recriwtio gweithwyr deintyddol proffesiynol israddedig, ond mae diffyg arbenigedd deintyddol gan fod methiant i gadw llawer o'r gweithwyr proffesiynol ifanc sydd wedi'u hyfforddi. Mae angen datblygu polisiau i ddenu ac annog gweithwyr deintyddol proffesiynol i hyfforddi, byw a gweithio yng Nghymru yn yr hirdymor i gynnal cyflenwad y gweithlu.

Cynllunio'r gweithlu – Hyfforddiant Deintyddol Arbenigol (DST) – mae gwaith wedi dechrau i ymgorffori'r DST yn y cylch cynllunio ar gyfer cynllun comisiynu addysg a hyfforddiant blynyddol AaGIC. Bydd hyn yn sicrhau bod swyddi'n cael eu comisiynu a hyfforddiant yn cael ei ddarparu mewn meysydd sydd ag angen yn seiliedig ar dystiolaeth.

Cynllunio'r gweithlu – Deintyddion â Sgiliau Gwell (DES) – un o nodau allweddol Cymru lachach yw darparu mynediad cyflym a chynyddol i gleifion at wasanaethau arbenigol yn agos at eu cartref, gan leihau atgyfeiriadau diangen i ofal eilaidd. Mae AaGIC yn bwriadu datblygu fframwaith sgiliau gwell i ddeintyddion Cymru gyfan a fydd yn rhoi sicrwydd ansawdd i'r rhai sy'n dymuno dilyn y lefel nesaf o hyfforddiant i ddarparu gwasanaethau arbenigol mewn practisau deintyddol cyffredinol. Bydd Byrddau Iechyd yn gallu comisiynu gwasanaethau'r rhai sydd wedi'u hyfforddi i ddiwallu anghenion lleol.

Cynllunio'r gweithlu – Gweithwyr Gofal Deintyddol Proffesiynol (DCP) – hyd yma ychydig o wybodaeth gyfredol sydd ar gael am weithlu'r DCP i ddangos anghenion y gweithlu, hyfforddiant ac addysg. Mae hwn yn faes blaenoriaeth ar gyfer deintyddiaeth ac AaGIC gan fod y gweithlu hwn yn sail i lawer o'r diwygiadau i'r system mewn gofal deintyddol sylfaenol. Byddwn yn gweithio gyda chydweithwyr dadansoddi'r gweithlu yn AaGIC i fynd i'r afael â hyn.

Byddwn yn ymgysylltu ag amrywiaeth o randdeiliaid allweddol i ofyn cwestiynau cwrpasu penodol ynghylch anghenion datblygu gweithwyr gofal deintyddol proffesiynol o ran bodloni disgwyliadau Cymru lachach, a chyhoeddiad Edrych Ymlaen y bydd CDO yn ei gynhyrchu yn yr ychydig fisoedd nesaf, i gefnogi'r newid system gyfan y bydd deintyddiaeth yn ei fabwysiadu yn ddiweddarach yn 2021 ac ymlaen i 2022.

Rydym am allu rhoi'r pwyslais manwl a chywir ar ddarparu'r sgiliau a'r cymwyseddau sydd eu hangen ar y gweithlu er mwyn i ni allu diwallu anghenion ein defnyddwyr gwasanaethau heddiw ac yfory. Bydd hyn yn adeiladu ar gapasiti a gallu o fewn ein gweithlu deintyddol presennol. Mae cynllunio gweithlu yn awgrymu bod 80% o weithlu yfory yn eu swyddi heddiw.

Byddwn yn gweithio gyda chydweithwyr yn y Gyfadran Cymru Gyfan ar gyfer Gweithwyr Proffesiynol Gofal Deintyddol i nodi llwybrau gyrfa a llwybrau hyfforddi ar gyfer Gweithwyr Proffesiynol Gofal Deintyddol, gan ymgysylltu â'r ymgyrch Gwnaed yng Nghymru. Byddai hyn yn cefnogi llwybr cadarnhaol ymhellach ar gyfer denu a chadw staff i rôl nyrs ddeintyddol ac yn helpu i gefnogi strwythur gyrfa ar gyfer gweithwyr gofal deintyddol proffesiynol.

Meysydd Blaenoriaeth y Gweithlu**Gofal Critigol**

Ym mis Gorffennaf 2018, cyhoeddodd y Gweinidog dros Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol £15 miliwn ychwanegol ar gyfer gofal critigol yng Nghymru. Sefydlwyd grŵp gorchwyl a gorffen a gyflwynodd argymhellion i Lywodraeth Cymru ym mis Gorffennaf 2019 ar y gweithlu. Cydnabyddir bod Covid-19, a ddechreuodd ym mis Mawrth 2020, wedi effeithio ar gynlluniau gweithredu'r Bwrdd Iechyd ar gyfer gofal critigol, wrth i gynllunio brys ar gyfer y pandemig weld ehangu ar unwaith mewn capasiti gofal critigol ar draws yr holl fyrddau iechyd. Mae Llywodraeth Cymru wedi sefydlu grŵp diwygiedig i ystyried materion gweithlu yn y maes hwn ac mae AaGIC yn rhanddeiliad allweddol yn y grŵp hwn, gan gynnwys fel cynrychiolydd ar grŵp y DU sy'n trafod addysg a hyfforddiant ar gyfer nyrsio gofal critigol.

Mae AaGIC wedi adolygu cynlluniau blynyddol Byrddau Iechyd o ran cynllunio'r gweithlu ar gyfer y gweithlu gofal critigol ac i lywio argymhellion penodol yn y cynllun addysg a hyfforddiant ac mewn perthynas â hyfforddiant meddygol hefyd. Bydd AaGIC yn blaenoriaethu ceisiadau am gyllid ar gyfer hyfforddiant ymarfer estynedig ar gyfer gofal critigol.

Diagnosteg

Mae nifer o ddogfennau strategol wedi'u cyhoeddi yn ystod y pum mlynedd diwethaf sy'n amlinellu'r materion a'r angen am newid mewn gwasanaethau diagnostig. Mae'r pandemig diweddar hefyd wedi tynnu sylw at bwysau ar y gwasanaethau hyn sydd wedi arwain at gynnydd yn y galw, yn rhannol oherwydd ôl-groniadau o ganlyniad i Covid-19, ac o ganlyniad i faterion megis newidiadau mewn arfer a chynnydd pellach posibl yn y galw oherwydd Covid Hir.

Mae'r ddau ddatganiad o fwriad ar gyfer delweddu a phatholeg yn nodi nifer o heriau gweithlu o fewn gwasanaethau diagnostig ac yn argymhell yr angen am newidiadau i'r gweithlu gan gynnwys datblygu rolau estynedig a'r angen am newid cymysgedd sgiliau. Er gwaethaf effaith Covid-19, mae gwaith wedi dechrau i ddatblygu cynlluniau gweithlu strategol ac yn ystod 2021/22. Bydd AaGIC yn gweithio gyda Rhaglen Gydweithredol GIG Cymru i ddatblygu cynlluniau gweithlu ar gyfer y gweithlu delweddu a phatholeg cellau yng Nghymru.

Mae AaGIC wedi adolygu cynlluniau blynyddol Byrddau Iechyd o ran cynllunio'r gweithlu ar gyfer y meysydd hyn ac i lywio unrhyw argymhellion penodol yn y cynllun addysg a hyfforddiant. Ar gyfer delweddu bu hyn mewn perthynas â radiograffwyr

diagnostig a chynnydd parhaus yn hyfforddiant radiolegwyr ac mewn patholeg cellau bu hyn mewn perthynas â gwyddor gofal iechyd a hyfforddiant meddygol. Rhoddir ystyriaeth hefyd i geisiadau am hyfforddiant sgiliau estynedig cyn datblygu'r cynllun gweithlu strategol cenedlaethol, ac i'r angen am ymarferwyr cynorthwyol radioleg neu lwybrau hyfforddi Lefel pedwar amgen.

Cyflwynwyd Rhaglen Endosgopi Genedlaethol Cymru fel rhan o fenter Llywodraeth Cymru i sicrhau bod gwasanaethau'n gallu bodloni'r galw cynyddol am y gwasanaeth hwn fel rhan o'r cymorth ar gyfer y llwybr gofal canser sengl. Mae'r galw am wasanaethau yn sylweddol uwch na'r gwasanaethau craidd sydd ar gael ar hyn o bryd, ac mae datblygu datrysiad cynaliadwy yn hollbwysig.

Bydd AaGIC yn gweithio gyda'r Rhaglen Endosgopi Genedlaethol i ddatblygu dulliau sy'n cefnogi Byrddau Iechyd i adolygu eu gweithlu endosgopi. Bydd hyn yn sicrhau bod digon o gapasiti yn cael ei gynllunio gyda chomisiynu'r rhaglen hyfforddi endosgopi i gynnwys pob band o staff, gan ddatblygu rolau cynaliadwy a thrawsnewidiol i fodloni'r galw, ac i fanteisio i'r eithaf ar allbwn y gwasanaeth endosgopi yng Nghymru.

Atal a Rheoli Heintiau

Mae AaGIC wedi bod yn gweithio gyda'r gwasanaeth, Gofal Cymdeithasol Cymru a Llywodraeth Cymru i gefnogi gwelliannau o ran cydymffurfio ag arferion rheoli heintiau ar draws y system. Bu AaGIC yn gweithio gyda phartneriaid i gynhyrchu safonau addysgol Atal a Rheoli Heintiau (IP&C) sy'n darparu'r sylfaen ar gyfer datblygu rhaglenni hyfforddi a datblygu newydd. Mae hyn yn cynnwys adolygiad o'r hyfforddiant gorfodol presennol yn GIG Cymru a rhaglen newydd wedi'i thargedu'n benodol ar gyfer arweinyddwyr clinigol gweithredol, gan gynnwys arweinyddwyr nyrsio mewn cartrefi gofal.

Mae AaGIC yn bwrw ymlaen â'r gwaith o ddatblygu cynllun gweithlu IP&C ar gyfer y gweithlu IP&C arbenigol a fydd yn cael ei gwblhau yn ystod 2021/22.

Cynigion ar gyfer Fframwaith Addysg a Hyfforddiant Cynradd a Chymunedol

Gan weithio gyda phartneriaid, mae AaGIC yn arwain rhaglen waith i sefydlu fframwaith Cymru Gyfan ar gyfer addysg, hyfforddiant a hyfforddiant gofal sylfaenol a chymunedol a thrawsnewid y gweithlu, sy'n cefnogi rhwydwaith o ganolfannau hyfforddi ardal a fydd yn eistedd ochr yn ochr â Byrddau Iechyd.

Bydd gweledigaeth AaGIC yn galluogi hybiau hyfforddi lleol i gefnogi'r gwaith o ddarparu model tîm amlddisgyblaethol o weithio drwy ddull Cymru gyfan gyson a dylanwadu ar ddatblygiad gwasanaethau a'r gweithlu fel a ganlyn drwy:

1. creu mwy o arferion hyfforddi ar gyfer hyfforddi gweithlu gofal sylfaenol amlddisgyblaethol y dyfodol
2. cynyddu effaith gweithwyr iechyd proffesiynol mewn gofal sylfaenol
3. cael mwy o weithwyr gofal iechyd proffesiynol gyda rolau goruchwyllo
4. sicrhau bod hyfforddiant amlddisgyblaethol a dysgu rhyngbroffesiynol yn cael eu hystyried yn farcwyr ansawdd hyfforddiant.

Y nod yw sefydlu fframwaith Cymru Gyfan ar gyfer addysg, hyfforddiant a thrawsnewid y gweithlu ar gyfer ystod eang o grwpiau galwedigaethol. Mae AaGIC yn cynnig rhwydwaith o ganolfannau hyfforddi 'ardal' a fydd yn cyd-fynd â Byrddau Iechyd ac sydd â chysylltiadau agos â nhw. Byddai'r canolfannau ardal yn cael eu cefnogi a'u harwain gan grŵp aml-broffesiynol o fewn AaGIC.

Mae angen mwy o waith, o ran ymgynghori a chynllunio prosiectau, cyn i Lywodraeth Cymru graffu ar gynigion AaGIC.

Optometreg/Gofal Llygaid

Darperir gofal llygaid ar draws pob sector gan ystod eang o weithwyr gofal iechyd proffesiynol mewn gofal sylfaenol ac eilaidd mewn gwasanaethau wedi'u hamserlennu a gwasanaethau heb eu trefnu. O ystyried y boblogaeth sy'n heneiddio, datblygiad triniaethau newydd a chanslo apwyntiadau cleifion allanol yn ystod Covid-19, mae'r galw ar bob gwasanaeth gofal llygaid yn cynyddu. Ar hyn o bryd mae gan offthalmoleg y rhestr aros ail-fwyaf o'r holl arbenigeddau. Mae'r ddogfen 'Ymagwedd at Wasanaethau Optometreg yng Nghymru yn y Dyfodol' gan Lywodraeth Cymru yn amlinellu'r cyfeiriad ar gyfer darparu gwasanaethau gofal llygaid yn y dyfodol dros y degawd nesaf. Mae'r trafodaethau ar gyfer contract optometreg newydd yn cyd-fynd â newidiadau diweddar i gontractau deintyddol a meddygon teulu, gyda phwyslais ar ddatblygu gwasanaethau clinigol a gwneud penderfyniadau sy'n canolbwyntio ar y claf. Bydd y contract newydd yn cael ei gyflwyno'n raddol o 2022.

Mae'r rheolydd optometreg, y Cyngor Optegol Cyffredinol (GOC) yn gwneud diwygiadau mawr i addysg a hyfforddiant optometryddion ar draws gwledydd y DU. Bydd y garfan gyntaf o fyfyrwyr ar y rhaglen newydd yn dechrau yn 2023/24. Mae diwygiadau allweddol y GOC yn cynnwys 48 wythnos o leoliadau wedi'u hintegreiddio drwy unrhyw raglen a gradd gofrestradwy. Yn ogystal, mae graddau'n debygol o gynnwys rhagnodi annibynnol a chymryd pedair blynedd. Bydd newidiadau hefyd yn cael eu cyflwyno fel DPP ôl-raddedig newydd a fydd yn cynnwys myfyrio ac yn cael ei dargedu at gwmpas yr ymarfer.

Comisiynu Hyfforddiant ac Addysg

Mae gwasanaethau gofal llygaid estynedig mewn practis optometreg gofal sylfaenol yn gofyn am bersonél â hyfforddiant a chymwysterau priodol i reoli cleifion. Mae canllawiau NICE yn darparu opsiynau monitro a rheoli clir ar sail tystiolaeth ar gyfer gweithwyr gofal llygaid proffesiynol, er enghraifft, mewn glawcoma. Yn ogystal, mae cael mwy o optometryddion sy'n gallu rhagnodi'n annibynnol yn galluogi mwy o gleifion i gael eu trin yn y gymuned heb eu hatgyfeirio ymlaen, gan leihau'r galw ar ofal eilaidd ac Ymarfer Cyffredinol. Bydd parhau i gomisiynu yn parhau i sicrhau bod o leiaf un optometrydd ym mhob clwstwr yng Nghymru â chymwysterau uwch a chofrestriad rhagnodi annibynnol erbyn 2023 i gefnogi gostyngiad yn y galw am offthalmoleg. Dechreuodd AaGIC gomisiynu tri math o gymwysterau uwch a lleoliadau gwaith yn 2019, gyda'r nod o gael o leiaf un optometrydd wedi cymhwyso ym mhob clwstwr ym mhob Bwrdd Iechyd erbyn diwedd 2022. Yn 2019 dim ond un bwrdd iechyd (Hywel Dda) oedd â darpariaeth 100% ar gyfer un cymhwyster. Dangosir y sefyllfa erbyn diwedd y flwyddyn hon yn y tabl isod.

	% yn gymwys ar gyfer pob clwstwr ym mhob Bwrdd lechyd		
Bwrdd lechyd	Rhagnodi Annibynnol	Retina Meddygol	Tystysgrif Uwch Glawcoma
Bwrdd lechyd Prifysgol Aneurin Bevan	100%	100%	50%
Bwrdd lechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr	64%	107%	29%
Bwrdd lechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro	144%	178%	44%
Bwrdd lechyd Prifysgol Cwm Taf Morg	113	175%	88%
BIP Hywel Dda	142	229%	114
BAI Powys	113%	125%	50%
BIP Bae Abertawe	167%	100%	50%

Yn ystod 2020/21, mae gwasanaethau optometreg rhagnodi annibynnol (IPOS) wedi bod ar waith mewn tri Bwrdd lechyd. Mae'r gwasanaethau hyn wedi sicrhau bod cleifion yn gallu cael mynediad at optometryddion rhagnodi annibynnol fel y gellir eu rheoli mewn gofal sylfaenol heb atgyfeiriad. Fel enghraifft o sut mae'r gwasanaethau hyn wedi bod yn effeithiol, yn ystod Covid-19 yn CAVUHB arweiniodd defnyddio pedwar practis optometreg at 375 o apwyntiadau IPOS rhwng 1 Ebrill 2020 a 31 Mai 2020, gyda 95% o apwyntiadau'n arwain at ddim atgyfeiriad ymlaen i'r ysbyty (YPC). Mae AaGIC yn cynnal trafodaethau â chynghorwyr optometreg PBC i hwyluso lleoliadau pellach i gefnogi'r cynnydd mewn rhagnodi annibynnol a thystysgrifau uwch glawcoma.

Yr heriau fu cymwysterau sy'n gofyn am leoliadau; daeth y rhain i ben yn ystod Covid-19. Mae hyn wedi golygu bod oedi ar gyfer cynnydd tystysgrif uwch mewn glawcoma. Bu amharodrwydd hefyd ymysg rhai Byrddau lechyd i optometryddion fynychu clinigau glawcoma gan fod diffyg meddygon ymgynghorol glawcoma ar gael. Mae hon yn her barhaus, ond mae rhai byrddau lechyd wedi cymryd lleoliadau ychwanegol i sicrhau parhad.

Mae AaGIC yn cefnogi'r proffesiynau perthynol i iechyd a'r gweithlu nyrsio trwy ariannu cymwysterau ôl-raddedig. Mae cyhoeddi Fframwaith Cymhwysedd Clinigol Cyffredin Offthalmig (OCCF) Coleg Brenhinol yr Offthalmolegwyr yn 2019, yn creu llwybr addysgol cyffredin ar gyfer gofal eilaidd ar gyfer proffesiynau perthynol i iechyd a thimau nyrsio i uwchsgilio. Mae'n cynnwys set o gymwyseddau clinigol sy'n addas ar gyfer cefnogi'r gwaith o ddarparu gofal llygaid i grwpiau penodol o gleifion mewn gwasanaethau gofal llygaid ysbytai. Mae'n asesu'r cymwyseddau hynny i safonau diffiniedig mewn sawl maes allweddol o offthalmoleg. Gallai'r OCCF fod yn arf defnyddiol i helpu i ddarparu gwasanaethau gofal eilaidd drwy wneud y defnydd gorau o'r gweithlu nyrsio ac AHP i gefnogi offthalmoleg.

Er mwyn gwneud y gorau o'r gweithlu nyrsio ac orthoptwyr i ddarparu gwasanaethau gofal llygaid estynedig, mae angen addysg a hyfforddiant wedi'i dargedu. Mae AaGIC wedi sefydlu gweithgor gyda chynrychiolwyr o bob Bwrdd Iechyd yng Nghymru gyda'r nod o ddarparu addysg a hyfforddiant sy'n cefnogi ac yn darparu'r gwasanaethau cleifion gorau posibl ar gyfer yr holl weithlu gofal llygaid. Mae hyfforddiant Lefel tri Agored wedi'i ddatblygu y mae AaGIC wedi'i gefnogi i sicrhau bod gweithwyr cymorth gofal iechyd a gweithwyr proffesiynol eraill yn gallu ymgymryd â rolau o fewn unedau llygaid ysbytai a chael eu hyfforddi mewn sgiliau offthalmoleg sylfaenol. Bydd AaGIC yn gweithio gyda chynrychiolwyr byrddau iechyd i gefnogi ac adeiladu'r gweithlu gofal llygaid o Lefel tri Agored hyd at ymarfer uwch.

Datblygu Cynllun a Strategaeth Gweithlu

Mae optometreg yn broffesiwn sy'n tyfu. Mae nifer yr optometryddion sydd wedi cofrestru gyda'r GOC sy'n nodi eu bod yn gweithio mewn practis yng Nghymru wedi cynyddu o 602 yn 2012 i 743 yn 2020 (GOC, cyfathrebu personol). Ar hyn o bryd mae tua 1,000 o optometryddion gyda rhifau rhestr atodol wedi'u cofrestru yng Nghymru, sy'n cynrychioli'r holl optometryddion gweithredol, optometryddion cyflogedig, locwm a thrawsffiniol. Mae'r anghysondeb yn y niferoedd yn amlygu'r problemau sy'n gysylltiedig â darlun newidiol o'r gweithlu. Ar hyn o bryd, i gofrestru ar restr atodol neu restr contractwyr Cymru, rhaid i bob perfformiwr (optometrydd) wneud cais i Bartneriaeth Cydwasaethau GIG Cymru (NWSSP) drwy gyflawni ffurflen gais ar bapur. Rhaid i berfformiwr optometryddion wneud cais i Fwrdd Iechyd penodol. Nid yw'n ofynnol i optegwyr dosbarthu ac optegwyr lensys cyffwrdd fod ar unrhyw restr. Unwaith y caiff ei gymeradwyo, rhoddir rhif rhestr i bob perfformiwr (optometrydd). Mae manylion y rhestr yn cael eu gwirio'n flynyddol er os yw'r perfformiwr yn dal yn weithgar trwy gydol y flwyddyn, rhagdybir nad oes unrhyw fanylion wedi newid. Rhoddir rhif y rhestr i'r Bwrdd Iechyd y gwnaeth y perfformiwr (optometrydd) gais amdano, er bod y perfformiwr yn gallu defnyddio'r un rhif rhestr i weithio mewn unrhyw ardal Bwrdd Iechyd.

Er mwyn gweithredu strategaeth gweithlu, mae angen casglu data cadarn o 'siâp' ein gweithlu presennol. Mae AaGIC wedi mynd ati i gasglu a choladu data'r gweithlu ar gyfer optometreg a'r gweithlu offthalmig ym mhob rhan o Gymru, gan gynnwys model cyflenwi safonol sy'n amlinellu cyflenwad, siâp a chymysgedd sgiliau ein gweithlu. Nid yw ein data presennol yn caniatáu hyn, felly, mae AaGIC wedi cynnal arolwg o'r gweithlu a gefnogir gan SSP y GIG, Llywodraeth Cymru a'r proffesiwn. Bydd canlyniadau'r arolwg hwn yn cael eu defnyddio i ddechrau diffinio siâp ein gweithlu ar hyn o bryd a'i siâp posibl yn y dyfodol. Yna gellir dechrau datblygu

cynllun gweithlu cyntaf, cywir a gwybodus ochr yn ochr ag argymhellion ar gyfer casglu data gweithlu yn y dyfodol. Bydd canlyniadau arolwg y gweithlu yn cael eu cyflwyno ym mis Medi 2021.

Bydd AaGIC yn parhau i adeiladu ar y gwaith mae wedi dechrau arno i ymestyn rôl optometryddion trwy addysg ôl-raddedig ychwanegol, i symud ffocws cyflyrau llygaid cyffredin i arferion optometreg gofal sylfaenol. Byddwn yn integreiddio hyfforddiant, addysg a chefnogaeth optometryddion ac optegwyr lensys cyffwrdd yng Nghymru i AaGIC ac rydym wedi ymestyn rhaglen Cymrodoriaeth Hyfforddiant Arweinyddiaeth Glinigol Cymru i ymgorffori optometryddion fel cam nesaf datblygu hyn yn rhaglen aml-broffesiynol.

Bydd gwerthuso gwasanaeth mentor a chymorth newydd ar gyfer optometryddion newydd gymhwyso yn ein galluogi i benderfynu ar gynlluniau pellach a chysylltu â Datblygiad Proffesiynol Parhaus (DPP) a chwmpas ymarfer. Byddwn yn adeiladu ar lwyddiant wrth ddarparu addysg aml-broffesiynol a datblygiad proffesiynol parhaus yn unol â dyheadau AaGIC gyda ffocws ar sicrhau ansawdd a phennu gwerth DPP o fewn practisau newidiol.

Iechyd Meddwl

Mae AaGIC yn cynnal adolygiad o'r model gweithlu presennol ac yn gweithio gyda'r Rhwydwaith Iechyd Meddwl, Gofal Cymdeithasol Cymru a Llywodraeth Cymru i ddatblygu argymhellion ar gyfer rolau yn y dyfodol. Bydd datblygu rolau yn canolbwyntio ar weithlu hirdymor cynaliadwy.

Mae'r ymarferydd iechyd meddwl addysg yn rôl sydd newydd ei datblygu yn Lloegr a'r arwyddion cynnar yw y byddai hwn yn gyfle i gomisiynu lleoedd yng Nghymru sy'n benodol i weithlu CAMHS gyda ffocws ar ymyrraeth gynnar ac atal yn unol â Llywodraeth Cymru "gyda'n gilydd ar gyfer iechyd meddwl., cynllun cyflawni 2019/22". Bydd rolau tebyg yn cael eu harchwilio ar gyfer y gweithlu iechyd meddwl cyfan gyda golwg ar gomisiynu rhaglenni hyfforddiant ac addysg priodol.

Rydym yn gweithio gyda Grŵp Gorchwyl a Gorffen CAMHS amenedigol a blynyddoedd cynnar i ddatblygu rhaglen hyfforddi iechyd meddwl babanod, sy'n agored ac yn hygyrch i amrywiaeth o broffesiynau ar lefelau lluosog.

Mae AaGIC yn comisiynu 30 o leoedd ar gyfer lefel saith CAMHS eleni ac mae'n adolygu ac yn datblygu mewn partneriaeth â'n darparwyr addysg i ehangu portffolio o fodiwlau perthnasol sy'n gysylltiedig â sicrhau mwy o sgiliau a gwybodaeth plant a phobl ifanc (gan gynnwys meysydd iechyd meddwl amenedigol a nodwyd).

Seicoleg Glinigol

Mae'r galw'n cynyddu ar draws y gwasanaeth oherwydd cynnydd yn y galw am wasanaethau iechyd meddwl, ac mae hyn wedi'i waethgu gan y pandemig. Mae cynllun y gweithlu iechyd meddwl yn nodi angen i dyfu'r gweithlu sy'n darparu therapïau siarad ac mae angen gweithlu seicoleg glinigol digonol i sicrhau bod gennym niferoedd digonol i gefnogi a goruchwyllo'r gwaith o gyflwyno rolau newydd

a thîm estynedig. Mae data'r gweithlu hefyd yn dangos bod yna weithlu sy'n heneiddio gyda risg y bydd traean yn ymddeol o fewn y pum mlynedd nesaf.

Bu cynnydd mawr yn nifer yr hyfforddeion seicoleg yn Lloegr sydd wedi cael cyhoeddusrwydd eang sydd wedi arwain at fwy o bwysau ar Gymru i wneud yr un peth. Mae nifer yr hyfforddeion wedi bod yn cynyddu flwyddyn ar ôl blwyddyn yng Nghymru ond dim ond ychydig iawn o elw, oherwydd y nifer o leoliadau sydd ar gael. Ym mis Medi 2020 dechreuodd 29 o hyfforddeion fel y cytunwyd ar y cynllun hyfforddi, ond roeddem yn ffodus i allu darparu dau le ychwanegol sydd wedi'u gohirio tan fis Medi 2021.

Bydd ail gam yr adolygiad strategol o addysg iechyd proffesiynol yn cynnwys caffael y rhaglen ddoethuriaeth seicoleg glinigol sydd ar hyn o bryd yn cael ei chomisiynu gan Brifysgol Bangor a chydweithrediad rhwng Caerdydd a'r Fro a Phrifysgol Caerdydd. Mae'r niferoedd ar gyfer y rhaglenni hyn yn gymharol fach, fodd bynnag mae IMTP bob blwyddyn yn nodi bod angen comisiynu mwy o hyfforddeion. Y rhaglen hyfforddi hon yw'r un ddrytaf i'w hariannu gan fod hyfforddeion yn cael eu cyflogi ar gyflog band chwech ac mae AaGIC hefyd yn talu costau cyfadran. Os bydd niferoedd yn parhau i dyfu'n ddigonol a bod buddsoddiad yn y gweithlu hwn ar ddod, yna efallai y byddwn mewn sefyllfa i gyflwyno trydydd darparwr ar gyfer ardaloedd gorllewin Cymru sy'n anodd eu cyrraedd.

Mae AaGIC yn argymhell y bydd niferoedd hyfforddeion doethuriaeth seicoleg glinigol yn cynyddu i 36.

Seicolegwyr Cyswllt Clinigol (CAP)

Yn y cynllun hyfforddi ar gyfer 2021, fe wnaethom gyflwyno CAP fel rôl sy'n dod i'r amlwg, a fydd yn helpu i gynyddu mynediad at therapïau seicolegol. Mae'r rolau hyn wedi'u cyflwyno'n llwyddiannus yn Lloegr dros yr ychydig flynyddoedd diwethaf. Mae'r rôl hon yn gyfle cyffrous i ehangu'r gweithlu seicolegol. Mae'r rolau hyn yn agored i raddedigion seicoleg sy'n cael blwyddyn o hyfforddiant ar lefel meistr i ddod yn rhan o'r gweithlu seicoleg gymhwysol ar lefel cyn-gofrestru. Mae hwn yn fodel hyfforddi cyflogedig sy'n seiliedig ar waith yn bennaf. Mae cadwyn gyflenwi gan fod nifer helaeth o'r graddedigion hyn yn gadael SAU yn flynyddol. Mae CAP yn rôl ymarfer uwch sy'n darparu asesiadau ac ymyriadau seicolegol, dan oruchwyliaeth seicolegydd sy'n ymarferwr cofrestredig.

Y cynllun ar gyfer 2021/22 yw dechrau'r broses gaffael i fod mewn sefyllfa i gomisiynu'r rolau hyn erbyn 2023 ac felly mae angen cynyddu'r gweithlu seicoleg glinigol a fydd yn goruchwyllo eu hyfforddiant. Mae'r rhaglen hyfforddi hon wedi'i hymgorffori yng ngham dau o'r adolygiad strategol a'n nod yw gwahodd tendrau am gcontract i ddarparu'r hyfforddiant hwn yng Nghymru ochr yn ochr â'r tendr ar gyfer darpariaeth seicoleg glinigol.

Gweithlu Adsefydlu/AHP (AHP Uwch)

Mae yna 13 o Weithwyr Proffesiynol Perthynol i Iechyd (AHP) sy'n gwneud cyfraniad amrywiol ar draws y system iechyd a gofal gyfan. Mae gweithwyr proffesiynol perthynol i iechyd yn broffesiynau craidd sy'n darparu adsefydlu ac ymyriadau

therapiwtig eraill ar draws yr holl leoliadau iechyd a gofal, ar gyfer pob grŵp oedran ac maent wedi chwarae rhan arwyddocaol wrth ddiwallu anghenion adsefydlu pobl y mae Covid-19 yn effeithio'n uniongyrchol neu'n anuniongyrchol arnynt. Roedd niferoedd comisiynu blynyddoedd blaenorol yn adlewyrchu'r rôl allweddol y mae gweithwyr proffesiynol perthynol i iechyd yn ei chwarae yn y cynlluniau i ehangu gwasanaethau gofal cymunedol/sylfaenol. Er nad yw'r trawsnewid hwn wedi digwydd ledled Cymru eto, mae angen parhaus i drawsnewid i'r cyfeiriad hwn. Atgyfnerthir yr angen hwn gan effaith pandemig Covid-19, mwy o arweiniad strategol i AHP yn y rhaglen strategol ar gyfer gofal sylfaenol a chychwyn y rhaglen AHP i gefnogi'r gwaith o gyflawni'r Fframwaith AHP: 'Edrych Ymlaen Gyda'n Gilydd'.

Bu hinsawdd o heriau recriwtio cynyddol i AHP, gyda thystiolaeth o swyddi gweigion heb eu llenwi, yn enwedig mewn ardaloedd gwledig. Yn 2021 cyflwynwyd symleiddio ar gyfer graddedigion AHP i oresgyn yr her hon ac i leihau nifer y graddedigion sy'n cael eu hyfforddi yng Nghymru o dan y cynllun bwrsariaeth sy'n cael eu colli i farchnad swyddi ehangach y DU.

O ran darpariaeth addysg ar gyfer gweithwyr proffesiynol perthynol i iechyd (AHP) yng Nghymru, mae'r mwyafrif wedi'u lleoli yn ardal Caerdydd ac yn cael eu darparu gan ddarparwyr unigol, h.y., dim ond un rhaglen hyfforddi yng Nghymru sy'n bodoli ac yn cael ei chyflwyno gan un brifysgol. Gyda'r adolygiad strategol o gontractau addysg cyn cofrestru yn 2021, ar gyfer rhai proffesiynau AHP bydd cyrsiau newydd yn dechrau yn 2022. Er mwyn cynnal hyfywedd ariannol pob cwrs a pharhau i ddarparu profiad rhagorol i fyfyrwyr, mae isafswm niferoedd comisiynu wedi'u hymgorffori yn y contractau. Bydd hyn yn ychwanegu cydnerthedd at y model comisiynu, yn galluogi myfyrwyr i gael mynediad lleol at addysg gofal iechyd ac yn cefnogi mwy o ranbarthau o Gymru i ddatblygu gweithlu mwy lleol.

Bydd AaGIC yn adeiladu ar arloesiadau ymarferol diweddar trwy gyflwyno fframwaith AHP Cymru – Edrych Ymlaen Gyda'n Gilydd dros y ddwy flynedd nesaf. Trwy welliannau mewn dylunio a chynllunio'r gweithlu, addysg, hyfforddiant, modelau gwasanaeth arloesol a datblygu arweinyddiaeth, ein nod yw cefnogi datblygiad y gweithlu AHP i drawsnewid sut rydym yn diwallu anghenion pobl Cymru. Nod rhaglen waith yr AHP yw cyfuno themâu allweddol y fframwaith AHP, Cymru Iachach a Strategaeth y Gweithlu ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol. Bydd hyn yn cefnogi adferiad iechyd a gofal cymdeithasol ac ailosod yn dilyn Covid-19 trwy fanteisio i'r eithaf ar y sylw presennol ar rôl allweddol AHP. Mae'r rhaglen hon yn cynnig y cyfle i AHP arddangos eu harlwy i wella cydnerthedd y boblogaeth a galluogi eu gallu i ofalu amdanynt eu hunain. Mae yna ymrwymiad i systemau cyfan symud o fodelau ysbyty-ganolog i ddarpariaeth y tu allan i'r ysbyty/cymuned a gofal sylfaenol, o reoli adweithiol i ymyrraeth gynnar ac atal. Mae'r rhaglen croesawu'r cofleidio'r angen i feddwl yn ehangach am sut y gall pobl gael diwallu eu hanghenion gofal yn agosach i'w cartref. Nod y rhaglen yw adeiladu ar flaenoriaethau AaGIC i sicrhau bod AHPau yn croesawu technolegau digidol yn ymarferol, datblygu gyrfa gwerth chweil hygyrch i'r gweithlu cofrestredig ac anghofrestredig a gwella'r seilwaith arweinyddiaeth ar gyfer AHPau.

Bydd gweithio'n agos gyda phartneriaid amlddisgyblaethol ac aml-sector yn anelu at wella arloesedd yn y ddarpariaeth addysg lleoliad ymarfer er mwyn cynyddu ystod ac ansawdd canlyniadau addysg a phrofiad myfyrwyr. Bydd y partneriaethau hyn hefyd

yn allweddol wrth lunio'r cynnig AHP mewn gofal sylfaenol a chymunedol, a'r addysg a'r hyfforddiant cysylltiedig sy'n ofynnol i gefnogi'r newid ymarfer hwn.

Byddwn hefyd yn adolygu'r hyn a ddysgwyd o'r cytundeb symleiddio sydd wedi'i roi ar waith ar gyfer graddedigion AHP er mwyn sicrhau bod y broses yn diwallu anghenion gwasanaethau a graddedigion, gan hwyluso trosglwyddiad esmwyth o addysg i gyflogaeth ar draws y system iechyd a gofal yng Nghymru.